

28 ΦΕΒΡ. 1960

ΤΙΜΗ ΔΡΧ. 8

Ἑκταοχὴ

Καλημέρα ζωή!

ΕΝΑ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΞΥΠΝΗΜΑ

σεντόνια γερά
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

№ 120 : Γερό κατάλευκο ή
σε εύγενικούς χρωματισμούς.

ΒΙΚΤΩΡΙΑ : Λεπτό και φινό σεν-
τόνι, μεγάλης άντοχής.

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕ Ό,ΤΙ Βάζει ό νούς σέ θαμβακερά ύφάσματα ή

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ντύνει, στολίζει, νοιουσυρεύει!

Αυτό τό σήμα έγγυάται
ότι αγοράζετε γνήσιον
ύφασμα
"ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ"

Έκδοχή

Τόμος ΙΕΤ'

Τεύχος 175

28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1960

Άρθρα

- 17 ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ GRAND CANYON
Στάτης Μυριβήλης
- 20 ΠΩΣ ΝΑ ΣΚΟΤΩΝΗ ΚΑΝΕΙΣ ΑΝΤΙΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΣ... ΦΑΣΙΑ-ΝΟΥΣ
Ellis O. Briggs
- 26 ΜΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ
Bruce Bliven
- 29 ΤΟ ΒΑΘΥΣΚΑΦΟΣ
Philip Deane
- 31 ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ & ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Σπ. Ζουρντζής
- 37 ΤΡΙΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΜΑΤΙΑ
Στ. Βλάχος
- 39 ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥΣ
N. Παπαδόπουλος

Διηγήματα

- 23 Ο ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΟΥ
L. Pirandello
- 33 ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΜΕ ΤΟΝ ΦΕΓΓΙΤΗ
O. Henry
- 45 ΤΟ ΠΡΟΞΕΝΙΟ
Ρίκα Σειζάνη
- 48 ΠΕΘΑΝΕ ΣΑΝ ΚΥΡΙΑ
Λοιτινομικό μυθιστόρημα (συνέχεια)
- 19 Ποιήματα
ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ
Archibald MacLeish
- 29 ΓΙΑ ΣΕΝΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΜΟΥ
Jacques Prevert
- 34 ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ
Nazim Hikmet
- 40 ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΓΝΩΜΗ
Νικηφόρος Βρεττάκος
- 45 ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ
H. Z. Q.
- 48 Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΙΟΡΑ (Δημοτικό)

Κριτική

- 56 ΜΟΥΣΙΚΗ ΓΙΑ ΦΙΛΜ
Sagittarius
- 58 Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΠΘΗΚΩΝ
Σταύρος Αλεξάνδρου
- 60 ΧΙΡΟΣΙΜΑ, ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ Ροζίτας Σώκων - Maradei

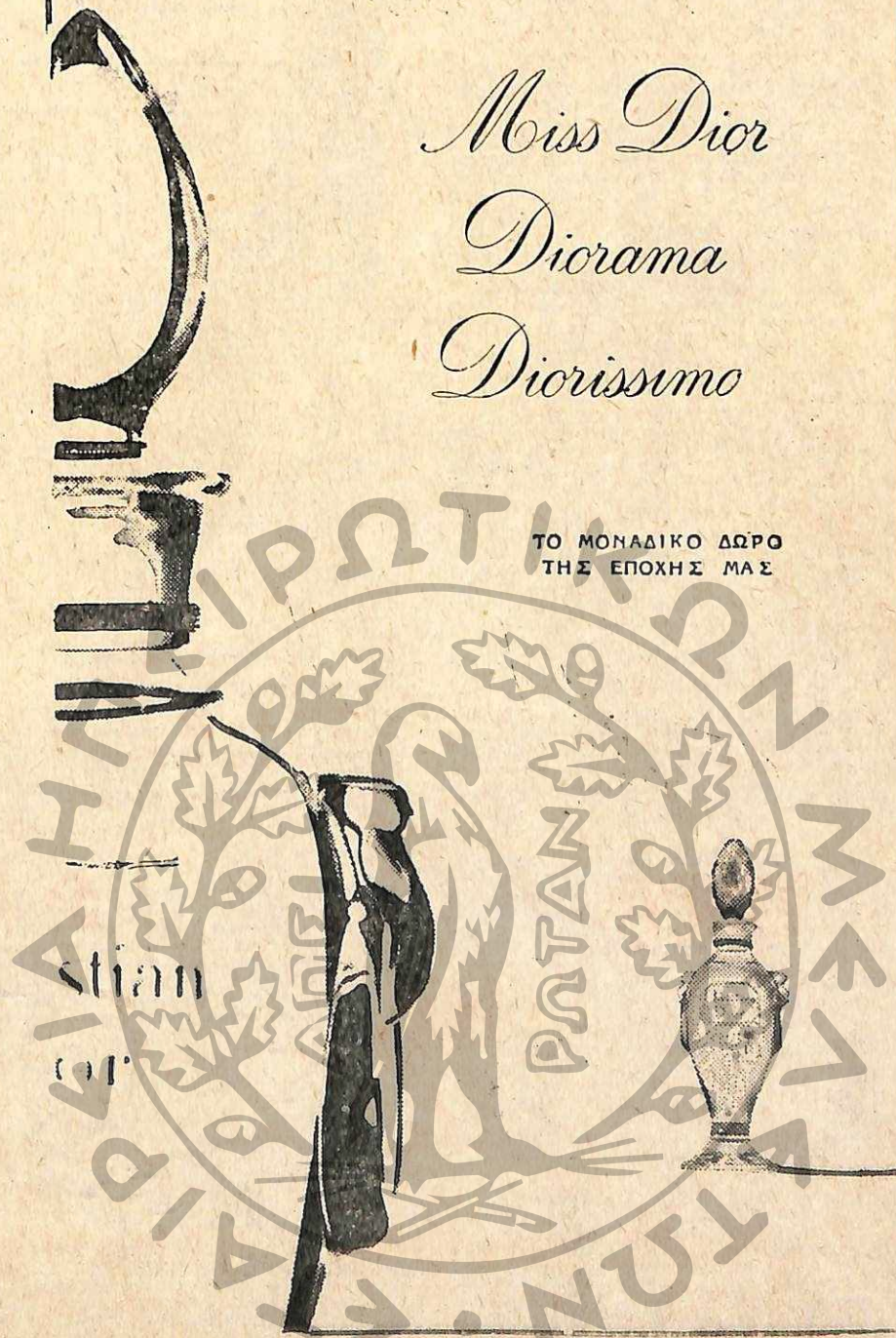
Αθηναϊκό Ημερολόγιο 2, Σταυρόλεξο 4, Αλληλογραφία 10, Μικρά Χρονικά 13, Σημεία και Τέρατα 54, Φιλοτελικά νέα 55, Σκάκι 61, Διαγωνισμός 62, Λύσεις 64.

Τό εξώφυλλο «Καθαρή Δευτέρα», τό ζωγραφιστό γιά τήν «Έκδοχή» ό Σπύρος Βασιλείου.

Les
3 parfums
de
Christian Dior

Miss Dior
Diorama
Diorissimo

ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΔΩΡΟ
ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΟ

ΘΕΑΤΡΑ

ΒΡΥΚΟΛΑΚΕΣ — του Ήβεν. Μετάφραση Γ. Πολίτη, σκηνοθεσία Άλκις Μινωτή, σκηνογραφίες Κ. Κλώνη, κοστούμια Άντ. Φωκά. Πρωταγωνιστούν η Κατίνα Παζινού, ο Άλκις Μινωτής, η Γελέν Μυροπούλου, ο Χριστόφορος Μαρτίου στο «Εθνικό Θέατρο», Άγ. Κωνσταντίνου 22, τηλ. 523-242. Άπογ. 5.30 μ.μ., βραδ. 8.30 μ.μ.).

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΝΤΡΕΥΦΟΥΣ — του Μ. Σκουλούδη. Σκηνοθεσία Δημήτρης Μυράτ, σκηνογραφίες - κοστούμια Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν ο Δ. Μυράτ, η Βούλα Ζουμπουλάκη, ο Λάμπρος Κωνσταντάρης και ο Άλκις Άλεξανδράκης. (Παίζεται από 21 Νοεμ., «Διάνα», Ίπποκράτους 7, τηλ. 616-903. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.). Θα συνεχιστεί με το έργο:

ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ — του Έμμαν Ουίλλιαμς σε σκηνοθεσία Δημήτρης Μυράτ και σκηνογραφίες Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν ο Δημήτρης Μυράτ, η Βούλα Ζουμπουλάκη, ο Λάμπρος Κωνσταντάρης και ο Άλκις Άλεξανδράκης.

ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ ΟΡΘΙΑ — του Άλκις. Κασόνα. Μετάφραση Ίουλιανς Ίατρίδη, σκηνοθεσία Βασίλη Διαμαντόπουλου, σκηνογραφίες Βαγμαντόπουλου και η Μαρία Άλκαλου. (Παίζεται από 10 Δεκ. 1959. «Νέο Θέατρο», Στουρνάρα 53, τηλ. 527-497. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΕΥΡΥΔΙΚΗ — του Άνούτ. Μετάφραση Μάρτιου Παρίτη, σκηνοθεσία Κωνστούλου Κούν, σκηνογραφίες Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν η Μαρίνα Μερκούρη, η Τ. Παναζοπούλου, ο Γ. Λαζάρης και ο Κ. Μπάκας.

ΓΑΥΚΟ ΠΟΥΛΙ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ — του Τελεστή Ουίλλιαμς, σε μετάφραση Μ. Πρωϊτή, σκηνοθεσία Κ. Κούν, σκηνογραφίες Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν η Μαρίνα Μερκούρη, η Τ. Παναζοπούλου, ο Γ. Λαζάρης και ο Κ. Μπάκας.

Η ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΠΙΘΩΚΩΝ — των Τζ. Λόρενς και Ρ. Λή σε μετάφραση Δ. Κωνσταντίνου, σκηνοθεσία Τ. Μουζενίδη και σκηνογραφίες Γ. Παναζοπούλου. Πρωταγωνιστούν ο Μάνος Κατράκης, η Ελπίνη Τσάππη. (Παίζεται από 5 Φεβρ. Θέατρο «Φωτοπούλου», Πατησίων - Στουρνάρα, τηλ. 526-888. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΤΟ ΔΙΛΗΜΜΑ ΤΟΥ Κ. ΡΟΝΤΣ — του Γκράχαμ Γκρήν. Σκηνοθεσία Γ. Θεοδοσιάδη και σκηνογραφίες Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν η Έλσα Βεργή, ο Τζ. Καρούσης και ο Άλκις Άλεξανδράκης. (Παίζεται από 18 Φεβρ. Θέατρο «Ελσα Βεργή», Βουκουρεστίου 1, τηλ. 35-235. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΤΟ ΚΟΡΟΪΔΑΚΙ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ — των Ν. Τσιφόρου και Π. Βασιλειάδη. Σκηνογραφίες Ν. Γαλιόση. Πρωταγωνιστούν ο Ντίνος Ηλιόπουλος, η Τζένη Καρέζη και ο Δ. Παταγιαννόπουλος. (Παίζεται από 8 Οκτ. 1959. «Κοροΐδακι», Πανεπιστημίου 41, τηλ. 614-592. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

Κ	Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15				

5. Άγιων Θεοδώρων

11. Εθνική έορτη της Δανίας. (Επέτειος της γεννήσεως του βασιλέως Φρειδερίκου ΙΧ).

Έκδοχή

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, ΜΟΥΡΟΥΖΗ 1
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΚΡΑΤΟΥΣ 57 - ΤΗΛ. 527.081
Δ/ΝΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. ΚΟΝΤΟΡΟΣ, Μ.ΑΣΙΑΣ 1

Γενικώς τα Αθηναϊκά Θέατρα άρχουν τη Δευτέρα δηλ την ήμερα και την Παρασκευή το απόγευμα, ενώ ή βραδυνή της ίδιας ήμερας (8 μ.μ.) είναι κλειστή στα περισσότερα Θέατρα από την «Εργατική Έστια». Επίσης, επειδή είναι ένδεχομένο ωστόσο προγράμματα να αλλάξουν τον άνωτέρω τρόπο, είναι το καινού γά επιβεβαιώνον ήρσις τύπο.

ΤΟΠΟ ΣΤΑ ΝΕΙΑΤΑ — του Α. Φοντάρ. Μετάφραση Μ. Κουγιουμτζόγλου, σκηνοθεσία Κ. Μουζενίδη, σκηνογραφίες Μ. Άγγελόπουλου. Πρωταγωνιστούν ο Κώστας Μουσουρής και η Άλκις Άλεξανδράκης. (Παίζεται από 13 Οκτ. 1959. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΑΥΜΑΤΩΝ — του Δημ. Ψαθά. Σκηνοθεσία Δημήτρης Χόρν και σκηνογραφίες Γ. Βασιλά. Πρωταγωνιστούν ο Χόρν και ή Βέρα Τριάνη. (Παίζεται από 25 Δεκ., «Κεντρικόν», Πλατεία Κολοκοτρώνη, τηλ. 21-559. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΤΑ ΦΩΤΑ ΤΟΥ ΦΩΤΗ — των Άλ. Σακελλάριου και Χρ. Γιαννακόπουλου. Σκηνογραφίες Μ. Άγγελόπουλου. Πρωταγωνιστούν ο Κώστας Χατζής, ο Χρήστος και ή Ρίκα Δαλιάνη. (Παίζεται από 16 Ιαν., «Διονύσια», Άμερικης 10, τηλ. 22-612. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΠΙΝΕΝΤΑ — του Φρεντερίκο Γκαρσία Λόρκα. Μετάφραση Τ. Δραχώνα, σκηνοθεσία Κατερίνας και σκηνογραφίες Γ. Άνεμογιάννη. Παρουσιάζεται μαζί με το μονόπρακτο «Η ΑΙΟΛΟΥΣΤΟ ΠΕΡΙΝΟ» των αδελφών Κιντέρ. Πρωταγωνιστούν η Κατερίνα, η Μαρίνα Μερκούρη, ο Χρήστος Τσαγιάνης και ή Βέρα Τριάνη. («Ίντελ», Πανεπιστημίου 46, τηλ. 614-596. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Η ΔΙΑΒΟΛΕΜΕΝΗ ΜΥΛΩΝΟΥ — του Άλκις Άλεξανδράκη. Μετάφραση Ίουλιανς Ίατρίδη, σκηνοθεσία Μ. Άραβαντινού, μουσική έπιμνημόσυνη Σπ. Σκιαδαρέση. Πρωταγωνιστούν η Μαρίνα Μερκούρη, ο Άλκις Άλεξανδράκης και ή Βέρα Τριάνη. («Αργολή», Άγ. Κωνσταντίνου 22, τηλ. 523-242. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΙΜΙΟΣ — των Ν. Τσιφόρου και Π. Βασιλειάδη. Μετά τον αινιδικό θάνατο του Βασιλη Λογοθετίδη το έργο προβλέπεται να έλθει στην άρχή Μαρτίου με τον Χρήστο και την Έλσα Βεργή. (Θέατρο «Αθηνών», Βουκουρεστίου 10, τηλ. 35-524. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Η ΚΥΡΙΑ ΕΧΕΙ ΝΕΥΡΑ — του Δημήτρη Γιαννιού, με την Βίλμα Κύρου και τον θάνατο του «Δημοτικού Θέατρο» Περιοχής, τηλ. 41-111. Άπογ. 6 μ.μ., βραδ. 9 μ.μ.).

Επιθεωρήσεις

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ 60 — των Άλ. Σακελλάριου και Χρ. Γιαννακόπουλου. Μουσική Ζάκ Ίαουζόπουλου. Πρωταγωνιστούν ο Νίκος Ρένος, η Άννα και ή Μαρία Καλινά. (Θέατρο «Σαρκοί», ο Γιάννης Γιαννάκης και ο Χρήστος Σειλινός - Προκόπιου. (Παίζεται από 5 Ιαν., «Κυβέλης», Πλατεία Συντάγματος, τηλ. 34-491. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ — των Άσπιας και Σπυροπούλου - Παπαδόπουλου. Μουσική Μ. Άγγελόπουλου, χορογραφίες Μ. Καστρινού και σκηνογραφίες Γ. Άνεμογιάννη. Πρωταγωνιστούν ο Άλκις Άλεξανδράκης, η Ρένα Νέρο, ο Βασίλης Κωνσταντίνου και ο Κούλης Στοιχάκης. Χορεύουν οι Κατερίνα Νός - Ζόκα. (Παίζεται από 5 Φεβρ., «Μπαρ», Πατησίων 27, τηλ. 525-262. Άπογ. 6.30 μ.μ., βραδ. 9.30 μ.μ.).

Παιδικό Θέατρο

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ — μουσική κομωδία Β. Λυκαρδόπουλου με τον Γιάννη Καραγιάννη και τη Μίρα Καλατζόπουλου στην πρώτην ρόλους. (Κάθε Κυριακή, Θέατρο «Κυβέλης», πλατεία Συντάγματος, τηλ. 34-491).

ΑΘΗΝΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΟ — μονόπρακτο του Χ. Λυνδάκη και ή «ΚΟΚΚΙΝΟΚΟΥΦΙΤΣΑ» σε σκηνοθεσία Σούλας Περράκου, με πρωταγωνιστή μικρούς ήθοποιους. (Κάθε Κυριακή, Θέατρο «Αθηνών», Βουκουρεστίου 10, τηλ. 35-524).

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ — από τον Εύγενο Σκαπνέου (Κάθε Κυριακή 4 μ.μ. γιά μικρούς και 6 μ.μ. γιά μεγάλους. «Νέο Θέατρο», Στουρνάρα 53, τηλ. 527-497).

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Ο ΚΑΖΟΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΒΑΤΡΑΧΩΝ — της Κυβέλης Μυράτ. Παίζουν μικροί ήθοιοι και χορεύει το παιδικό μπαλέτο της Σχολής Χάρις. (Κάθε Κυριακή, 11 π.μ. Θέατρο «Ίντελ», Πανεπιστημίου 46, τηλ. 614-596).

ΜΠΑΡΜΠΑ - ΜΥΤΟΥΣΗΣ — διασκευές από μύθους του Αισώπου, ένα παραμύθι και μία κομωδία με τον Κλούβιο και τη Σουβίλσα. (Κάθε Κυριακή 11 π.μ., 12 μ. και 4 μ.μ., ΧΕΝ, Άμερικης 11).

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ — (Άκαδημία 61, τηλ. 612-461. Έναρξ 8.30 μ.μ.).
1 Μαρτ. «ΤΣΙΟΚΟΝΤΑ» του Πονκνέλλι. 2, 6 και 10 Μαρτ. «ΦΑΒΟΡΙΤΑ» του Ντονιζέτι. 3 Μαρτ. «ΜΠΑΤΕΡΦΛΑΪ» του Πουτσίνι. 4 Μαρτ. «ΦΛΟΥΣ» του Γκουνώ. 5 και 13 Μαρτ. «ΛΟΥΚΙΑ» του Ντονιζέτι. 8 Μαρτ. «ΡΙΓΟ-ΛΕΤΤΟ» του Βέρντι. 9 Μαρτ. «ΝΥΚΤΕΡΙΔΑ» του Στράους. 11 Μαρτ. «ΚΑΣΣΙΑΝΗ» του Σβέλερ. 12 Μαρτ. «ΒΑΦΤΙΣΤΙΚΟΣ» του Σα-ντελάρ.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ — («Ρεξ» τηλ. 614-591. Έναρξ 8.30 μ.μ.).
7 Μαρτ. Διευθυντής ορχήστρας ο Δ. Χωρά-βας, σολίστ ή πιανίστα Άλκα Λαλαούνη. 14 Μαρτ. Διευθυντής ορχήστρας ο Δ. Χωρά-βας, σολίστ ή πιανίστα Άλκα Λαλαούνη. 15 Μαρτ. Συμφωνία Νο 4. Άλκας Λαλαούνη: Κοντσέρτο γιά πιάνο και ορχήστρα Νο 2 (πρώτη έκδοση).

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ — («Παρνασσός», τηλ. 614-591. Έναρξ 9.15 μ.μ.).
1 και 12 Μαρτ. Δύο συναυλίες υπό την διεύ-κυνση του Κ. Χαλαλαμπή. Σολίστ Α. Τσαγ-ός, ή σοπράν Μένη Τσαμούρα - Χαλαλαμπή, ο πιανίστας Ι. Μανωλάκης και ο βαθύφωνος Πατασιώλης. Συμμετέχει ή μικτή χο-ρωογραφία του Πανεπιστημίου. Μουσική προ-κατασκευή Φ. Χρηστίδου. (Είσοδος με προσ-κλήσεις).

ΕΡΓΑ ΜΠΑΡΜΣ ΚΑΙ ΕΛΓΚΑΡ — από δίσκους. «Λέ-σχη Γραμμοφώνου Βρετανικού Συμβουλίου», Φιλίας Έταιρείας 17, 10 Μαρτ. 7 μ.μ.).

ΕΡΓΑ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΤΟΥ 20ΟΥ ΑΙΩΝΟΣ — από δι-σκους με πρόλογο και άνάλυση. (Γκαλερί «Σαρ-κοί», Κολοκοτρώνη 9, τηλ. 32-136. Κάθε Παρα-σκευή 8 μ.μ., είσοδος έλευθερά).

ΚΟΝΤΣΕΡΤΑ ΑΠΟ ΔΙΣΚΟΥΣ — 2 και 9 Μαρτ. 7-8.30 μ.μ. (Άμερικανική Βιβλιοθήκη, Σταδίου 29, είσοδος έλευθερά).

ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΖΑΖ — από δίσκους και ταινίες μα-ζουζόφωδων. («Άμερικανική Βιβλιοθήκη», Σταδίου 29, είσοδος έλευθερά).
1 Μαρτ. «ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» (Άπογ. 8.30-10 μ.μ. είσοδος έλευθερά).
2 Μαρτ. «ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ» (Άπογ. 8.30-10 μ.μ. είσοδος έλευθερά).

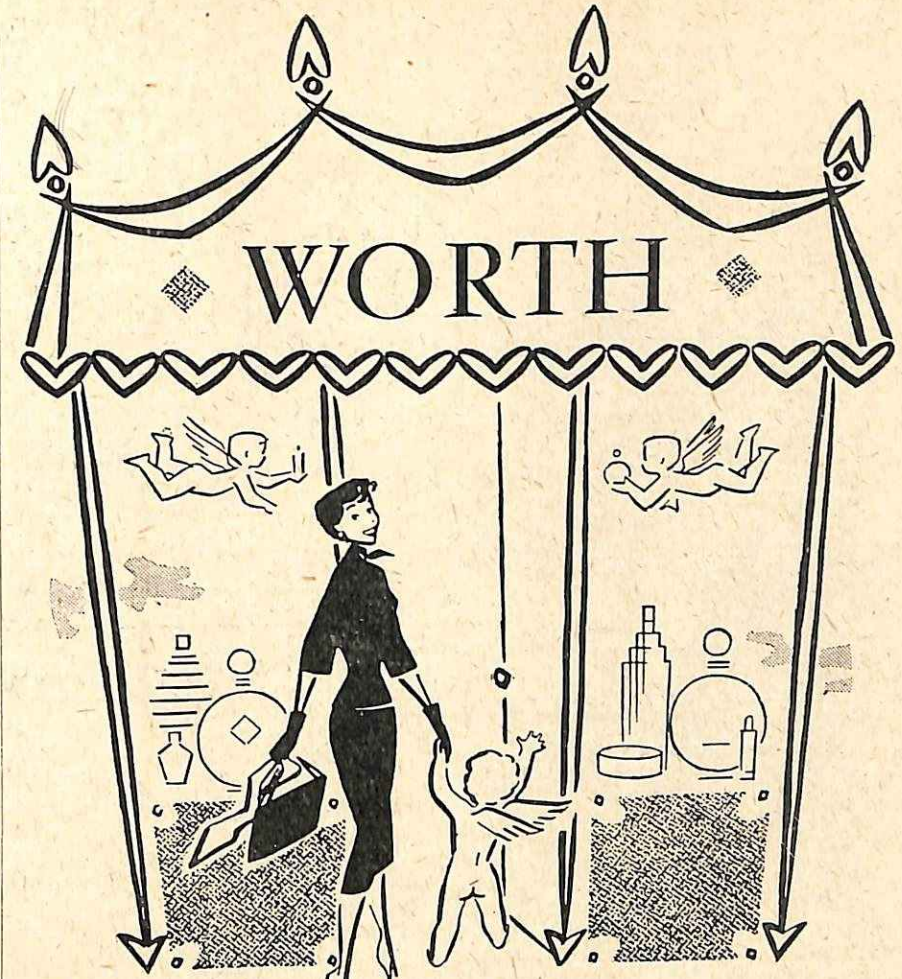
ΚΛΑΣΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ — από δίσκους με σχετική έπιμνημόσυνη. (ΧΕΝ, Άμερικης 11, τηλ. 20-025. Κάθε Τετάρτη 7.30 μ.μ., είσοδος έλευθερά).

Ρεσιτάλ

Α. ΚΟΝΤΟΥΒΑΛΗ - ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΡΑ — ρεσιτάλ πιάνου (2 Μαρτ., 7 μ.μ., Θέατρο «Αθηνών» και 9 Μαρτ., 7 μ.μ., Θέατρο «Αθηνών»).

Σ. ΚΟΡΕΤΑ — Ρεσιτάλ τραγουδιού με άριες από όπερες. Στο πιάνο ο Κ. Κυδωνιάτης. (7 Μαρτ., 9.15 μ.μ., «Παρνασσός»).

ΕΤΕΡΑΝ ΚΟΡΩΝΗΣ — κλασικά τραγούδια και άρι-ες από όπερες. Στο πιάνο ο Τ. Κούρτελης. (9 Μαρτ., 10.15 μ.μ., Θέατρο «Κοτοπούλη»).

Je Reviens

Το ωραιότερο άρωμα του κόσμου...

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ομαδικές

ΔΙΑΣΗΜΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΖΩΓΡΑΦΟΙ — (Παρθένος, Λύ-τρας, Γαλάτης, Μαλέας, Βολωνάκης, Γερμενής, 'Οθωνάτος). Μόνιμη έκθεση. (Γκαλερί «Η-λιάδης», Άκαδημίας 29, 9 π.μ.-2 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυριακή κλειστά).

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ — Με συμ-μετοχή των καλλιτεχνών Άπέρην, Χουτο-πούλου (Γλυπτική), Γαίτη, Κοντοπούλου, Κυριάκη, Μαχαριόπουλου, Μηταράκη, Οί-κονομίδου, Πολυχρονιάδου, Σπυροπούλου, Χου-τοπούλου (Ζωγραφική), Άντωνιάδου - Βα-κιρτζή (Μινιατούρες), Βαλαμάκη, Κώστα, Πολυχρονιάδου (Κεραμική), Όρφανού (Ή-φιδωτά), Δημιουπόπουλου (Σχέδια επίπλων), Άντωνιάδου - Βακιρτζή, Χουτοπούλου (Κοσμή-ματα), Δημιουπόπουλου (Μακέτες διακο-σμήσεως), Πλακωτάκη (Μεταξοτυπίες). (Γκα-λερί «Νέες Μορφές», Βαλαωρίτου 9α, 10 π.μ.-1.30 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυριακή απόγευμα κλειστά).

ΜΠΙΑ ΝΤΑΒΗ — Έλαιογραφίες. (Γκαλερί «Νέες Μορφές», Βαλαωρίτου 9α, 11-30 Μαρτ., 10 π.μ.-1.30 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυριακή απόγευμα κλειστά).

ΙΑΣΩΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — Έργα κεραμικής και γλυπτικής («Προκτορετο Πνευματικής Συ-νεργασίας» Λυκαβηττός 2, 2-31 Μαρτ., 10 π.μ.-1 μ.μ. και 6-9 μ.μ., Κυριακή κλειστά).

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ — Ζωγραφική. («Παρνασσός», 1-8 Μαρτ., 9 π.μ.-1 μ.μ. και 5-8 μ.μ.).

Γ. ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ — (Τέμπρες, λάδια, φιγούρες, τοπία). (Γκαλερί «Ζυγός», 12 Μαρτ. - 2 Άπριλ, 10 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυρια-κή απόγευμα κλειστά).

ΕΥΓ. ΣΠΑΘΑΡΗΣ — Φιγούρες και σχέδια γιά τα 100 χρόνια του Καραγιώζη. (Αθήνα «Άμε-ρικανικής Ύπης. Πληροφοριών, Έλευθ. Βε-νιζέλου 98, 1-13 Μαρτ., 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ. Κυριακή κλειστά).

Ν. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ — Ζωγραφική. (Γκαλερί «Τέ-χνης», Νίκης 2 έως 2 Μαρτ. 9.30 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυριακή κλειστά).

ΕΠ. ΛΙΟΚΗΣ — Σχέδια σε λινότα. (Ενοδοχείο-ον «Νέον Άγγλικόν», 1-15 Μαρτ., 9 π.μ. - 8 μ.μ.).

ΝΙΚΗ ΜΑΝΩΝΑΚΑΚΗ — Ζωγραφική. (Γκαλερί «Ζυ-γός», 1-10 Μαρτ., 10 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυριακή απόγευμα κλειστά).

ΕΦΗ ΜΙΧΕΛΗ — Έλαιογραφίες. (Γκαλερί «Νέες Μορφές», Βαλαωρίτου 9α, 1-9 Μαρτ., 10 π.μ.-1.30 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυριακή απόγευμα κλειστά).

ΜΑΡΙΑ ΝΤΑΒΗ — Έλαιογραφίες. (Γκαλερί «Νέες Μορφές», Βαλαωρίτου 9α, 11-30 Μαρτ., 10 π.μ.-1.30 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυριακή απόγευμα κλειστά).

ΙΑΣΩΝ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — Έργα κεραμικής και γλυπτικής («Προκτορετο Πνευματικής Συ-νεργασίας» Λυκαβηττός 2, 2-31 Μαρτ., 10 π.μ.-1 μ.μ. και 6-9 μ.μ., Κυριακή κλειστά).

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ — Ζωγραφική. («Παρνασσός», 1-8 Μαρτ., 9 π.μ.-1 μ.μ. και 5-8 μ.μ.).

Γ. ΣΙΚΕΛΙΩΤΗΣ — (Τέμπρες, λάδια, φιγούρες, τοπία). (Γκαλερί «Ζυγός», 12 Μαρτ. - 2 Άπριλ, 10 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-9 μ.μ. Κυρια-κή απόγευμα κλειστά).

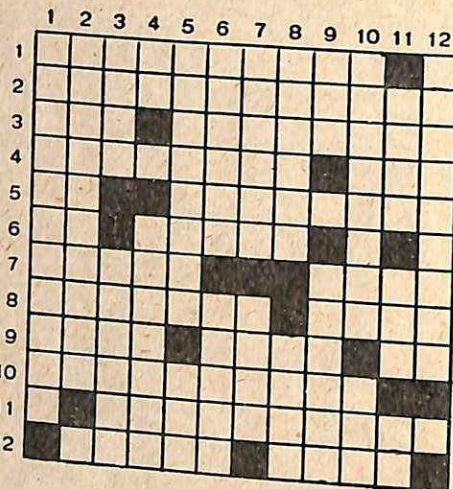
ΕΥΓ. ΣΠΑΘΑΡΗΣ — Φιγούρες και σχέδια γιά τα 100 χρόνια του Καραγιώζη. (Αθήνα «Άμε-ρικανικής Ύπης. Πληροφοριών, Έλευθ. Βε-νιζέλου 98, 1-13 Μαρτ., 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ. Κυριακή κλειστά).

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Τρεις μεταχειρίζονται συνήθως οι παίκτες του Προπό στους δυσκόλους αγώνες (αίτ.).
2. Τήν επιφέρει συχνά ο ιδρώς... εις την κατάσταση του άσθενούς (γεν.).
3. Αρχαία θεά — Δύσπνοια η άνωφέρειαν μπορεί να ύπνοση (δημοτ.).
4. Κάτοικοι Εύρωπαϊκού κράτους — Δίδει, με την δοτικήν ενός άρθρου, έναν των πλέον γνωστών συγχρόνων ζώντων Γάλλων συγγραφέων.
5. Πρόθεσις με έκθλιψιν — Η δοτική μίς λέξεως πού, ως ρήμα, είναι κακούργημα.
6. Του Βισμουθίου σύμβολον — Πίετα (άντιστρ.).
7. Υπό σκάφους σχηματιζόμενη γραμμή (αίτ. δημοτ.) — Παλαίω διά βραβείον (άντιστρ.).
8. Παλαιότερα όνομασία της Θεσσαλίας — Όνομα δύο πρωτοπόρων της αεροπλοΐας.
9. Έντός αυτού εφέρθη άπρεπώς ο Αίας εις την Κασσάνδραν (γεν.) — Σύνηθες αρχαίον τοπωνύμιον της Άττικής — Κτητικόν.
10. Με την σιταποθήκην συνώνυμος (ένάρθρως).
11. Ό πάντων ανθρώπων δικαιοτάτος, κατά τους μύθους και συγγραφείς μας.
12. Άλβανική νήσος — Έπαυσε να είναι ή άκανθα των Γαλλογερμανικών σχέσεων.

ΚΑΘΕΩΣ:

1. Κάτοικος νοτιοαφρικανικής δημοκρατίας.
2. Όδηγεί συχνά σε άπνευστημένα διαβήματα (γεν.).
3. Της Σαουδικής Άραβίας νόμισμα — Δυστυχί, δύσμοιρα.
4. Άκλιτον μόριον της δημοτικής,

άντιστρόφως — Παραπόταμος του Δουνάβηως πηγάζων από τα Άνατολικά Καρπάθια όρη.

5. Δήλιος κολυμβητής... (αίτ.) — Συγκοινωνιακή άρτηρία (δοτ.).

6. Μία των τριών σημαντικωτέρων αρχαίων πόλεων της Ρόδου (γεν.) — Η οικονομικώς σημαντικωτέρα των τεσσάρων μεγάλων Σουνδαίων νήσων (αίτ.).

7. Διαρκώς, συνεχώς (άντιστρ.) — Διά την λύσιν του, σκέψου το ... «Λύσον» των ναυτικών (άντιστρ.).

8. Γνωστός άκανθοπετεργίος ιχθύς (δημ.) — «Θεΐον» άρτυμα... κατά τον Όμηρον.

9. Υπήρξε εις των ίκανοτάτων και άρίστων βασιλέων των Έβραίων — Συνοδος της Άρτέμιδος εις τα κυνήγια της (αίτ.).

10. Χορταρικά της άνοιξεως — Γίνεται «όπου» με ένα «ε» στην αρχή.

11. Γνωστός Γάλλος ήθοποιός του κινηματογράφου — Σωρός άμμου (Όμηρ.) — Αρχή και τέλος μίς προθέσεως.

12. Ερίδων άποτελέσματα (δημ.).

(Λύσεις στη σελ. 64)

Έκδοχή

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού { Ετήσια: δρχ. 192
Εξάμηνη: δρχ. 96
Εξωτερικού { Ετήσια: \$ 9
£ 3.4.0.

(Άεροπορικές συνδρομές κατόπιν συνεννόησεως)

Π. ΤΕΤΣΗΣ — (Άθηναικό Τεχνολογικό Ινστιτούτο, Στρατιωτικού Συνδέσμου 24, τέρμα όδου Δημοκρίτου, 2-8 Μαρτίου, 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ.).

Ι. ΤΣΑΡΟΥΧΗΣ — (Άθηναικό Τεχνολογικό Ινστιτούτο, 9-15 Μαρτ., 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ.).

Ι. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΗΣ — Ζωγραφική (αΠαρνησιότοπος, 9-27 Μαρτ., 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ.).

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

(Αΐθουσα «Παρνασσού» όπου συνήθως ή είσοδος είναι έλευθέρη).

Α. ΜΑΚΚΑΣ — «Τά παράδοξα του καιρού μας» (3 Μαρτ., 7 μ.μ.).

Μ. ΜΠΑΚΑΤΣΟΥΛΑΣ — «Η έξατομίκευσις των ποινικών κυρώσεων» (10 Μαρτ., 7.30 μ.μ.).

(Μορφωτικός Σύλλογος «Άθηναιών», Άλθουσα Χ.Ε.Ν., 11).

Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ — «Άφανείς της νεοελληνικής ιστορίας» (κάθε Δευτέρα, 6.30-7.30 μ.μ.).

Γ. ΑΜΠΟΤ — «Ο άνθρωπος και ή γνώσις διαστήματος» (κάθε Δευτέρα, 7.30-8.30 μ.μ.).

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ — «Πρόσωπα και μεντα της νεοελληνικής πεζογραφίας» (Τρίτη, 6.30-7.30 μ.μ.).

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ — «Χαρακτηρολογία» (Τετάρτη, 7.30-8.30 μ.μ.).

Κ. ΔΕΣΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ — «Θέματα Κοινωνολογίας και Ήθικης» (κάθε Πέμπτη, 7-8 μ.μ.).

Γ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ — «Φρειδερίκος Σοπέν» (Πέμπτη, 8-9 μ.μ.).

(Άθηναικό Τεχνολογικό Ινστιτούτο, Στρατιωτικού Συνδέσμου 24, τέρμα όδου Δημοκρίτου).

Δ. ΠΙΚΙΩΝΗΣ — «Ο ζωγράφος Π. Τέτσης ή τέχνη του». (2 Μαρτ., 7 μ.μ.).

Κ. ΖΑΧΟΣ — «Υπάρχουν στην Ελλάδα παλαιά;» (4 Μαρτ., 7 μ.μ.).

Δ. ΠΙΚΙΩΝΗΣ — «Τό τοπίο του λεκανοπεδίου Αθηνών και τα αισθητικά του προβλήματα» (7 Μαρτ., 7 μ.μ.).

Μ. ΚΑΛΙΓΑΣ — «Ο ζωγράφος Γιάννης Ρούχης και ή τέχνη του». (9 Μαρτ., 7 μ.μ.).

Θ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗΣ — «Η συνεταιριστική στην Ελλάδα». (11 Μαρτ., 7 μ.μ.).

Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ — «Οι κλασικές άρχαίες τέχνες του λεκανοπεδίου Αθηνών». (14 Μαρτ., 7 μ.μ.).

ΜΑΝΩΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ — «Οι Χριστιανικές χαϊούχτες του λεκανοπεδίου Αθηνών». (17 Μαρτ., 7.30 μ.μ.).

Γ. ΜΕΛΑΣ — «Ο ποιητής Άνδρέας Κάλδης». (7 Μαρτ., 7.45 μ.μ. «Πειραιεύς» Σύνδεσμος, Καραϊσκού 104, Πειραιεύς).

(ΧΕΝ, Άμερικής 11, «Όμίλεις και Συζητήσεις»), Σ. Τριανταφυλλίδη — «Η γυναίκα στο σπίτι», (κάθε Δευτέρα, 7.30 μ.μ.).

Ν. ΧΑΡΒΑΤΗ — «Ψυχολογικά προβλήματα», (κάθε Τρίτη, 7.30 μ.μ.).

Χ. ΜΟΣΚΗ — ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ — «Διαιτητική, Υγιεινή, Αισθητική» (κάθε Πέμπτη, 7.30 μ.μ.).

Δ. ΠΟΡΦΥΡΟΠΟΥΛΟΥ — «Πρώτες βοήθειες», (κάθε Παρασκευή, 6.30 μ.μ.).

(«Ελληνοσοβιετικός Σύνδεσμος», Πλατεία Ρηγάδης).

Α. ΤΖΩΝΗΣ — «Ο Τουρκμένιεφ» (3 Μαρτ., 8 μ.μ.).

Α. ΤΕΡΖΑΚΗΣ — «Ο Τσέχωφ» (7 Μαρτ., 8 μ.μ.).

(«Ελληνική Φωτογραφική Έταιρεία» Βουκουρεστίου 28α).

Β. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ — «Η εμφάνισις της φωτογραφίας και τα προβλήματα της» (2 Μαρτ., 8 μ.μ.).

Γ. ΓΕΡΑΣΑΚΗΣ — «Νυκτερινή φωτογραφία» (9 Μαρτ., 8 μ.μ.).

BERNARD BLACKSTONE — «Ο ποιητής Έλιοτ» (7 Μαρτ., 7.30 μ.μ. Πανεπιστήμιον Αθηνών, είσοδος Σόλωνος 57).

ΙΩΣ BIERER — «Οι σκοποί της κοινωνικής ψυχολογίας» (7 Μαρτ., 7.30 μ.μ. «Ελληνοσοβιετικός Έπιμορφωτικός Ινστιτούτον Βουκουρεστίου 18).

Β. J. GORDON — «Ριχάρδος Γ' και τα Ιστορικά έργα του Σαίξπηρ» (8 Μαρτ., 7 μ.μ. «Βρετανικό Συμβούλιον, Φιλικής Έταιρείας 17).

Ε. ΤΥΩ — «Η άνθρωπις των κανιβάλλων». (9 Μαρτ., 7.30 μ.μ. Γαλλικό Ινστιτούτον Αθηνών, Σίνα 29).

Π. ΡΟΥΣΣΟΠΟΥΛΟΥ — «Ο Γερμανός συνθέτης Κλάιμπερτ». (9 Μαρτ., 8 μ.μ. «Αρχαιολογική Έταιρεία, Πανεπιστημίου 22).

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

(Μέσω της Άκαδημίας Αθηνών).

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ — Δρχ. 15.000 για την συγγραφή έργου προσιτού στο εύρύ κοινό περί της «Ελληνικής Έπαναστάσεως του 1821».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΥ — Δρχ. 6.000 για την συγγραφή μονογραφίας περί του «Κωνσταντινού Κωνσταντίνου».

(Οι μελέτες πρέπει να υποβληθούν στα γραφεία της Άκαδημίας Αθηνών, σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίτυπα μέχρι της 30ης Σεπτεμβρίου 1960).

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ — «Γκούντο» (7 Μαρτ., 7.45 μ.μ. «Πειραιεύς» Σύνδεσμος, Καραϊσκού 104, Πειραιεύς).

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ — «Γκούντο» (7 Μαρτ., 7.45 μ.μ. «Πειραιεύς» Σύνδεσμος, Καραϊσκού 104, Πειραιεύς).

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ — «Γκούντο» (7 Μαρτ., 7.45 μ.μ. «Πειραιεύς» Σύνδεσμος, Καραϊσκού 104, Πειραιεύς).

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ — «Γκούντο» (7 Μαρτ., 7.45 μ.μ. «Πειραιεύς» Σύνδεσμος, Καραϊσκού 104, Πειραιεύς).

ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ — «Γκούντο» (7 Μαρτ., 7.45 μ.μ. «Πειραιεύς» Σύνδεσμος, Καραϊσκού 104, Πειραιεύς).

Θέλετε να έχετε ένα παιδί

γεμάτο υγεία;

Χρησιμοποιήτε πάντοτε για την καθαριότητα των παιδιών σας τα άποστειρωμένα χαρτομάντηλα

KLEENEX

Είναι τό μόνο μέσον για ν' αποφύγετε τα μικρόβια και να διαφυλάξετε την υγεία τους.

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

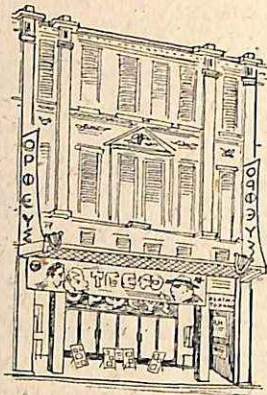
Για τον μήνα Μάρτιο, αναγγέλλονται οι εξής κινηματογραφικές ταινίες, οι οποίες όπου έχουν ήδη προβληθεί έχουν τραβήξει το ενδιαφέρον του κοινού και της κριτικής.

«THEY CAME TO CORDURA» — Περιπέτεια με πλήθος καλών ηθοποιών και την Ρίτα Χέιγουορθ σε ένα ρόλο όχι μοιραίας γυναίκας όπως μας είχε συνηθίσει.

«SOLITI IGNOTI» — Του Μάριο Μοντισέλι. Κομωδία, με τον Τζορτζ και τον Βιτόριο Γκάμαν, που σατιρίζει τους άσημους και αποτυχημένους μικροαποδοκτές.

«Η ΕΥΡΩΠΗ ΤΗΝ ΝΥΧΤΑ» — Έγχρωμο σινεμά. Ένας ευχάριστος γύρος στα γνωστότερα νυκτερινά κέντρα της Ευρώπης.

«ΒΑΛΕΝΤΙΑ» — Με την αγαπημένη του Αθηνάϊκού κοινού Σαρμά Μοντιέ.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΛΕΣΧΗ ΑΘΗΝΩΝ

(ΚΙΝΗΜ. «ΑΣΤΥ», ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ, 11 π.μ. ΠΡΟΒΟΛΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ)

Κυριακή 28 Φεβρουαρίου 1960. **Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ** (La femme de Nulle Part) — Η κλασική ταινία του Λουί Ντελνύ, του πρώτου κινηματογραφικού κριτικού περιωπής, που πού το κριτικό του έργο επηρέασε όχι μόνο τον γαλλικό αλλά και τον παγκόσμιο κινηματογράφο της εποχής του. Για την ταινία «Ευλόγησε».

Κυριακή 6 Μαρτίου 1960. **Ο ΜΑΚΑΡΙΤΗΣ ΜΑΤΙΑΣ ΠΑΣΚΑΛ** (Fou Mathias Pascal) — Με την προβολή αυτής της τόσο δυσχερούς σήμερα ταινίας, η Κινηματογραφική Λέσχη γνωρίζει στα γαλλικά σκηνοθέτες του βωβού κινηματογράφου, του Μαρσέλ Λερμπιέ (Marcel L'Herbier). Γύρω στα 1920 ο Λουί Ντελνύ γίνεται ο

έμπνευστής και ο κυριώτερος δημιουργός του κινήματος που είναι γνωστό στην ιστορία του γαλλικού κινηματογράφου σαν «Εμπρεσιονιστική σχολή». Ένας από τους σπουδαιότερους σκηνοθέτες αυτής της σχολής που έχει να δείξει δύναμη σαν του Αμπέλ Γκάνς, της Ζερμαίν Ντυλλάκ και του Ζαν Έποσταν, είναι ο Μαρσέλ Λερμπιέ. Ποιητής του συμβολισμού και μαθητής του άρκετα σενάρια, θεατρικός συγγραφέας, γράφει: Ρόδο της Γαλλίας, Καρναβάλι της Αλγέρας, Κλώντ, Οτάν Λαρά. Με τον «Τροχό» (La Roue) τον «αλσθητικισμό» με το «λαϊκισμό» γίνεται διάσημος και με το «Ελντοράντο» εδραίωνει τη φήμη του. Στόν «Μακαρίτη Ματία Πασκάλ»

(1925) ο Λερμπιέ έχει ενώσει τα όρατά του με τα όνειρά του. Ο Λερμπιέ είναι ένας από τους μεγάλους ντεκόρ του Καβαλιάντι βοηθημένο από τον λαό καλό ντεκορατέρ της εποχής Λαζάρο Μισσόν. Σ' αυτή την ταινία που θεωρείται από τους καλύτερους κριτικούς, σαν η καλύτερη του σινεμά, ο Μαρσέλ Λερμπιέ έχει καταφέρει να πετύχει: την πιστή μεταγραφή ενός λογοτεχνικού έργου. Μέσα από μια εκζητημένη τεχνική, η ταινία και με απόλυτη συνέπεια, προβάλλει τη χαρακτήρες, ζωντανεύει τα έθιμα της ζωής με όλο το πυκνό χιούμορ και την ερωτική χητ ειρωνεία που τα έχει περιγράψει ο Πασκάλ στην ιδιότυπη νομβέλλα του, από όπου προκύπτει το σενάριο.

«ΤΟ ΞΥΛΟ ΒΗΚΕ ΑΠ' ΤΟΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΝ» — Χάριστη και συμπαιδική ελληνική ταινία της Αλίκης Βουγιουκλάκη στον κεντρικό ρόλο.

«ΟΣΟ ΘΑ ΥΠΑΡΧΗ Ο ΚΟΣΜΟΣ» — Μία άπαισιόμορφη αλλά ενδιαφέρουσα εικόνα του τέλους της ανθρώπινης ζωής. Έξαιρετική η «Αββα Γκαουτς».

«ΟΡΦΕΟ ΝΕΚΡΟ» — Ο παλιός μύθος μεταφράζεται στη Βραζιλία και συνδυάζεται με άρρετο πλούτο χρωμάτων, κίνηση και έρωτα.

«ΟΥΔΕΝ ΝΕΩΤΕΡΟΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΑΠΟ Χ» — Ο Γκρέγκορ Πέν δίνει την τελευταία μάχη στο καλύτερο πολεμικό έργο του 1959.

«ΠΕΝΤΕ ΔΕΚΑΡΕΣ» — Ταινία με θέμα τη ζωή Ρέντ Νίκολς που μας επισκέφθηκε, τραγουδώντας και κινώντας με το πολύμορφο ταλέντο του.

«ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ» — Δράμα με θέμα την ερωτική σχέση με τους «Όρσον Γουόλς».

«ΜΕΡΙΚΟΙ ΤΟ ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΚΑΥΤΟ» — Σάτιρα της εποχής του σοβιετισμού, των γκάγκστερ και της ποταπαγορεύσεως, με τη Μαίρilyn Μονρόε.

«Η ΜΟΙΡΑ ΕΝΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ» — Σοβιετικό αντιπολεμικό φιλμ, από το διάσημο έργο του Σολδόχοφ, με τον θαμνάσιο Σεργκέι Μπουρτσούκ.

«ΧΕΙΡΑΦΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΑΒΟΛΟ» — Έργο άπαισιόμορφο από την Ιρλανδική επανάσταση με τον Τζάιμς Κάγκεν και μία ομάδα καλών ηθοποιών.

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΝΥΚΤΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

(Με δρχήστρα)

«ΠΕΡΡΙ» — Μία από τις πιο χαριτωμένες ταινίες του Γουόλτ Ντίσνεϊ με ήρωα ένα ελαφάκι.

«ΧΙΡΟΣΙΜΑ ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ» — Για τους παλιούς κριτικούς, άσχετως βραβείων, το καλύτερο φιλμ (διεθνώς) του 1959.

«SUDDENLY LAST SUMMER» — Με την «Εμπερ» Τάιηλορ και τον Μοντγκόμερι Κλίφτ. Το περίφημο έργο του Τένεση Ουίλλιαμς που προκάλεσε τόσες συζητήσεις για τα «καυκάσια» που εισάγει.

«OPERATION PETTICOAT» — Αμερικανική μεντι στο πλαίσιο του πολέμου γύρω από το θέμα ενός υποβρυχίου που άναγκάζεται να ριχθεί πέντε νόστιμες νοσοκόμες.

«THE MOUSE THAT ROARED» — Μία ευφάνταστη η πολιτική σάτιρα: η ιστορία ενός μικρού κράτους που κηρύσσει τον πόλεμο έναντι των Ηνωμένων Πολιτειών για να ευναιχιστεί.

«ΒΑΣΤΕΡΙΑ» — (Ακμή Γλυφάδας, τηλ. 33-607 και 04-124). Κέντρο μοντέρνο και πολυτελές λειτουργεί την ημέρα ως εστιατόριο. Το βράδυ, καθώς και την Κυριακή το απόγευμα παίζει η ορχήστρα του Τέλη Αποστο-«ΑΘΗΝΑΙΑ» (Πανεπιστημίου 6, τηλ. 617-381). Μικρό, σκοτεινό, συμπαθές κέντρο που στηρίζει την ατμόσφαιρά του στη λαμπρή ορχήστρα Λογικής. Λειτουργεί από 9 π.μ. - το πρωί... **«KINGS' PALACE HOTEL»**, Πανεπιστημίου 2, τηλ. 614-333. Ευρύχωρο πολυτελές και μοντέρνο, με την Ιταλική ορχήστρα Gerardo Abate και το κουιντέτο του Γιάννη Σπάρτακου... **«ΑΚΡΟΠΟΛ»** (Πατισίων 51, τηλ. 523-851). Εύχρηστο και πολιτισμένο. Παίζει η ορχήστρα Λούκας και τραγουδούν ο Τζιμ... **«ΜΟΚΑΜΠΟ»** (Πανεπιστημίου 10, τηλ. 20-236). Πλούσιο διενδύς πρόγραμμα που εμφανίζει 130 φορές, στις 11.15 μ.μ. και στις 1.30 μ.μ. **«ΤΖΑΚΙ»** (Μουρούζη 11, τηλ. 71-185). Η Νανά Μουσούρη είναι το πιο ενδιαφέρον σόλερ μιας ομάδας Έλλήνων καλλιτεχνών που άρχίζουν το πρόγραμμά τους στις 11 μ.μ.... **«ΚΑΙΡΟ»** (Μνησικλέους 8, Πλάκα, τηλ. 24-447). Ο Γιώργος Οικονομίδης, η ορχήστρα Μουζάκη και οι Κασρινός - Ζώνα τραγουδούν και χορεύουν... **«ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ»** — 4 Πλάκα, τηλ. 22-000. Η Μπεμπούλα στοίχοι δίνουν κάθε βράδυ κέφι και χορεύουν με την Ρένα Βλαχοπούλου επί κεφαλής και το Τριάντο τριό Αρμίν. **«ΦΑΜΙΓΚΟ»** (Οθωνος 6, τηλ. 33-592). Ανανεωμένο, με την ορχήστρα Γ. Καράμη προσφέρει καλή μουσική και ένα νούμερο... **«ΡΟΥ ΚΛΑΜΠ»** (Οθωνος 10, τηλ. 23-132). Μουσική χόλλ, κατάρων, μπάρ...

(Χωρίς ορχήστρα)

«ΣΙΛΒΕΡ ΧΑΟΥΣ» — (Γλυφάδα). Πολυθρόνα και κεντρικό. Οι θαμνένες χορεύουν με «τζιούκ» και «δελφίνι» (Βάρκο). Όσοι αναζητούν πρωτοτυπία μπορούν να χορεύουν στο υπέροχο κέντρο που η διακόσμηση (Ραβέντ) είναι κενόταφο... **«ΙΠΠΟΚΑΜΠΟΣ»** — Βαλάντ και ο Άρης στην πλαγιά της Βαρύνης. **«ΟΡΕΟΝΑΡ»** (Πανεπιστημίου 136). Διακριτική και πολιτισμένη μουσική από μαγνητόφωνο... **«ΣΕΒΕΝΤΗΝ»** (Πανεπιστημίου). Συμπαθές και αθύρνο με τζακ, μόνιμα και περιοδικά για όσους κατεστάνουν... **«ΜΠΑΜΠΥΣ ΜΠΑΡ»** (Πανεπιστημίου 7). Εύχρηστο ατμόσφαιρα με ημί-φως και μαγνητόφωνο...

(Λαϊκά)

«ΤΡΑΝΑ» — (Λεωφ. Συγγρού 170, τηλ. 960-354). Συγκροτήματα Καζαντζίδη πλαισιωμένο με Τούρκοι και χορεύτριες... **«ΡΟΖΙΝΙΟ»** — (Τέρμα Σεπτεμβρίου 870-853). Ορχήστρα Γ. Μητσάκη, τραγουδούν ο Ν. Γουλιάνης και ο Τούρκος ηθοποιός... **«ΦΑΡΙΝΤΑ»** — (Λεωφ. Αλεξάνδρας 813-833). Δύο ορχήστρες, λαϊκή και ελληνική. Τραγουδούν ο Καζαντζίδης, και ο Μανώλης... **«ΚΟΛΟΚΟΤΡΑΝΗΣ»** — (Γερά 81-058). Στάσις Α. Γεωργίου. Παίζει το συγκροτήμα Μπαλκίστα - Ζαμπέτα... **«ΠΙΝΔΟΣ»** (Πλάκα και Τυτών, Ν. Φιλαδέφεια, τηλ. 81-058). Ο Δασκαλάκης με το συγκροτήμα του...

(Διανυκτερεύοντα)

«ΠΡΕΣΤΟ» — (Υπόγειος στοά Όμονοίας)... **«ΟΜΟΝΟΙΑ»** (Πατισίων 14)... **«ΟΛΥΜΠΙΑ»** — (Πατισίων 14)... **«ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ»** (Πατισίων 90)... **«ΚΑΝΑΡΙΑ»** — (Λεωφ. Αλεξάνδρας 227)...

καθαρά αντίγραφα!
καθαρά χέρια!

με το ιδεώδες
καρμπόν

Gehe DUPLEX

διπλώς μελανώσεως - και με
το ενδιαμέσο πλαστικό στρώμα
που εμποδίζει το μελάνι να απλώνει
και να κουντζούρωνει.

ντοσσιέ
PAL-CLIP

Νέον σύστημα ταξινομήσεως
φύλλων χωρίς τρύπημα.

Χραιοτάτη εμφάνιση με
προσπαν διαφάνων χρωμάτων.

Το **PAL-CLIP** συγκροτεί
ασφαλώς 1-300 έγγραφα
χωρίς τρύπημα.

Ταχυτάτη τοποθέτηση
και άφαιρες των ενδιάμεσων
φύλλων.

Α. ΠΑΛΛΗΣ
1870

ΕΡΜΟΥ 8 • ΤΗΛ. 21.434-30.376

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

(Από τα ενδιαφέροντα προγράμματα που αναγγέλλονται για το πρώτο δεκαπενθήμερο του Μαρτίου)

ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Θέατρο

«Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ» — Αγγέλου Τερζίκη. Ραδιοσκηνοθεσία Γ. Θεοδοσιάδη. Πρωταγωνιστούν Έλσα Βερύη, Γκέλυ Μαυροπούλου, Γιορδάνης Μαρίνος. (Κυριακή 6 Μαρτ., 21.15).

«ΓΑΪΤΑΝΑΚΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ» — Λέσλι Στήβενς. Ραδιοσκηνοθεσία Γ. Θεοδοσιάδη. Πρωταγωνιστεί η Μαίρη Άρσν. (Τετάρτη 9 Μαρτ., 20.30).

«ΙΔΟΥ Ο ΝΥΜΦΙΟΣ» — Διονυσίου Ρώμα. Ραδιοσκηνοθεσία Κώστα Κροντηρά. (Κυριακή 13 Μαρτ., 21.15).

Ομιλίες και Χρονικά

«Η ΓΕΝΙΚΗ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ» — από τον Δ. Καρανίκα (Τρίτη 1 Μαρτίου 18.02 μ.μ.).

«Η ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΙΣ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ» — Ομιλητής: Δ. Κουρέτας, Α. Έμπερικός. Δ. Μυράτ. (Τρίτη 8 Μαρτ., 18.02 μ.μ.).

«ΤΟ ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ» — από τη σειρά «Ιστορίες που τραγουδούν ο λαός μας» (Πέμπτη 3 Μαρτ., 18.15).

«ΜΑΝΗ» — από τη σειρά «Ηθογραφικά ταξίδια στην Ελλάδα» (κάθε Κυριακή, 18.30).

Μουσική

«ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ» — από την Ορχήστρα του ΕΙΡ υπό την διεύθυνση του Αντίοχου Εωργελάτου με έργα Ααλό, Τσαϊκόφσκυ, Βισβάρδη, Σμετλίους. (Πέμπτη 3 Μαρτ., 21.15).

«ΡΕΣΙΤΑΛ ΚΙΘΑΡΑΣ» — του Γερασίμου Μηλιαρέση (Παρασκευή 4 Μαρτ., 20.30).

«ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ» — από την Ορχήστρα του ΕΙΡ υπό την διεύθυνση του Κώστα Κυδωνιάτη με έργα Μπετόβεν, Μπουρνόν, Καρυωτάκη.

«ΡΕΣΙΤΑΛ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ» — Έλλης Σωφρονιάδου (Παρασκευή 11 Μαρτ., 20.30).

ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Θέατρο

«ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΡΑΜΑΖΟΦ» — Ντοστογιέφσκυ. Μετάφρασις και ραδιοφωνική προσαρμογή Δ. Κωνσταντινίδη. Ραδιοσκηνοθεσία Κώστα Κροντηρά. Πρωταγωνιστούν: Μάνος Κατράκης, Βέρα Ζαβιτσιάνου, Λυκούργος Καλλιέργης. (Κάθε Δευτέρα και Πέμπτη, 17.30).

Ομιλίες

«ΑΣΤΡΟΦΥΣΙΚΗ - ΟΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ» — ομιλητής ο κ. Πάλλ Μύλερ. (Παρασκευή 4 και 11 Μαρτ., 17.15 μ.μ.).

«ΣΑΣ ΜΙΛΑ Ο ΦΙΛΟΣ ΣΑΣ» — ομιλία του κ. Ηλία Βενέζη για τη ζωή, την Ελλάδα και τον άνθρωπο. (Σάββατο 5 Μαρτ., 18.45 μ.μ.).

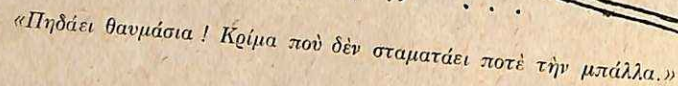
ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Μουσική

«Ο ΣΟΛΙΣΤ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ» — Τζινο Φραντσέσι. (Δευτέρα 7 Μαρτ., 22.15).

«ΜΟΥΣΙΚΟ ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ» — Μότσαρτ. (Παρασκευή 11 Μαρτ., 22.15).

«ΣΥΜΦΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ» — με έργα Μέντελσον, Μπετόβεν, Μπουχ, Στράους και Βάγκνερ. (Κυριακή 13 Μαρτ., 19.00).

Ἀπὸ τὸ Παρίσι μᾶς ἔρχεται μιὰ χαρούμενη πληροφο-
ρία: Τὸ ἀνοιξιὰτικο ντύσιμο ποὺ παρουσιάζουν στὶς μπου-
τικ τοὺς οἱ μεγάλοι ράπτει τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης,
ξεχωρίζει ἀπὸ τὶς ἀπλὲς ἱσιες φοῦστες σὲ χρώματα ἀ-
νοικτὰ ἢ σκοῦρα καὶ ἀπὸ ὠραιότατα πουλόβερ σὲ τύπο
μπλουζόν, ποὺ δίνουν μιὰ νεανικὴ γοητεία στὴ γυναι-
κεῖα σιλουέττα. Στὸ στοιχεῖο τῆς λοιπόν, γιὰ μιὰ ἀ-
κόμη φορὰ ἡ **Τρικόζα**. Ἐτοιμάζει κι' ὅλας μιὰ ἀπὸ
τὶς πιὸ ὁμορφες ἀνοιξιὰτικες συλλογὲς σὲ μπλουζες,
πουλόβερ καὶ ζακέττες, ποὺ ἔγιναν σύμφωνα μὲ τὶς ἐφε-
τεινὲς προσταγὲς τοῦ Παρισιοῦ. Γιατὶ τὰ καταστήματα
τῆς **Τρικόζας**, στὴ Στοὰ τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ 6 στὴν Ἀθήνα
καὶ στὴν ὁδὸ Μητροπόλεως 51 (Γωνία Κ. Γ. Ντῆλ)
στὴ Θεσσαλονίκη, συνεργάζονται μὲ τὶς μεγαλύτερες
φίρμες τῆς Εὐρώπης καὶ παρουσιάζουν παράλληλα μὲ
τὰ μεγάλα μαγαζιά τοῦ Παρισιοῦ καὶ τοῦ Μιλάνου τὶς
τελευταῖες ἀνοιξιὰτικες πλεκτικὲς δημιουργίαι τους. Ἐ-
τσι κάθε Ἑλληνίδα μπορεῖ ἀπὸ τὶς πρῶτες κι' ὅλας ἡ-
μέρες τῆς ἀνοιξeos ν' ἀποκτήσῃ τὰ πιὸ χαριτωμένα
γαλλικὰ καὶ ἰταλικὰ μοντελάκια, σὲ θαυμάσια εὐρω-
παϊκὰ μαλλιά καὶ στοὺς πιὸ μοντέρνους χρωματισμούς.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΞΕΝΑΓΗΣΕΙΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ — καθύπερθε
11 π.μ. καὶ 3 μ.μ. κάνει ξεναγήσει
Μουσεία: 'Αρχαιοτάτους Βυζαντινὸν
'Αρχαιολογικὸν Ἑλληνικῆς Λατικῆς Τεχνικῆς
θολογικὸν καὶ Ἱστορικὸν Κεραμικὸν
νάκη καὶ Στάξ Ἀττικῶν. Ἐπίσημον
ἀρχαιολογικὸς χώρος: Κεραμικὸν Στάξ
'Αρχαία Ἀγορά Ἀκροπολὶς Σόλων Σόλων
καὶ Στῆλαι Ὀλυμπίου Διὸς Σόλων
ol: Θ. Κεραμικὸν Ἀγγελοῦ Κ. Παλαιῶν
Ε. Βασιλικὴ Ε. Λυκούρη
λου Α. Ποταμιῶν.

ΜΟΥΣΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΥΕΔΕΚ)
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗΣ – (ΙΠΛ. Μοναχτηρά
Κιουσίου) Άνοιξιό καθημερινώς, 9 π.μ. - 2 μ.μ.
ή καθευμενικά. Τετάρτη κλειστό. (ΒΟΥΧΝΤΙ-
κωμίσματα, έργα εικηλαστασικηί τέχνης,
λινγκίς, ρυθική καθευμενική, κειμήλια 'Ελ-
τήρης, Επανάστασις, ευλόγημα λαλκή
τέχνης, Κοπτική ήφασματα θνυ και 7ου αιώνος,
Βυζάντιο από την 'Ηπειρο, 'Αράχνης, Λει-
βάντι, Τανάγρα, Κυκλάδες, Κρήτη, Σχόρο, Μυ-
νήλη, Δωδεκανήσι).

ΝΑΥΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ—(Ακτ' Τρ. Μουσουλίου 1, Πειραιεύς). Άνοιχτο καθήμε-
 ρινός πλὴν Τετάρτης καὶ Κυριακῆς 9 π.μ. -
 1 μ.μ., Τετάρτῃ καὶ Παρασκευῇ 4-7 μ.μ.
 καὶ Κυριακῇ 10 π.μ. - 1 μ.μ. καὶ 4-8 μ.μ.
 Εἰσιτήριο δρχ. 2. Τρίτῃ καὶ Παρασκευῇ εἰσο-
 δος ἐλευθέρα. (Ἐξέμβετα σχετικὰ μὲ τὴν
 Πολεμικὴν Ναυτικὴν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς
 ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς ὡς σήμερα. Μικρογραφίαι
 πλοίων, κειμήλια τοῦ 1821, τῶν ἀγώνων
 1912 καὶ 1940).

ΠΡΟΒΟΛΕΣ

«ΤΟ ΤΖΙΤΖΙΚΙ» — τοῦ Τσέχωφ. Προβολή τοῦ Ἑλληνοσοβιετικοῦ Συνδέσμου. (Πλατ. Ρηγίλλης 13 Μαρτ. 10.30 μ.μ. εἴσοδος ἐλευθέρη).

ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΧΙΛΑΡΥ
ἢ ὈΔΟΠÓΡΟΣ ΥΠΟΚΤΟΡΕΨΑ
ΜΠΑΡΜΠΑΡΑ ΜΟΥΡ
ΔΙΑΚΗΡΥΣΣΟΥΝ

ΟΤΙ ΤΟ
ΜΕΛΙ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΤΟΥΣ ΠΙΟ
ΓΕΡΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ

Atkins

Είναι ή φήρμα πού έγγυάται
100% τó γνήσιον καί τήν
Έκλεκτή ποιότητα.

Α901 ΠΙΤΤΑ-ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 35-ΤΗΛΕΦ. 532.423

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αγαπητή «Εκλογή»,

Περιληπτικά αυτό που ήταν η αιτία να σάς γράψω διατυπώνεται μονολεκτικά με τη λέξη «ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ».

Κάθε φορά που λάβαινα κι' ένα καινούργιο τεύχος έπαιρνα την απόφαση να σάς διαβιβάσω έγγραφως τον ένθουσιασμό, την ευχαρίστηση και την ικανοποίηση που αισθάνομαι με το περιοδικό σας.

ΤΡΙΑΝΤ. Ι. ΠΑΠΑΕΥΑΓΓΕΛΟΥ
Αγνώστων Μαρτύρων 15, Νέα Σμύρνη

Αγαπητή «Εκλογή»,

Από πολλών ετών είμαι τακτικός αναγνώστης του περιοδικού σας, και έπ' ευκαιρία σπεύδω να σάς συγχαρώ δια το άρτιον της εκδόσεώς σας. Σήμερα είχα την τελευταίαν εκδοσίν σας, την τρίτην της νέας «Εκλογής», που συνεχίζει να δίδη κάτι το καλύτερον σε κάθε νέαν εκδοσίν.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΧΑΗΛ
Τ.Κ. 327, Λευκωσία, Κύπρου
11/2/1960

Αγαπητή «Εκλογή»,

Όλα καλά αλλά γιατί ν' αλλάξεις το σχήμα σου; Η παλιά «Εκλογή» ήταν βολικότερη. Την έπαιρνες μαζί σου όπου και να πήγαινες, έμπαινε στην τσάντα, χωρούσε και στη βιβλιοθήκη...

Ε.Κ.
Αθήνα

Αγαπητή «Εκλογή»,

Εκείνο που μου άρεσε περισσότερο ήταν το νέο σου σχήμα. Είναι βολικό και εύρηστο. Είναι τώρα εύκολο να κρατήσης μια σελίδα «πλαγιασμένη» και να διαβάσης την «Εκλογή».

Μ.Σ.
Κηφισιά

● Ελάβαμε εκατοντάδες γράμματα σ' αυτή την αναλογία. Γράψτε προς έναν οί αναγνώστη μας προτιμούν το νέο σχήμα.

Αγαπητή «Εκλογή»,

Ενδιαφέρον το άρθρον του κ. Μαρκεζίνη «ο Μακιαβέλλι και η εποχή μας». Ένας στην συντροφιά παρετήρησε ότι θα ήταν προτιμότερος ο τίτλος «ο Μαρκεζίνης και η εποχή μας»: υπό Μακιαβέλλι...

Τ. Π.
Αθήνα

Κύριε Διευθυντά της «Εκλογής»,

Όταν η «Εκλογή» εξέδιδετο κατά μήνα διετιμάτο προς δρχ. 8 κατά τεύχος. Τώρα που έγινε 15ήμερη με την αλλαγή του σχήματός της, διατηρεί πάλιν την τιμή των δρχ. 8. Έτσι φθάνει κανείς να φαντασθί ότι η «Εκλογή» βρήκε μια καλή ευκαιρία να αισχροκερδίση εις βάρος των αναγνωστών της...

Φ. ΛΕΓΑΚΗΣ
Αθήνα

● Η νέα «Εκλογή» θα έπρεπε να πωλείται 10 δρχ. Ποτέ δεν παρουσιάσθηκε στην ελληνική αγορά πολυτελέστερο περιοδικό σε χαμηλότερη τιμή.

Αγαπητή «Εκλογή»,

Πρόσεξα ότι ώρισμένες κριτικές εμφανίζονται στην «Εκλογή» τακτικά και άλλες, που αναφέρονται σε ένα τομέα όχι λιγώτερο ενδιαφέροντα (στο θέατρο ή στον κινηματογράφο π.χ.), σποραδικά. Πού όφειλεται αυτό;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩΣΗΦΟΓΛΟΥ

● Προσπαθούμε να καλύψουμε τα κενά που υπάρχουν. Για τον κινηματογράφο και το θέατρο γράφουν όλοι.

Αγαπητή «Εκλογή»,

Διαβάζω με ιδιαίτερη προσοχή το «Αθηναϊκό Ημερολόγιο». Είμαι από την Επαρχία και θα ήθελα να έλθω στην Αθήνα. Αλλά διερωτώμαι: αυτά είναι όλα κι όλα όσα προσφέρει η Αθήνα;

Π. ΤΣΙΤΜΗΣ
Θεσσαλονίκη

● Αυτό είναι... Δυστυχώς.

ΓΙΑ ΛΑΙΜΟ
ΦΑΡΥΓΓΑ
ΣΤΟΜΑ

ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΕΣ
ΤΟΙΚΛΕΣ

ΣΑΡΜΠΑΧ

Sarbach

ΜΟΝΟ ΣΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

Αγαπητή «Εκλογή»,

Μας είπατε ότι θ' απαντάτε στις συνεργασίες των αναγνωστών σε 10 μέρες. Ένας φίλος μου κ' εγώ, στείλαμε συνεργασία και πήραμε απάντηση ύστερα από 16 μέρες.

Π. ΓΡ.
Χαλκίδα

● Έχετε δίκιο. Ο αριθμός των συνεργασιών ξεπέρασε τις προσδοκίες μας και προκειμένου να μη τούς δώσουμε προσοχή, άργούσαμε ν' απαντήσουμε.

Αγαπητή «Εκλογή»,

Θάθελα να ήξερα αν δέχεσθε πρωτότυπες ή και ένα κείμενο που έχει δημοσιευθεί και εις άλλο περιοδικό, αν αποστολούς είναι ο ίδιος ο συγγραφέας. Επίσης αν δύνανται να μεταφράζονται κείμενα από ένα βιβλίο ή περιοδικό χωρίς την άδεια του συγγραφέως ή άλλου πνευματικού.

Δ. Κ. ΚΟΤΛΑΣ
Μενάνδρου 15
Αθήνα

● Μόνον πρωτότυπες και ανέκδοτες εργασίες μας ενδιαφέρουν.

Αγαπητή «Εκλογή»,

Έλαβα το συμπληρωμένο έντυπο που μου έστειλες και δεν κατάλαβα τίποτα. Τό όρκίζομαι! Ελάβαμε την συνεργασία σας... δεν μπορούμε να την δημοσιεύσουμε. Μά την αλήθεια δεν κατάλαβα τίποτα...

ΑΔΑΜ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ
110 ΠΙΜ/ΜΕΠ
Β.Σ.Τ. 904

Αγαπητή «Εκλογή»,

Εις απάντησιν της από 6-2-60 επιστολής σας, σπεύδω τη παρούσα γνωρίζω υμίν τα εξής: α) «Με εγχαίρειτε για τη συνεργασία μου, ευχαριστώ λοιπόν και γώ για τις εισηγήσεις σας. β) «Παρ' όλον ότι ενδιαφέρουσα, δεν θα μπορούσαμε να την δημοσιεύσουμε».

Εδώ, επιτρέψτε μου να σάς πω, ότι εκ του κειμένου της επιστολής σας, βγάλω τίποτα απολύτως, καθ' ότι είναι ενδιαφέρουσα ή συνεργασία μου αυτό τουλάχιστον γράφετε—κιόλας να έχει δημοσιευθεί.

Σημειώτες:
ΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ Ν. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
110 Πιτέρης Μάχης - Μ.Ε.Π.
Β.Σ.Τ. 904

● Ζητήσαμε συνεργασίες, αν δύναντο να υποσχεθούμε κρίσεις. Αν δεν μπορούμε την «ενδιαφέρουσα» συνεργασία σας αυτό δεν μας σημαίνει: α) ότι το θέμα δεν μας ενδιαφέρει, β) ότι η γλώσσα του δεν είναι η γλώσσα της «Εκλογής», γ) ότι έχουμε ήδη λάβει και κρατήσει πολλά παρόμοια διηγήματα ποιήματα κλπ. ή δ) ότι... δεν είμαστε ενδιαφέροντα, αλλά ότι είμαστε εθνεγείς.

ΥΠΟΛΟΙΠΑ

ΣΕ ΤΙΜΕΣ
ΠΡΟΤΟΦΑΝΕΙΣ

ΕΚΛΕΚΤΑ
ΕΙΔΗ

• ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ
• ΠΥΤΖΑΜΕΣ
• ΓΡΑΒΒΑΤΕΣ
• ΕΣΩΡΡΟΥΧΑ

• ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΜΙΣΘΕΤΟΙΜΑ
ΕΝΔΥΜΑΤΑ
• ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ - ΠΑΛΤΑ
ΤΡΕΝΣ - ΚΟΤ
• ΣΑΚΚΑΚΙΑ - ΠΑΝΤΑΛΟΝΙΑ

Κ. ΜΑΡΟΥΣΗΣ

ΥΠΟΚΑΜΙΣΑ - ΕΝΔΥΜΑΤΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 62 - ΠΑΤΗΣΙΩΝ 8 - ΥΠΟΓΕΙΟΣ ΔΙΑΒΑΣΙΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

που ήρθαν στην Ελλάδα από τον 15ο-19ο αιώνα, και κειμήλια του Βυζαντίου).

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ—Μέγαρον Δημαρχίας, 8 π.μ. - 3 μ.μ. (δχι ενημερωμένη)

ΕΘΝΙΚΗ—Καθημερινώς ανοικτή, 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ. (Πλην των βιβλίων περί 'Ελληνικής μεσαιωνικής και νεώτερης φιλολογίας, Ιστορίας, θεολογίας, πλουσιώτατο τμήμα εφημερίδων και περιοδικών, σπάνιοι γεωγραφικοί χάρτες, εικονογραφημένα παλαιά βιβλία, σπάνιες εφημερίδες και περιοδικά, χαλκογραφίες, βυζαντινά χειρόγραφα, αρχαίον έγγραφα της Τουρκοκρατίας και της Επανάστασως του 1821).

ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΣ—Παλαιά Βουλή, 'Ανθίμου Γαζή 2, 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 5-8 μ.μ. Σάββατο απόγευμα κλειστή. (Πλην άλλων έχει πλήρη σειρά όλων των εφημερίδων της Ελλάδος από το 1822-1900 και από το 1937 έως σήμερα).

ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ—'Αθηνών Σταδίου 29, και Πενταγώνω Πραξιτέλους 136. Ανοικτές 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 6-9 μ.μ. (Έχουν βιβλία λογοτεχνικά, φιλοσοφικά, επιστημονικά, καλλιτεχνικά και ιστορικά).

ΛΥΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΩΝ—Δημοκρίτου 14. 'Ανοικτή καθημερινώς, 10 π.μ. - 1 μ.μ. και τα απόγευμα Τρίτης και Παρασκευής από 5.30 - 7.30 μ.μ. (Βιβλία λογοτεχνικά, επιστημονικά, ιστορικά).

ΙΤΑΛΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ—(Πατησίων 47) 'Ανοικτή 9.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. και 6 - 8 μ.μ. (Έργα 'Ιταλών συγγραφέων—λογοτεχνικά, θεατρικά, ιστορικά, γεωγραφικά).

ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ—πλ. Φιλικής 'Εταιρείας 17. 'Ανοικτή καθημερινώς 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. και Δευτέρα, Τρίτη και Πέμπτη 5-8 μ.μ. Διαθέτει βιβλία επί γενικών θεμάτων, εκτός της τρεχούσης πολιτικής.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

ΒΟΥΛΗΣ—Παλαιά 'Ανάκτορα 9 π.μ. - 1 μ.μ. (Πλουσιώτατο τμήμα πολιτικών-νομικών βιβλίων, πλήρης σειρά των εφημερίδων της Ελλάδος από το 1901 - 1937, πλήρης σειρά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως)

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ—Σουηδίας 61, 9 π.μ. - 2 μ.μ. και 5-8 μ.μ. Σάββατο απόγευμα κλειστή. (Πλουσιώτατο τμήμα βιβλίων για τα Βαλκάνια και την 'Εγγρ. Ανατολή, ιδίως την παλαιά και νεώτερη Τουρκία. Απαράμιλλη συλλογή βιβλίων για τη μεσαιωνική και νεώτερη Ιστορία της Ελλάδος. Πρώτες εκδόσεις αρχαίων ελληνικών συγγραφέων. Μικροσκοπικές παλαιές φωτογραφίες των έργων του Ζωγράφου που έγιναν στην Αθήνα το 1821. 300 χειρόγραφα των έργων των περιηγητών).

Από τα καλύτερα δημοσιεύματα του κόσμου

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Περιπέτεια στο Γαλαξίδι

ΜΙΑ ΚΑΘΑΡΗ ΔΕΥΤΕΡΑ πριν από τον πόλεμο, ή Διοίκησης Χωροφυλακής Αμφίσσης έλαβε ένα τηλεγράφημα από το Σταθμό Χωροφυλακής Γαλαξιδίου. «Τάξις ένταυθα διεσαλεύθη» έλεγε το τηλεγράφημα. «Αποστείλατε ενισχύσεις.» Ο διοικητής της Αμφίσσης ανησύχησε. «Η έποχή ήταν ειρηνική και οι τελευταίοι καπεταναίοι της περιοχής είχαν συλληφθή έδώ και 20 χρόνια. «Τί σάς συμβαίνει;» ρώτησε τηλεγραφικός τον Σταθμάρχη του Γαλαξιδίου. «Γαλαξειδιώτες έορτάζουν κούλουμα» ήταν η απάντηση.

Φυσικά, ύστερα από τη διευκρίνιση αυτή, κανένας χωροφύλακας δεν έφυγε από την Αμφίσσα για να πάη στο Γαλαξίδι. Για ποίο λόγο άλλωστε; Είναι έθιμο κάθε χρόνο τέτοια μέρα να διασπαστεί η τάξη στο Γαλαξίδι. Τό με-ταξύ Παναθηναϊκών και Ολυμπιακών αγώνων. Τα όπλα μετά τη λήξη του παιγνιδιού, με άλευρι και ένα μπουκάλι με άκρη. Κανείς δεν άγγίζει την πληρώ-νη γυναίκα. Όλη τη ζημιά την πληρώ-νει το ανδρικό γένος. Μερικοί φορούν ανάποδα τα σακκάκια τους. Άλλοι ά-ντίγουν μία τρύπα σε μία λινάτσα και αρχίζει. Μπογιά και άλευρι και μετά από μάχη πέντε λεπτών δεν φοβάσαι να πέθεις τίποτε χειρότερο από ό,τι έπα-θε.

«Μοιάζει με μία Ισπανική φιέστα» εί-πε πέρυσι μία Αμερικανίδα δημοσιο-γράφος που παρηκολούθησε το έθιμο, διότι στην πραγματικότητα το Γαλαξί-διό είναι γλέντι της Καθαρής Δευτέρας με μοιάζει με τίποτε. Ζή μέσα σε ένα ρυθμό δικό του που δεν θα συναντήσετε πουθενά αλλού. Είναι κάτι βίαιο, γρή-γορο, πυρωμένο, ανήσυχο και παράλο-γο. Κανείς δεν ξέρει πότε άρχισε να έ-ορτάζεται. Ίσως να γεννήθηκε μαζί με το Γαλαξίδι. Είναι κάτι που θυμίζει τις παλιές καλές ήμέρες του λιμανιού και το γλέντι στην παραλία είναι πανομοιό-τυπο με κείνο που γινόταν πριν από 100

χρόνια όταν ακόμη το Γαλαξίδι κυβερ-νούσε το Αιγαίο με τα περήφανα καρα-βάκια του.

«Γαλαξειδάκι μου μικρό με τα πολλά καράβια που έχεις τώρα και τα δυο τα λιμανάκια σου άδεια».

Οί Γαλαξειδιώτες ναυτικοί γύριζαν συνήθως από την περιπέτεια στους ω-κεανούς το φθινόπωρο. Λίγοι μήνες στε-ριανής ζωής έφθαναν για να τους ανά-ψουν πάλι τη δίψα τους για τη θάλασ-σα. Τα κούλουμα ήταν η τελευταία γιορ-τή που έκαναν στην πατρίδα. Έτσι ξεη-γείται ο ιδιόρρυθμος τρόπος με τον ο-ποίο οί Γαλαξειδιώτες αποχαιρετούν την Αποκρία.

Σήμερα το γλέντι άρχίζει από το βράδυ της Παρασκευής. Τα καφενεία στολίζονται με σημαίες και οί τοίχοι σκεπάζονται με χρωματιστές κόλλες. Τα σαντούρια και οί κιθάρες βγαίνουν από τις θήκες τους. Οί προνοητικότε-ροι από τους μαγαζάτορες κρεμούν σε περίοπτη θέση κάτι πολύ επίκαιρες πι-νακίδες. «Μη καταστρέψετε τα τζάμια, τίς καρέκλες και τα πιάτα. Διαταγή της

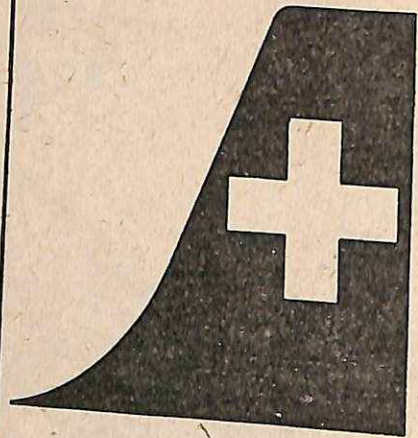

Αστυνομίας, οί ζημίες να πληρώνω-νται στο τριπλάσιο.» Κανείς δεν κοιμά-ται ως το βράδυ της Καθαρής Δευτέ-ρας. Μερικοί χορεύουν κρατώντας στην άγκαλιά τους μία νταμιτζάνα ούζο. Κά-θε τόσο κατεβάζουν και μία γουλιά προσέχοντας πάντα να μη χάσουν το ρυθμό. Ο χορός σαν έννοια στέκει πά-νω από το μεθύσι την ημέρα αυτή και γι' αυτό ενώ καταναλίσκονται τερά-στιες ποσότητες ούζο κανείς δεν μεθά τόσο πολύ ώστε να μην μπορή να χο-ρέψη.

Αυτό το χορευτικό τριήμερο στα κέντρα και την παραλία του Γαλαξει-διού είναι ένα είδος προημιτελικού ά-γώνα για τη μεγάλη μάχη που δίνεται το μεσημέρι της Καθαρής Δευτέρας. Κάθε χρόνο οί ξένοι που έρχονται στο Γαλαξίδι για να χαρούν το κέφι της μάχης αυτής είναι όλο και περισσότε-ροι. Μερικοί νομίζουν ότι έπειδη είναι ξένοι θα αποφύγουν την περιπέτεια του άλευρώματος και του μουντζουρώματος αλλά όταν έλθει η ώρα βλέπουν πόσο έπescαν έξω. Το έθιμο εφαρμόζεται σε όλους χωρίς καμία εξαίρεση. Αυτό άς το μάθουν οί ενδιαφερόμενοι. Διηγού-νται ότι κάποτε ένας νόμισε πως ήταν άσφαλισμένος στο μπαλκόνι του σπιτιού που τον φιλοξενούσε, αλλά οί Γαλαξει-διώτες έκαναν πλάτη ο ένας στον άλλο, σκαρφάλωσαν στο μπαλκόνι κ' έκαναν τον λιποτάκτη να στάζει καραμπογιά.

Πρωτοτυπία

ΠΡΟ ΗΜΕΡΩΝ στην νέα αίθουσα του «Αρμού» δόθηκε η πρώτη διά-λεξη του νεοσύστατου σωματείου «Καλ-λιτεχνών και Φιλοτεχνών», δηλαδή μιάς ομάδας που στεγάζεται στις αίθουσες του «Αρμού», οδός Ήρακλείου 21. Σκοπός της μιάς είχαν - είναι η έπαφή του κοινού με την Τέχνη. (Μετα-ξύ των πρώτων μελών έμάθαμε ότι συγ-καταλέγονται ο κ. και η κ. Μαρίνου Καλλιγά, ο κ. και η κ. Γ. Παππά, ο κ. Γιώργος Παππάς, ο κ. Γ. Τσαρούχης, ο κ. Ν. Νικολάου, ο κ. και η κ. Αρλιώ-τη, ο κ. Κίμων Λάσκαρης, ο κ. Ι. Μό-ραλης, η κυρία Έλλη Βοίλα, ο κ. Χα-τζηδάκης, η δις Δοξιάδη, ο κ. Π. Τέ-σης, ο κ. Αθ. Γκέρτσος.) Επίσης μέ-λος είναι και ο κ. Ιάκωβος Καμπανέλ-λης ο οποίος σωστά προσπάθησε να εί-ναι ο όμιλητής της πρώτης διαλέξεως. Τό θέμα ήταν: «Τα προβλήματα του Έλληνα θεατρικού συγγραφέως.» Η διάλεξη ήταν εκτάκτως ενδιαφέρουσα. Τόσο ώστε το άκροατήριο, κατά μέγα μέρος φιλικό, άρχισε να μεταβάλλει τη διάλεξη σε συζήτηση. Η διάλεξη έπρο-χώρησε έτσι, αλλά και αυτή η φάσις ήταν προσωρινή. Γιατί σε μία στιγμή, έλαβε τον λόγο ο κ. Γιάννης Τσαρού-χης, ο οποίος, όμως, ούτε ρώτησε, ούτε απάντησε, ούτε έσταμάτησε. Άλλά, με

Κατ'εύθειαν
ΑΘΗΝΑΙ
ΕΛΒΕΤΙΑΝ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ

Δι' άμέσων άνταποκρίσεων δι'

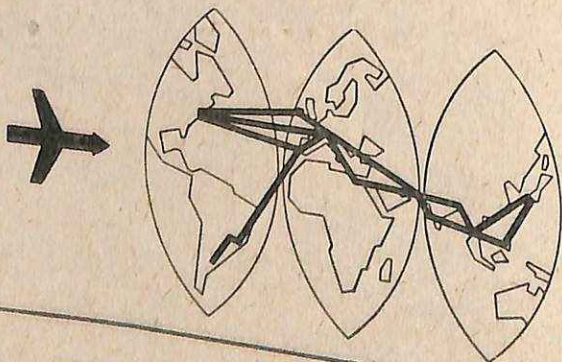
ΟΛΗΝ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΗΝ
και ΒΟΡΕΙΟΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ

Και κατ' εύθειαν γραμμά δι'
ΕΓΓΥΣ
και ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΝ

Πληροφορίες εις άπαντα τα Γραφεία
ταξιδιών και τα κεντρικά Γραφεία της
ΣΤΑΔΙΟΥ 4 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛΕΦ. 31.871-2-3-4-5

Swiss Quality worldwide

SWISSAIR

ξαφνικό, ασυγκράτητο μπρίο, συνέχισε μόνος του τη διάλεξη. Καί ευγενέστατα καί καρτερικά, ο κ. Ι. Καμπανέλλης, από όμιλητής, δρέθηκε μέχρις τέλους της διαλέξεώς του, ακροατής.

Μειοψηφίες

Η ΙΔΡΥΣΙΣ της «Νέας Πολιτικής Κινήσεως» σχολιάζεται ποικιλοτρόπως από τους κύκλους της Βουλής. 'Ιδού μερικά δείγματα:

«'Η όμως αποτελείται από δέκα βουλευτάς καί τρεις έξωκοινοβουλευτικούς πολιτευομένους», δήλωσε όπαδός του κ. Τσιριμώκου, «τους Ράλλην, Παπαπύρου καί Γ. Μελάν. Τό σύνολον δεκατρείς, άρα άριθμός γρουσουζίκος». 'Απάντησις φίλου της ομάδος: «Ο κ. Ζαΐμης είναι συνεργαζόμενος με την ομάδα, άρα είναι δώδεκα, όσοι καί οι 'Απόστολοι.» 'Ανταπάντησις: «Οι 'Απόστολοι με τον 'Ιούδα ήταν δεκατρείς. Καί στην ομάδα δεν έχει ξεχωρίσει ούτε ο 'Ιησούς ούτε θέλω να παίξω τον ρόλον του 'Ιούδα.» 'Από όπαδόν των Προοδευτικών του κ. Μαρκεζίνη: «Οι βουλευταί της ομάδος είναι δέκα. 'Αν προσχωρήσω καί εγώ θα γίνουν ένδεκα. Γινόμεστε τότε ποδοσφαιρική καί όχι κοινοβουλευτική ομάδα. Καί έχω κηρυχθή έναντίον του Πρό-πό.»

*How a minority.
Reaching majority
Seizing Authority
Hates a minority.*

*Πώς μία μειοψηφία
όταν γίνει πλειοψηφία
φθάνοντας στην εξουσία
μισεί μία μειοψηφία.*

(«Αν κανείς έχη καμία καλύτερη μετάφραση θα χαρούμε πολύ να τη λάβουμε»).

Θαύματα

ΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ άμύνεται. Διαβάσαμε στο «Χέραντ Τριμπιούν» της Ν. 'Υόρκης για μία νέα σειρά κινηματογραφικών θαυμάτων με τα όποια οί παραγωγοί του Χόλλυγουντ έλπίζουν να ξανακερδίσουν το ενδιαφέρον του μέσου 'Αμερικανού θεατή. Λοιπόν, πρώτο στη σειρά των θαυμάτων αυτόν έρχεται το γνωστό καί σε μάς «'Αρωμαράμα» που συνδυάζει το θέαμα με τη μυρωδιά. Οί θεατές μιάς ταινίας «'Αρωμαράμα» αισθάνονται κάθε στιγμή τη μυρωδιά της σκηνής που προβάλλεται στην όθ-

νη χάρη σε ένα πολύπλοκο μηχανισμό που διαλέγει το κατάλληλο άρωμα καί τό αφήνει έλεύθερο την κατάλληλη στιγμή. 'Ετσι μία πολεμική σκηνή πλημμυρίζει την αίθουσα με τη μυρωδιά του μπαρουτιού ενώ τη στιγμή που η Μαίριλιν Μονρόε άγκαλιάζει τρυφερά τον παρτεναίρ της ο εύτυχής θεατής αισθάνεται να τον κυκλώνη το «Σανέλ Νο 5» που λέγεται ότι είναι το άγαπημένο της στάρ. 'Η πρώτη ταινία που γυρίστηκε με βάση το «'Αρωμαράμα» είναι το «Πίσω από το μεγάλο τείχος.» 'Η ταινία αυτή προεβλήθη ήδη στην 'Αμερική καί συνοδεύεται από μία ποικιλία 100 άρωμάτων.

Δεύτερο στη σειρά των θαυμάτων του Χόλλυγουντ είναι το «Σμέλλ-Ο-Βίζιον» που άρχισε ο Μάικ Τόντ καί συνεχίζει ο γιός του. 'Αλλά το σύστημα αυτό, μετά το «'Αρωμαράμα» δεν φαίνεται να συγκεντρώνη πολλές έλπίδες έπιτυχίας, αφού ξεκινώντας από την ίδια βάση του άρωματισμού των ταινιών δεν προσφέρει παρά μόνο 40 μυρωδιές. 'Ακολουθεί το «'Υπνο-Βίζιον» που χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά στο φιλμ «Τό μάτι που ύπνωτίζει.» Τό σύστημα αυτό κατά τον παραγωγό της ταινίας Τσάρλς Μπλόχ «ξεκουράζει το σώμα καί κάνει τα νεύρα να ήρεμούν.» 'Υστερα είναι το «Σινεμάτζικ», ένα άλλο θαυματοργό σύστημα με το όποιο γυρίστηκε το φιλμ «Εισβολή από τον 'Αρη.» Αυτό, σύμφωνα με όσα έπαγγέλλεται ο παραγωγός Σίντ Πίνγκ, χάρη σε ένα συνδυασμό χρωμάτων καί κινήσεων «έλευθερώνει τη φαντασία παρέχοντάς της άπεριόριστο έδαφος για να αναπτυχθή.» 'Αλλά τό

Όρεκτικό

ΟΙ ΛΟΓΟΙ είναι πάντοτε ή πληγή μίας ώρισμής κατηγορίας γυναικών καί πολλοί σύλλογοι στην 'Αγγλία για να κάνουν τα μέλη τους να πιάσουν συχνότερα στις συγκεντρώσεις αυτές χρησιμοποιούν σαν δόλωμα μία μικρή φράση που τυπώνεται με φιλμ, γράμματα στο άριστερό άκρο της προσηκλήσεως καί υπόσχεται ότι δεν θα σφουκουθούν λόγοι. Λέγεται ότι το σφουκαυτό παράδειγμα τό έδωσε πρώτος ο Πάλμερστον ο όποιος κάποτε σε ένα γεύμα, της 'Ενώσεως 'Αλιών, ενώ όλοι περίμεναν την όμιλία του κοίταζε γεμάτος κατανόηση τους συνδαιτημένους καί έίπε: «Κύριοι, δεν νομίζετε ότι είναι περιττότερο να ακολουθήσουμε το παράδειγμα αυτών των χαριτωμένων καί φων ψαριών που δεν λένε τίποτε καί πίνουν πολύ;»

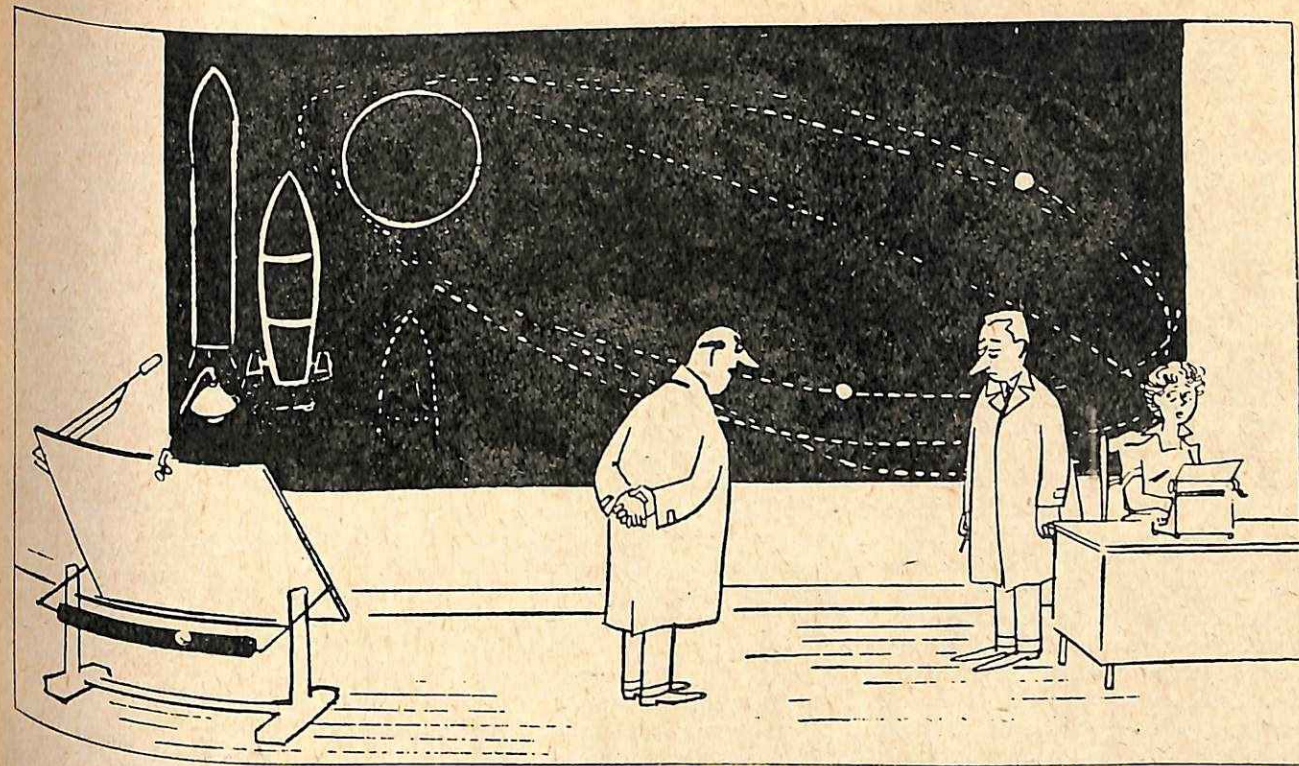
Άπειλή

ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ του σέρ Μπαζιλ Ζιλ Ζαχάρωφ γύρω από τα όποια είχε γίνει τόσος θόρυβος πριν από τον πόλεμο, έρχονται πάλι στην έπικαιρότητα. 'Ο δημοσιογράφος "Όμερ Μπρεντ μεταδίδει την πληροφορία ότι δύο από τα ήμερολόγια αυτά πρόκειται να κυκλοφορήσουν πολύ σύντομα καί έπιμέλεια καί μετάφραση (ό Ζαχάρωφ έγραφε πάντα σε κώδικα) του γάλλου ματέως του Ζαχάρωφ Λεωνίδα Ζαχαρίδου.

Δεν υπάρχει τίποτε το παράξενο στο γεγονός ότι κυκλοφορούν τα άπομνημονεύματα ενός ανθρώπου που πέθανε πριν από 24 χρόνια, πολλοί όμως έσπευσαν να αγοράσουν καί σήμερα καί στηρίζουν ότι ακόμη καί έχουν τη μερολογία του Ζαχάρωφ

έντυπωσιακότερο από όλα τα όπτικά θαύματα του Χόλλυγουντ είναι ίσως το «'Εμεργκο» που έγκαινιάσθηκε στην ταινία «Τό σπύτι του στοιχειωμένου λόφου.» 'Ενώ οί θεατές παρακολουθούσαν άπορροφημένοι την εξέλιξη της ταινίας, έστράστιος σκελετός ύψους δύο μέτρων ξεπετάχτηκε από κάποιο άνοιγμα της σκηνής καί έκανε ένα θεαματικό «δολιπλανέ» στην αίθουσα. Σαράντα άτομα λιποθύμησαν καί αυτό πείθει ότι τό «'Εμεργκο» άρχίζει τη σταδιοδρομία του με τους καλύτερους οίανούς.

'Υπάρχουν καί άλλα θαύματα μικρότερης σημασίας όπως τό «Τεχνιράμα», τό «Σινεμιάκλ», τό «Παναβίζιον», άλλα όπως παρατηρεί μελαγχολικά ένας 'Αμερικανός δημοσιογράφος, τό σημαντικότερο κινηματογραφικό θαύμα είναι πάντα μία καλή ταινία σε μαύρο-άσπρο που προβάλλεται σε μικρή όθονη καί συνοδεύεται από άρώματα καί σκελινείς. 'Εχουν καί τα θαύματα τα όποια τους.

«Όχι τόσο κοντά στη δεσποινίδα ή τροχιά σας.»

πήγε στο Λονδίνο όπου ανακηρύχθηκε έπίτιμος διδάκτωρ της 'Οξφόρδης καί γονάτισε μπροστά στον βασιλέα της 'Αγγλίας για να δεχθή τό χρίσμα του 'Ιππότη.

Ολα αυτά είναι δύσκολο να δεχθή κανείς ότι συνέβησαν αλλά για τον σέρ Μπαζιλ Ζαχάρωφ υπήρχε πάντα κάποια μυστική πόρτα που ώδηγούσε στο σκοπό του. Δεν δίστασε, προκειμένου να έπιτύχη την πώληση όπλων του, να υποδουλήσει ένα πόλεμο. Μία μητέρα του έγραψε κάποτε: «Όλες έμεις οί χιλιάδες μητέρες της Εύρώπης καταριόμαστε τό όνομά σου.» Διηγούνται ότι κάποτε έπεισε τη ρωσική κυβέρνηση να αγοράσει ένα νέο όπλο αφού προηγουμένως ύποσχεθηκε ότι δεν θα τό πουλούσε σε καμία άλλη χώρα. Μόλις όμως πέτυχε τό σκοπό του, ταξίδεψε στην 'Ιαπωνία. 'Εκεί τους έδειξε τό ίδιο όπλο πληροφορώντας έμπιστευτικά τους 'Ιάπωνες ότι είχε αγοράσθή από τη Ρωσία. «'Εχετε καμία άμφιβολία ότι τό αγοράσαν για να σας έπιτεθούν;» τους ρώτησε. 'Αποτέλεσμα ήταν λέγεται να άνάψη ο Ρωσοϊαπωνικός πόλεμος καί να κερδίση ο Ζαχάρωφ μερικά ακόμη εκατομμύρια δολλάρια.

«Είναι άδύνατο να φαντασθήτε ποιά όνόματα κρύβονται πίσω από κάθε σύμβαση που υπέγραφα» έίπε κάποτε. Για τό λόγο αυτό τα 'Ημερολόγια του σκόρπιζαν πάντα ένα δέος. 'Ο σέρ Μπαζιλ είχε τη συνήθεια να σημειώνη όλες τις λεπτομέρειες των συναλλαγών (θεμιτών καί μη) που είχε με τα μεγάλα πρόσω-

πα της εποχής. 'Ως τό 1933 είχε συμπληρώσει 53 τόμους ήμερολογίων. Πολλοί από τους συνεργάτες του προσέφεραν μυθώδη ποσά για να αγοράσουν τη σιωπή του αλλά ο Ζαχάρωφ δεν δεχόταν. Παρ' όλη την κρίση της εποχής κέρδιζε ένα εκατομμύριο δολλάρια τό μήνα από τα έργοστάσιά του καί τα κέντρα που είχε εν τώ μεταξύ αγοράσει στο Μόντε Κάρλο. Τό 1934 όμως φάνηκε να αλλάξη ξαφνικά σχέδια καί δήλωσε ότι σκόπευε να καταστρέψη τα ήμερολόγια του. Πράγματι, ένα άπόγευμα κατέβηκε στην κουζίνα του πύργου του στη Γαλλία καί άρχισε να καίη διαστικά τους τόμους τον ένα ύστερα από τον άλλο. 'Ηταν τόση ή μανία του ώστε έβαλε φωτιά στην κουζίνα καί λίγο έλειψε να καή κι ο ίδιος.

Κανείς δεν έμαθε τί τον έκανε να αλλάξη άπόφαση. Δυό χρόνια μετά πέθανε καθισμένος στην τραπεζαρία του πύργου του. «Κανείς δεν θα μάθη με ποιο τρόπο διέθεσα την περιουσία μου» έγραψε στη διαθήκη του. Καί πράγματι κανείς δεν τό έμαθε ποτέ. Σιωπηλός καί μυστηριώδης πέρασε από τη ζωή στο θάνατο χωρίς να εξηγήση τίποτε καί χωρίς να ζητήσει συγγνώμη από κανένα. Τώρα ο γραμματέας του (όπως φαίνεται από τό όνομά του θα πρέπει να είναι συμπατριώτης μας) έτοιμάζεται να δώση στη δημοσιότητα δυό χοντρά τετράδια ήμερολογίου που βρήκε τυχαία ξεκαθαρίζοντας κάτι παλιούς χαρτοφύλακες του κυρίου του. Είκοσιτέσσερα χρόνια μετά τό θάνατό του

(Από τό Die Welt).

ο σερ Μπαζιλ Ζαχάρωφ απειλεί ξανά την υπόληψη των αγνώστων συνεργατών του.

Περί καθαριότητας

ΜΙΑ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑΤΡΩΝ, συζητούσε προ ημερών την δυνατότητα της καθιερώσεως σειράς μαθημάτων περί καθαριότητας για να μη τιμωρούνται άδίκως επί παραβάσει των περι καθαριότητας διατάξεων άνθρωποι μη γνωρίζοντες τί σημαίνει καθαριότητας. Το πρώτο μάθημα της σειράς αυτής θα ήταν φυσικά, ο όρισμός του πράγματος. Ο όρισμός, ως γνωστόν, είναι το δυσκολότερο και το πιο άχριστο είδος του λόγου. Σπανιώτατα ίκανοποιεί. Ο όρισμός όμως της ακαθαρσίας, του οποίου δυστυχώς δεν θυμόμαστε τον συγγραφέα, αποτελεί εξαίρεση. Είναι, δηλαδή, υπόδειγμα όρισμού. Δεν έχουμε παρά να τον αντιστρέψουμε για να έχουμε τον όρισμό της καθαριότητας. «Ακαθαρσία, λέγει, είναι κάθε πράγμα που δεν βρίσκεται στη θέση του.» Το χόμα π.χ. όταν βρίσκεται στη θέση του - στο χωράφι, να πούμε - δεν είναι ακαθαρσία. Όταν όμως βρίσκεται επάνω στο γραφείο μου ή στα ρούχα μου, είναι ακαθαρσία. Το στόμα μας όταν βρίσκεται μέσα στο στόμα μας δεν είναι ακαθαρσία. Όταν

βρίσκεται επάνω στο χαλί μας είναι. Και ούτω καθεξής. Δεν υπάρχουν καθαρά και ακάθαρτα πράγματα. Κάθε πράγμα όταν βρεθεί έξω από την θέση του γίνεται ακαθαρσία. Πολλαπλασιάστε επ' άπειρον τα παραδείγματα και δεν θα βρείτε ούτε μία περίπτωση που να μην περιέχεται στον θαυμάσιον αυτόν όρισμό. «Ελληνες, θα έχουν μάθει την επιστήμη της καθαριότητας...»

Το νησί Τορτούζα

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ της Αϊτής είναι έτοιμη, λένε τα τηλεγραφήματα, να εκχωρήσει τα κυριαρχικά της δικαιώματα στο γειτονικό της μικρό νησί «Τορτούζα» ή «Χελώνα» και γυρεύει αγοραστή ή ένοικιαστή για 99 έτη... Μία από τις πρώτες ξηρές που συνάντησε ο Κολόμβος - αυτός ο ίδιος βάφτισε το νησί - ήταν η σημερινή Αϊτή. Την αποκάλυψε μικρή Ισπανία, «Ισπανίδα» το ήθος των κατοίκων της, χωρίς όμως ή εκτίμησή του να τον εμποδίσει να τους μεταχειρισθεί - όπως και οι διάδοχοί του - σκληρότατα, τόσο ώστε σε λίγα χρόνια μέσα οι ταλαίπωροι ιθαγενείς είχαν εξολοθρευθεί και το νησί τους δ-

λόκληρο είχε έρημωθή. Γέμισε σιγά-σιγά άγρια βόδια και χοίρους και μεταβλήθηκε σε απέραντη έκταση κυματοειδών «βουκανιέρων» που «βουκανιέρων» το κρέας και πουλούσαν τα δέρματα. Οι βουκανιέροι αυτοί και τ' άλλα δέλφια τους οι φλιβούστιοι, οι περφημοί πειραταί των Αντιλλών, ύπνησαν οι πρώτοι κάτοικοι της «Χελώνας» που σήμερα πωλείται. Αυτή ήταν από πολλὰ χρόνια το όρμητήριό τους κατά των Ισπανών που συχνά πλήρωναν κριβά την άσπλαχνη κατά των Ινδιάνων τυραννία τους. Και - όπως είπαμε τότε - Ισπανός φραγκισκανός - θα έμεναν αναπολόγητοι αν ο Θεός τους φώναζε όπως στον Κάιν: «Τί πεποίηκας; Φωνή αίματος του αδελφού σου βοά προς με εκ της γης!»

Καναρίνια

ΤΕΣΣΕΡΕΙΣ χιλιάδες καναρίνια έλαβαν μέρος στον μεγάλο διαγωνισμό που έγινε τελευταία στο Ντόννα της Δυτικής Γερμανίας. Ήταν κατά τους ειδικούς, ο μεγαλύτερος διαγωνισμός μεταξύ καναρινιών που έγινε ποτέ. Για να μην σπαταλούν άσκοπα τα κελαηδισμάτα τους πριν από την ώρα της κρίσεως, τα καναρίνια έμειναν κλεισμένα σε σκοτεινά κιώματα περιμένοντας τη σειρά τους. Τέλος, ύστερα από μια σύσκεψη επιτροπής που κράσε τὰ βραδεία της. Τα γερμανικά καναρίνια πήραν το βραβείο μελωδίας. Τα όλλανδικά κέρδισαν το βραβείο χροματός. Και στα άγγλικά που συνδυάζουν πολλές χάρες και θά ήταν κρίμα να μείνουν χωρίς μετάλλιο, δόθηκε το βραβείο της όμορφιάς.

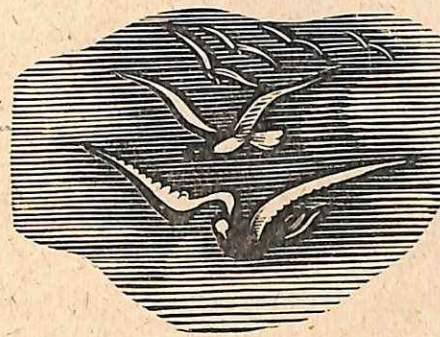
«Ντόννα»

ΠΟΙΟΣ είπε, ότι έχει χαθή ο ρομαντισμός από την εποχή μας; Στην Αμερική, ή νεολαία έδωσε τις εξετάσεις της... επί ρομαντισμῷ και βραβεύθηκε... με άριστα! Ένας νεαρός μουσικός, γάλλος, έβριζε γράφει ένα τραγούδι μελωδικό και θλιμένο, την «Ντόννα», για την αγαπημένη του που τον εγκατέλειψε. Το τραγούδι μεταδόθηκε από την ραδιοφωνία και ή Ντόννα, που βρισκόταν εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά, έκουσε κ' έκλαψε μετανοημένη. Το πρώτο τηλεγράφησε στον αγαπημένο της ζητώντας του να ξαναγυρίσει κοντά της. Έκείνος πήρε το αεροπλάνο, γύρισε, να φτάσει πιο γρήγορα. Δεν έφτασε όμως, ποτέ. Το αεροπλάνο έγινε σπασμένο και δεν διασώθηκε κανείς από τους επιβάτες.

Ο συνθέτης χάθηκε, αλλά ή «Ντόννα» έμεινε. Έμεινε και κυκλοφορεί και να... εκατομμύρια δίσκους, που δεν περιμέ κατάλυξη χιλιάδες αγοράς, σε συγκεντρώσεις παραβάν, που σβήνουν τα φώτα και φοράν δακρύα.

Εντυπώσεις από ένα ταξίδι

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΟΥ GRAND CANYON

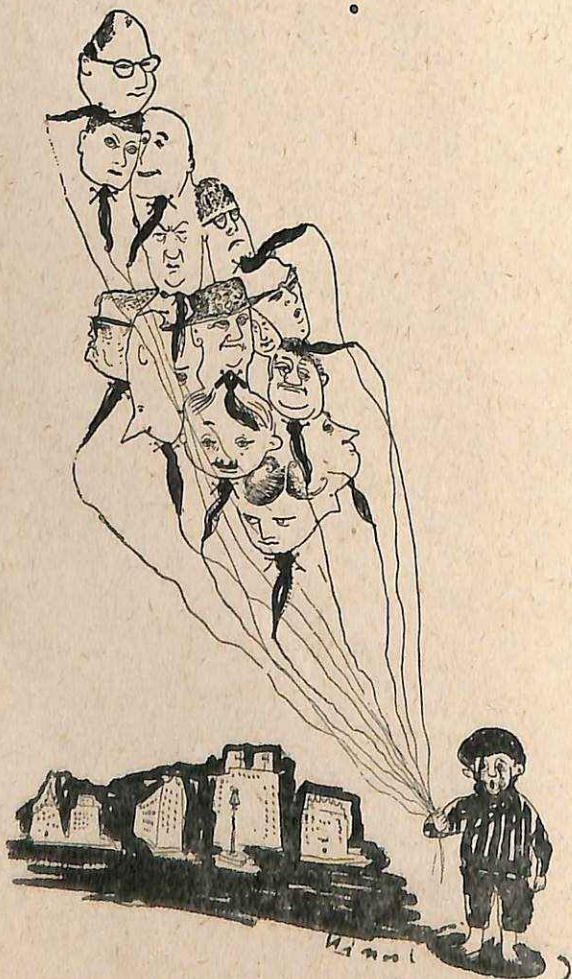
ΠΟΛΛΟΙ μου κάνουν τη συνηθισμένη έρώτηση: Τί είν' εκείνο που σάς έκανε την πιο μεγάλη εντύπωση από το ταξίδι της Αμερικής; Δύσκολη θάταν ή απάντηση, κι αν δινόταν, θάταν εξ ίσου απλή όσο και ή έρώτηση. Γιατί δεν υπάρχει μία ένιαία Αμερική. Υπάρχουν πολλές Αμερικές, που για να συλλάβει κανείς το πνεύμα, τη φυσιογνωμία και την έκφραση της κάθε μιάς, θάπρεπε να γύρει στην κάθε μιά αρκετά, να μπορεί να μιλά στην κάθε μιά τη γλώσσα της καρδιάς της, και πάλι να μην είναι αρκετό αυτό, μά να τον βοηθά ακόμα ή ικανότητα της διαίσθησης, που μάς κάνει να καταλαβαίνουμε πολλά πράγματα, ακόμα κι από κείνα που δεν μπορούμε να εκφράσουμε. Όπωςδήποτε, ο άγνωστος άρχοντας της απέραντης, της πολύγλωσσης, της ποικίλης, της ποικίλης Δημοκρατίας, θά ήθελε να χέι τον τίτλο του Προέδρου πασών των Αμερικάνων, όπως τον έβλεπε ή άλλη φορά ο αυτοκράτορας της Ρωσίας. Λοιπόν πετούσα επί δυόμιση μήνες πάνω από το εξάισιο πρόσωπο της Αμερικής, με τη λαχτάρα να ίκανοποιήσω τον πόθο μου να την δω κατά πρόσωπο, και τώρα που κατέβηκα από το αεροπλάνο και δοκιμάζω να ταχτοποιήσω λογικά τις εντυπώσεις μου για να γράψω κάποια πιθανή απάντηση σε ένα τέτοιο έρώτημα, μία εντύπωση προβάλλει κυριαρχικά μέσ' από το μεγαλόπρεπο ανάστημα της θαυμαστής και παράξενης αυτής χώρας. Η εντύπωση αυτή δεν προέρχεται από κανένα από τα τιτανικά τεχνικά έργα που πραγματοποιήσαν οι άνθρωποι της Αμερικής και στο τέλος πώς και να δεχτείς σά κάτι το φυσικό, πώς και να δεις δύσκολα δεν υπάρχει τίς αλυσίδες στο να λύνουν τα πιο άπίστευτα τεχνικά προβλήματα με τα μέσα που ο άνθρωπος έχει.

Το έργο που κατέχει κυριαρχικά τη φαντασία και τη μνήμη μου είναι ένα τεχνικό μεγαλουργήμα των φυσικών δυνάμεων, ένα έργο του θεού, πλαστουργημένο στην Αριζόνα της Αμερικής. Είναι το Grand Canyon, ή Μεγάλη Χαράδρα. Και πάλι αν σε ρωτήσουν να πεις, τί είναι αυτό το πράγμα, πάλι δε θάχης να πεις τίποτα περισσότερο απ' αυτό: Είναι το Grand Canyon, που δεν περιγράφεται, που δεν ξηγιέται, γιατί είναι μια ολόκληρη τεράστια, πολύμορφη, ποικίλη, πολύχρωμη, που δε χωρά μέτρα στην ανθρώπινη έποπτεία. Είναι κά-

τι άπίθανο, που πρέπει να το δεις πριν πεθάνεις, χωρίς να μπορείς να το περιγράψεις, ούτε να το χαρακτηρίσεις. Είναι ώραίο; Είναι τρομερό; Είναι όλη ή τραγωδία της ζωής, και όλη ή άνοιξις της ζωής, και όλη ή εκμηδένιση της ανθρώπινης ζωής. Και πάλι δεν είναι τίποτα απ' αυτά. Απλώς είναι ένα αφάνταστο όραμα που ανοίγεται ξαφνικά μπρος στα πόδια σου, σου κόβει τη μιλιὰ και δεν ξαίρεις τί να κάνεις, δεν ξαίρεις τί να σκεφτείς, και δεν μπορείς παρά να κοιτάξεις, να σωμαίνεις, να αισθάνεσαι συντριμμένος και να νιώθεις την ψυχή σου να προσεύχεται μυστικά. Τρομαγμένος που το είδες, χαρούμενος που το είδες, με καταπονημένες τις δυνάμεις της ψυχής σου που το είδες, αγωνίζεσαι να το συλλάβεις όπτικά, και βασανίζεσαι γιατί δεν χωρά στην όρασή σου. Έπιθυμείς να το εκφράσεις συναισθηματικά, και είναι παράλογο απέραντο και καταθλιπτικά μεγαλόπρεπο. Ίσως μόνο ή μουσική, που έχει το θείο χάρισμα να εκφράζει τα ανέκφραστα, θά μπορούσε στα χέρια ενός Μπαχ να το έρμηνεύσει. «Οχι αυτό καθ' εαυτό, να έρμηνεύσει την υπεράνθρωπη δύναμη που αποπνέει ή όμορφιά και ή θλίψη του. Έτσι, δεν μπορείς να το καθορίσεις, όπως δεν γίνεται να καθορίσεις την έννοια του απείρου, την έννοια του αριθμού, την έννοια του θεού. Όμως παίρνεις μία θαμπή ιδέα της ανεξάντλητης φαντασίας του θεού, που τη συλλαμβάνεις ως ενέργεια κατά την ώρα που δημιουργεί πάνω σε σχέδια που δεν έχουν περίγραμμα μέσα στην έννοια του χρόνου και του χώρου. Το πολύ που μπορεί να δοκιμάσει ο άνθρωπος, είναι να περιγράψει όχι το Grand Canyon αλλά τις αντιδράσεις του μπροστά στο Grand Canyon. Να προσπαθήσει να δώσει τα συναισθήματα που σε γεμίζουν ως την εξουθένωση μπροστά στο υπεράνθρωπο και απάνθρωπο αυτό θέαμα, που σε κυριεύει, σε υποτάζει και σε γοητεύει, ως που να

μη μπορεί ή ψυχή σου να το άνεχεται. Γυρεύεις βοήθεια, κοιτάξεις τους άλλους γύρω σου να σε βοηθήσουν, και κανείς δεν το μπορεί, κανείς δε μιλά. Το βλέπεις μέσα στα μάτια τους τα έκθαμβά, μέσα στη σιωπή τους. Γιατί τους έχει πάρει κι αυτούς τη μιλιὰ και είναι εξ ίσου με σένα ήττημένοι. Και περιμένεις τη νύχτα να κατέβει, να απλώσει τη σκοτεινή αυλαία της ανάμεσα σε σένα και στο Grand Canyon, να σε άπομονώσει από την εξάισια συμφωνική τραγωδία των χρωμάτων που εναλλάσσονται άξεκούραστα, και των γραμμών που σπάνουν και ανασυνθέτονται κάθε στιγμή κάτω από το παιγνίδι του ήλιοβασιλέματος, για να δώση τέλος στο γοητευτικό σου μαρτύριο. Αυτή ή άπίστευτη άβυσσος που ανακάλυψαν οι Ισπανοί τυχοδιώχτες στα 1540, δεν παύει από τότε να μετρά την ανθρώπινη άσημαντότητα με τα τεράστια μέτρα της αωριότητας. Οι πληροφορίες που σου ψιθυρίζει ή έπιστήμη μπροστά σ' αυτό το ρόδινο χάος δε σε βοηθούν σε τίποτα. Πώς έχει έμβαδόν 1.100 τετραγωνικά μίλια, πώς το μέγιστο του είναι 217 και το φάρδος από 4 ως 18 μίλια. Οι γεωλόγοι υπολογίζουν πώς για να σχηματιστεί αυτό το θαύμα, χρειάστηκε ή Θεός 9 εκατομμύρια χρόνια και θά χρειαστεί πολλές φορές άλλα τόσα για να συνεχιστεί. Και ποιος ξέρει αν θά ζή κανένας άνθρωπος πάνω στο φλούδι της γης, για να νάρη να σταθεί όπως εγώ έτούτη τη στιγμή πάνω στο χείλος του βαράθρου, για να δει τελειωμένο το τρομερό έργο.

Γιατί ένα έργο, ένα έργο τέχνης είναι το Grand Canyon, που το λαξεύει ή θεός μέσα στην άπλοχωριά της αιωνιότητας και το διαμορφώνει σύμφωνα με τις έμπνεύσεις της ασύλληπτης φαντασίας του, μεταχειριζόμενος ως εργαλείο το όρμητικό ρέμα του ποταμού Colorado, που το βλέπεις στο βάθος να γλίσκει τις λεπτομέρειες χωρίς τελειωμό, με βοηθητικά σύνεργα τις βροχές, τα χιόνια, τις ζέστες και τις παγωνιές και τον άνεμο, που χυμούν από τις άβυσσους των σπλάχνων του. Όλες αυτές οι δυνάμεις που συνεργάζονται σε τούτη τη δημιουργία, σχεδιάζουν, λαξεύουν, πλάθουν φαντασμαγορικά σχήματα, γράφουν ρόδινους ναούς και μενεξελιά μέγαρα, σε αναλογίες άπίστευτες, υψώνουν θέατρα από πορφυρό μάρμαρο, που δεν παίζεται στην τεράστια σκηνή τους κανένα άλλο έργο από το «Έργο της Δημιουργίας, και πάνω στις άπέραντες κερκίδες τους δεν κάθονται

(Του Μίνου Αργυράκη).

παρά οι άμέτρητοι αιώνες και ο προ-
αίωνιος χρόνος ως οι μοναδικοί, άόρα-
τοι θεατές. Τις χειμωνιάτικες νύχτες,
όταν ο κεραυνός γράφει με μενεξελιά
φλόγα πάνω στο μαύρο κατεβατό το
φοβερό μονόγραμμα του συγγραφέα,
ξαπολιούνται τα πνεύματα του χάους
και άκούς τόν πάταγο από τα χειρο-
κροτήματα, την τρικυμία από τις έπευ-
φημίες τών άοράτων θεατών, και τούς
γούς τών ήθοποιών.

Πάνω στους πυρόχρωμους τοίχους,
αν μπορούσες να δεις θάβλεπες λαξεμέ-
νες μορφές από άλλόκοτα πλάσματα,
μάσκες τραγικές, θάκουγες, αν ήταν δυ-
νατόν ν' άκούσεις, χορωδίες από θιάσους
έξωτικούς και συναυλίες από άφανέρω-
τους μουσικούς, χιλιάδες φλάουτα και
πίφερα στο στόμα των θυελλών, παιά-
νες που μόνο τούς άκούει. Έκείνους που
ο θρόνος του είναι στο άμετακίνητο θεω-
ρείο της αιωνιότητας. Χωρίς να το θέ-
λει κανείς άκούει την καρδιά του να ψι-
θυρίζει τούς ώραιούς παλιούς στίχους
του ποιητή της καθαρεύουσας.

Τό φώς, θεέ, τό σώμα σου
ό ήλιος τό όμμα σου
ό κεραυνός φωνή σου
Τό άπειρον διάστημα
Τό μέγα σου άνάστημα
και ό αιών σιγή σου.

Αλλά και κατά το διάστημα της μέ-
ρας, δεν παύουν τα θαύματα να ξετυ-
λίζονται μέσα στο έγχρωμο αυτό
χάος. Η άπερίγραπτη χρωματική συμ-
φωνία άρχίζει από την αύγή, όταν το
Grand Canyon γίνεται μια άκανής
λουλουδιέρα με όλα τα άυλα ρόδα του
παραδείσου, που κάθε στιγμή αλλάζουν
τόνους και αποχρώσεις. Είναι μια συ-
νεχής ροή από μοτίβα που ξετυλίζουν
νέες συνθέσεις φωτός από τις πιο τρυ-
φερές, τις πιο παρθενικές ως τις πιο
δραματικές, τις πικρές και τις βασανι-
σμένες, όταν τα χρώματα από το πιο
ρόδινο ως το σκοτωμένο, το αίματωμέ-
νο βυσσινί και ως το πέπνυνο μώβ,
ζωντανεύουν, λυώνουν και άνακωνεύου-
νται σε μιάν αδιάκοπη ανανέωση, που
σβήνει μόνο σαν πέσει ή νύχτα, για να
ξαναρχίσει πάλι με τη διαδρομή του
φωτός. Οι ναοί γίνονται από κοράλλι,
από ίαση, από διάφανο συντέφι, από
κεχριμπάρι, από μάρμαρο, από σμα-
ράγδι, από έβενο. Μιά φωτιά περνά
πάνω από τούτη τη φανταστική άρχι-
τεκτονική, και τυλίγει τα μνημεία της
με τις άυλες φλόγες, και πάλι αναδυ-
ονται οι μυστικές άκροπόλεις της μέ-
σα από μια θάλασσα από ρευστό ζα-
φείρι. Το θέαμα είναι γεμάτο ξαφνικά-
σματα. Έκεί που βλέπει κανείς ένα
μαγικό τοπίο να λυώνει σιγά - σιγά
μέσα στη σκιά του που έχει το χρώ-
μα του ώριμου δαμάσκηνου, κάποια
αδιόρατη κίνηση του ούράνιου προβο-
λέα κάνει το άέτωμα ενός φανταστι-

κού ναού και άρχίζει να φωσφορίζει με
ένα γλυκό πρασινωπό αντίλαμπισμα,
που δεν ξέρεις από που προέρχεται.
Παρακολουθείς μαγεμένος τις μετασι-
ώσεις της ύλης. Κάποια άόρατη έστιά-
δα άναψε ένα λυχνάρι με γλαυκό φώς
και περπατεί άργά μέσα στο ναό. Και
πάλι ξαφνικά αποτραβιέται το ταγα-
λι φώς και το τοπίο βουλιάζει σ' ένα
τραγικό βυσσινί, στο χρώμα του αίμα-
τος σφαγμένου ταύρου. Αútές τις ώ-
ρες ή κατάνυξη του θεατή φτάνει ως
την παραίσθηση.

Τα φανταστικά έργα τέχνης που οι
αιώνες έλάξεψαν μέσα στο βάραθρο
του Grand Canyon έχουν πάρει όνό-
ματα, και είναι γνωστά σαν άρχαιολο-
γικά μνημεία δουλεμένα από το χέρι
άνθρώπου. Τα δνόματα αυτά είναι ώ-
ραία και ύποβλητικά. Είναι τα τρία
Κάστρα, ο Ναός του Σολομώντος, ο
Ναός του Σίβα, το Ταμπερνάκλ, ο Να-
ός της Άφροδίτης, ο Ναός του Άπόλ-
λωνα, το Κάστρο της Φρέγια, ο Ναός
του Διός, ο Ναός της Άρτεμης, ο Να-
ός του Κρίσνα, ο Ναός του Βιονού, ο
θρόνος του Βόταν, ο Ναός του Θώρ, το
Μεγάλο Άμφιθέατρο, ο Ναός του Βράχ-
μα, ο Ναός του Ζαρατούστρα, ο Ναός
του Βούδα, ή πυραμίδα του Χέοπος, ο
Ναός του Όσίριδος, το Ίνδικό Άμφι-
θέατρο, ο Ναός του Κομφούκιου, κλπ.
Ένας ποιητής νομίζει πως έκανε την
ταιριαστήν αυτή δνοματοθεσία. Ένα
αυτόκνητο με τριγύριζε κάμποσα χι-
λιόμετρα γύρω στο χείλος του βαρά-
θρου, που είναι σε πολλά σημεία προ-
φυλαγμένο με γερά πετρίνια στηθαία
για την ασφάλεια της ζωής των επισκε-
πτών. Κάθε τόσο το αυτόκνητο κά-
νει στάσεις, βγαίνει και βρίσκεισαι
μπροστά σε νέες απόψεις, στη μια πιο
καταπληχτική από την άλλη. Σκύβεις
πάνω από το χάος και βλέπεις ένα δέν-
τρο που γαντζώθηκε με τις ρωμαλαίες
φειδίσιας ρίζες του από τούς κόκκινους
δράχους. Το βλέπεις να κρέμεται πά-
νω από το βάραθρο, κρατιέται με
άγωνία από τόν κάθετο γκρεμό και τρο-
μάζεις μαζί του. Ο έλαφρός άγέρας

κάνει τα χρυσά χεινοπωριάτικα φύλλα
του να τρέμουν. Λές και είναι από το
ίλιγγο. Βυθίζεις τη ματιά στο χάος
βλέπεις στο βάθος τούς ναούς, τα άμ-
φιθέατρα, τα κάστρα, τις ρόδινες πο-
λιτείες που μια μαγεία έστησε μπρο-
στά σου και όλα γίνονται παραμύθι.
στά σου και όλα γίνονται παραμύθι.
θρύλος και όνειρο. Δεν ξέρεις πια από
που άρχίζει γύρω σου ή πραγματικό-
τητα και πού σταματά το ξεγέλασμα
της φαντασίας σου.

Σέ κάποια άπ' αυτές τις στάσεις
βρήκα άκουμπισμένη πάνω στο στηθαίο
μια κοπέλλα. Είχε βυθισμένο το βλέ-
μα προς τα άπέραντα βάθη του Grand
Canyon, γοητευμένη από το παιχνίδι
των χρωμάτων και του φωτός. Είταν
ώραία, ιδανικά ώραία, όσο μόνο μια
κόρη γνήσιας Άμερικάνικης ράσας μπο-
ρεί να γίνει ώραία. Δέ μιλούσε. Μόνο
κύτταζε. Κρατούσε ένα μικρό γαλάζιο ο-
γριολούλνδο. Το έξοχο πρόσωπό της έ-
λαφρά γερό προς τόν έναν ώμο, έμοια-
ζε φρεσκοκομμένο ρόδο πάνω στο άμ-
γερό μίσχο του. Το άνάστημά της έ-
λαστικό, γεμάτο νεότητα και εύκινη-
σία, έδινε το νόημα μιας θαυμαστής
σύνθετης λέξεως, που βρήκα μια μέρα
σ' ένα δημοτικό τραγούδι, και είταν
την από μοναχή της ένα δλόκληρο ποίη-
μα. Είταν «βεργοκυπαρισσόλιγνη». Κα-
πως τέτοια θα ήταν ή κόρη που τρα-
γούδησε ή Σαπφώ:

Με τί να σε παρομοιάσω άγάπη μου;
Με ένα λουλουδιμένο κλωνάρι ποτίζεις
[παρομοιάσεις
σε είκασον]

Όρπακι βραδίνω μάλιστα σε είκασον

Τα μαλλιά της άφθονα και δόξαντα
με το χρώμα που έχουν τα άφιερώματα
των Μυκηνών, έπαιρναν τις άνταύγειες
του χαλκού. Κάθε τρίχα της ήταν
πο μια χρυσή ζωντανή κλωνιά που έ-
παιζε στο φώς. Η ύγεία, ή μοναξιά,
όμορφία της και τα τέλεια έμφανή-
να νειάτα, την έκαναν μιάν έμφανή-
σχεδόν μυθική μπροστά σε κείνο
άγρια ώραίο τοπίο. Δεν άποσπούσε
βλέμμα από το βάραθρο, μπροστά
όποιο έγερνε όπως μια στάλα δροσισ-
στά πέταλα ενός ρόδου φυτρώνον-
πάνω από την άβυσσο. Αυτό το έκθαμβό
πρόσωπο της λευκής φώλιας
άκουμπισμένο στο χείλος του άναυ-
χιαστικού βαράθρου, έτσι όπως
λευε, είταν από τα ώραϊότερα
που μπορεί να σου δώσει ή ζωή.
αυτόκνητο ξεκίνησε, ή κοπέλλα
τασάλεψε και ή διαδρομή γύρω
Grand Canyon συνεχίστηκε. Είταν
φοντας στο ξενοδοχείο, το αυτόκνητο
έκαμε στάση στο ίδιο σημείο. Γής
χίσει το λυκόφωτο. Τα χρώματα
έσταξαν από τούς γλυπτούς άπα-
και δλόκληρες πλαγιές από
γκρεμούς είχαν σκεπαστεί από
νεξέδες του ήλιοβασιλέματος.
ρη - όπτασία δεν είταν πια
της,

μέρος που άκουμπούσε είδα το μικρό
γαλάζιο άγριολούλνδο τσακισμένο. Έ-
σκηνα πάνω από τη γοητευτική άβυσ-
σο και της έρριξα το μικρό λουλούδι
που της άνηκε. Στόν άπέραντο μυθικό
κόσμο που άπλωνόταν εκεί βαθειά, οι
φανταστικοί ναοί έξατμιζόταν μέσα σε
μοδιές σκίες. Μιά σιωπή ανέβαινε ά-
πό κεί σαν από ένα ύποβρύχιο τοπίο.
Αυτή ή πολύφωνη σιωπή μου φάνηκε
πως διηγόταν το πως οι μυστηριώδεις
δυνάμεις που είταν κρυμμένες στις βυσ-
σινές σπηλιές και στα άδυτα των μα-
γεμάτων, τράβηξαν στην άβυσσο την
πεντάμορφη με το μικρό γαλάζιο λου-
λουδάκι. Την γοήτευσαν και την παρέ-
συραν στους άδειανούς ναούς και τα
φωσφορικά μονοπάτια των ιερών βωμών
του Σίβα. Τόδερα πως θα είταν θανάσιμα
επικίνδυνο ένα τόσο τέλειο πλάσμα να
κατάζει κατάματα αυτό το μυστήριο,
να το βλέπει πολλήν ώρα άπορροφη-
μένη από τη φοβερή γοητεία του.

Το μεγάλο ποτάμι, ο Κολοράντο, δια-
σχίζει το βυθό της χαράδρας σε άτέ-
λειωτα μίλια χωρίς ν' άκούγεται το
βρόχος του βουητό. Η άπόσταση, το
είναι το δεύτερο μεγαλύτερο ποτάμι
που διατρέχει τη στεριά της Άμερι-
κής. Σαν ένα τεράστιο θεριόφειδο ξετυ-
πώνει τις κουλούρες του επί 105 μίλια
στο βάθος της χαράδρας. Όλο το τε-
ρας του ποταμού είναι με 12 μίλια
στην ώρα και κατεβάσει κάθε φορά μι-
ά λάσπη που ξεκολνάει από το πρό-
πλάσμα του φοβερού άρχιτεκτονικού
έργου που λέγεται Grand Canyon.
Δουλεύεται έτσι ώρα με την ώρα, μέρα
με τη νύχτα, χρόνο με το χρόνο. Δου-
λεύεται άκούραστα μέσα στο χάος των
αίωνων, να πάρει την τελειωτική του
μορφή.

Νέοι ναοί λαξεύονται για άγνωστες
μορφές, νέα γλυπτά τεράστια, νέες
μορφές τιτάνων, ήρώων και τεράτων,
να θέατρα και νέες μαγικές σπηλιές.
Σε μια άπ' αυτές θα βρίσκεται ή πεν-
τάμορφη Άμερικανιδούλα, αίσχμαλπη
των μουσικών δυνάμεων της Γής που
την έρρούφηξαν και την κρατούν.

Ένα θύμα, σε ποιόν βωμό είναι ά-
φιερωμένη ή όμορφία της, νέα Ίφιγέ-
νεια; Σε έφτα κλιματολογικές ζώνες
και έφτα επίφανεια της Γής οι φυ-
τοί. Άπ' αυτές, τις έξη τις βρί-
σκουμε στην περιοχή του Grand
Canyon. Αυτό μάς δίνει να καταλάβου-
με πόσων λογίων ποικίλη και έντονη
είναι αυτή η επίφάνεια της πελώρι-
της σιωπής που βγαίνει από το βάρα-
θρο. Όταν είναι μέρα δεν άκούει κα-
μία σιωπή που άναπνοή της άπλά-
νει μια πολύμορφη, έντονη ζωή βρά-
στα στα σπλάχνα της. Δεν
είναι κανείς στις άπειρες φωνές της,

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

Οι νεκροί στρατιώτες δέ μιλούν.

Όμως άκούγονται στα ήσυχα σπίτια: ποιός
δεν τούς έχει άκούσει;

Έχουνε μια σιωπή που μιλάει γι' αυτούς

τη νύχτα κι όταν το έγκρεμες χρονομετρεί

Λένε: Είμαστε νέοι. Έχουμε πεθάνει. Να μάς θυμάστε.

Λένε: Κάνανε ό,τι μπορούσαμε αλλά ως τελευταία

δεν είχα τελειώσει.

Λένε: Δώσαμε τη ζωή μας αλλά ως τελευταία

κανείς δε μπορεί να ξέρει τί έδωσε ή ζωή μας.

Λένε: Οι θάνατοί μας δεν είναι δικοί μας

είναι δικοί σας. Σημαίνουν αυτό

που θα τούς κάνετε.

Λένε: Ότιδήποτε κι αν ύπληξαν οι ζωές μας

κ' οι θάνατοί μας για την ειρήνη ή για μια

νέα έλπίδα ή για τίποτα δε μπορούμε να πούμε.

Είμαστε σεις που πρέπει να το πείτε.

Λένε: Σας άφήσαμε τούς θανάτους μας. Δώσατέ τους

το νόημά τους. Είμαστε νέοι λένε

Έχουμε πεθάνει. Να μάς θυμάστε.

—ARCHIBALD MACLEISH

Μετάφρ. Στέφανου Κατσιμπή

τις κραυγές της όργης και των δημι-
ουργικών θριάμβων της.

Η άπόσταση και το βάθος κρατούν
μακριά τούς ήχους που βγαίνουν από
τις μυστικές σπηλιές του μαγικού βου-
νού. Και όμως, μέσα στους έρημους
ναούς, μέσα στις φασματικές πολιτεί-
ες του, μέσα στα θέατρά του τα όλοπόρ-
φυρα, κυκλοφορεί ο πυρετός της δημι-
ουργίας με την ίδιον όρμη των έπτα ή-
μερών της διδλικής Κοσμογονίας. Η
πανίς του Grand Canyon περιλαμβά-
νει 60 είδη θηλαστικά, 180 είδη πετά-
μενα, 25 λογίων έρπετα και 5 είδων
άμφίβια. Όλα αυτά χαίρονται την ύ-
παρξη που τούς έδωσε ο θεός. Έρωτεύ-
ονται, γεννούν, πονούν, μισούν και ά-
γαπιούνται με τόν ίδιο ρυθμό που κυ-
βερνά όλα τα ζωντανά παντού πάνω
στον πλανήτη. Και σαν έρθει ή άνοι-
ξη ένα νέο, άκαταδράστο κύμα ζωής
όρμα από τα έγκατα της άβύσσου και
τη στολίζει με δλόφρεσκη, νεανική ό-
μορφία. Η άβυσσο στολίζεται σαν έρω-
τευμένη παιδούλα. Τα κράσπεδα και οι
πλαγιές της χαράδρας σκεπάζονται
από άμέτρητα άγριολούλνδα, και ο
έρωτικός σπασμός της δημιουργίας ξα-
πλώνει τόν παλμό του πάνω σ' όλον
τόν μυστικό κόσμο που φωλιάζει εκεί
κάτω.

Τόν παλμόν καιρό μούπαν πως ζού-
σαν εκεί μέσα και άγριες φυλές ανθρώ-
πων. Είταν πρωτόγονοι Ίντιάνοι. Ζού-
σαν καθάλαρηδες, στολισμένοι με φτε-
ρά, όπλισμένοι με δόρατα και τσεκού-
ρια. Τούς έξαφάνισε σιγά - σιγά ο δο-
λοφονικός πολιτισμός των νέων κατα-
χτητών της ήπείρου. Όμως και σήμε-

ρα εξακολουθεί να ζή μια φυλή τους
σε μικρούς συνοικισμούς εκεί γύρω. Ί-
σπανικά λέγονται Puelbos.

Λυπήθηκα κατάκαρδα σαν επισκέ-
φτηκα τούς άπόγονους της περήφανης
αυτής φυλής των καθάλαρηδων. Έ-
χουν τιθασευτεί σαν λιοντάρια του
τσίρκου, και δίνουν τουριστικές παρα-
στάσεις της παλιάς ζωής τους, και χο-
ρεύουν τούς ιερούς χορούς τους, και ντύ-
νονται τις πολύχρωμες συμβολικές στο-
λές τους, και μεταμορφώνονται σε εί-
δωλα και σε μάγους για να εύχαριστή-
σουν τα κοπάδια των περιηγητών, που
καταφθάνουν με τα κοντάκι και τις έγ-
χρωμες ταινίες, και στέκονται να τούς
φωτογραφίσουν οι σαχλές κυρίες που
φορούν κοντά παντοφλίες και όρειβα-
τικά παπούτσια με χοντρές σόλες.

—ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΥΡΙΒΗΛΗΣ

Ο ΤΟΥΤΣ ΣΟΡ, ιδιοκτήτης ενός μεγά-
λου έστιατοριου στη Νέα Υόρκη μπήκε
σ' ένα ταξί και ρώτησε τόν οδηγό:

«Ξέρεις κανένα καλό έστιατόριο να
πάω για φαγητό;»

«Μα και βέβαια κύριε» είπε ο σωφέρ,
«ένα από τα πιο θανάσιμα ρεστοράν
σ' δλόκληρο τόν κόσμο, είναι το Τούτς
Σόρ, στην 51η δδό. Θα σας πάω κατ'
ευθείαν εκεί!»

Όταν έφθασαν, ο Τούτς ήταν τόσο
ευχαριστημένος από την απάντηση του
οδηγού, που του έδωσε 10 δολάρια και
του είπε να κρατήσει τα ρέστα.

«Ω, σας ευχαριστώ πάρα πολύ κύριε
Τούτς!» είπε τότε απλά ο οδηγός.

ΠΩΣ ΝΑ ΣΚΟΤΩΝΗ ΚΑΝΕΙΣ ΑΝΤΙΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΣ... ΦΑΣΙΑΝΟΥΣ

Από το βιβλίο του πρεσβευτού των Η.Π.Α. στην Ελλάδα κ. Ellis O. Briggs «Shots Heard Round the World»

Β'

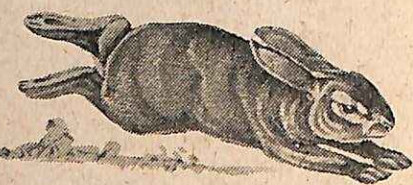
ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ του φασιανού στην κομμουνιστική Τσεχοσλοβακία είναι αυστηρά περιορισμένο στους ενοίκους του Κρεμλίνου, αλλά οι κομμισάριοι, ίσως με κάποια δόση ασυναίσθητης εірωνείας, κρατούν το παλιό πρωτόκολλο των Αψβούργων που ρύθμιζε τα αυτοκρατορικά κυνήγια. Σήμερα οι κομμουνιστές προσκαλούν τους διπλωμάτες να σκοτώνουν τους φασιανούς τους, γιατί θεωρούν το κυνήγι σαν μία πολύτιμη έσοδεία — φασιανών και όχι διπλωματών — και γιατί ενώ με το πέρασμα των χρόνων οι σύντροφοι ανέπτυξαν κάποια ειδικότητα στο έγχειρίδιο, τον μπαλτά του κρέατος και το πολυβόλο, οι περισσότεροι κομμουνιστές το θεωρούν σαν ένα παρηκμασμένο καπιταλιστικό σπόρ, γενικά ξεπερνούν ακόμη τις ικανότητές τους.

Αυτός είναι ο λόγος που κάθε φθινόπωρο οι ξένοι διπλωμάτες που μένουν στην Πράγα, παίρνουν μία επίσημη πρόσκληση «για τους κ.κ. πρεσβευτές» να συγκεντρωθούν στις εκτάσεις κυνηγιού των παλιών Αψβούργων, στο Ζιντλόχοβιτς, έχοντας ο καθένας τους δυο τουφέκια των δώδεκα και οκτακόσια φυσίγγια νούμερο έξη. Δεν πέρασε καιρός από τότε που έφθασα στην Πράγα πρεσβευτής των Η.Π.Α., και πήρα μία τέτοια πρόσκληση.

Το χωριό Ζιντλόχοβιτς βρίσκεται στην πεδιάδα της Μοραβίας, περίπου εκατόν πενήντα μίλια από την Πράγα και έξιητά μίλια βορειότερα από τη Βιέννη. Η μάχη του Αούστερλιτς έγινε ακριβώς πάνω από το δάσος του Ζιντλόχοβιτς και κατά πάσαν πιθανότητα, ο Ναπολέων θα έφαγε ψητό φασιανό και θα ήπιε κρασί από τα άμπέλια του Δουνάβεως μετά τη νίκη του. Ο Αρχιδούξ Ροδόλφος είναι εκείνος που διαρρύθμισε το κτήμα όπως είναι σήμερα, αφήνοντάς το, μετά το θάνατό του στην άγκυρα της Μαρίας Βετσέρας, πριν από δυο γενεές, στους αυτοκρατορικούς αδελφούς του. Ο βασιλιάς Αλφόνσος κυνηγούσε συχνά εκεί και το ρεκόρ των περισσότερων φασιανών που σκοτώθηκαν ποτέ από κυνηγό σε μία μέρα το είχε ο μακάριτος ο Κάρολος της Ρουμανίας. Κάθε είδους σπόρ στο

ύπαιθρο ή σε κλειστό χώρο οι Αψβούργοι το έπαιρναν στα σοβαρά.

Το κύριο κυνηγετικό περίπτερο στο Ζιντλόχοβιτς πλησιάζει σε όγκο τον σιδηροδρομικό σταθμό του Σικάγου και

είναι σχεδόν έξ ίσου γυμνό. Στους διαδρόμους του, υπάρχουν κρεμασμένα στους τοίχους κεφάλια από ελάφια, λύκους, ζαρκάδια, αλεπούδες και βαλσαμωμένοι φασιανοί, περισσότερα ίσως από όσα μπορεί κανείς να βρή σε ένα μουσείο φυσικής Ιστορίας, ενώ στις κρεβατοκάμαρες υπάρχουν τεράστιοι ζωγραφικοί πίνακες, με καλλιτύγα γυμνά, σε φυσικό μέγεθος, σύμφωνα με την παράδοση του Ρομπινσόν (ή των Αψβούργων). Την τραπεζαρία τη στολίζουν τριακόσια σαράντα ζευγάρια κέρατα ελαφιών και άμετρητα κηροπήγια φτιαγμένα από στριφτά κέρατα. Οιθησαυροί αυτοί αυξήθηκαν από τον καιρό που οι κομμουνιστές κατέλαβαν την Τσεχοσλοβακία, με την προσθήκη μίας γύψινης προτομής του Στάλιν, ακριβώς στη γωνιά της εισόδου, ενώ απέλωριο αγριογούρουνο. Ο θεός Ιωσήφ (Στάλιν) έχει μια καλοκάγαθη έκφραση, αλλά το αγριογούρουνο από την άλλη μεριά, μοιάζει σαν μόλις τώρα να εξέλεγε μέλος του πολιτμπυρό.

Φθάνοντας στο Ζιντλόχοβιτς, άργα το απόγευμα μίας γκριζας μέρας του Νοέμβρη, παρέδωσα τα ντουφέκια μου σε κάποιον παλιό δασοφύλακα που θα υπηρετούσε εκεί ασφαλώς από τον καιρό του Φραγκίσκου Ιωσήφ. Στη συντροφιά μας ήταν ένενά ξένοι διπλωμάτες από την Πράγα και ο δέκατος ήταν ο ξεναγός μας του Υπουργείου των Έξωτερικών της Τσεχοσλοβακίας. Ο καλός αυτός άνθρωπος είχε διαρκώς ύφος στο, ήταν υπεύθυνος για την εγκατά-

Μας ξύπνησε στις έξη το πρωί της

έπομένης ή σάλπιγγα. Κάτω από το άνεκτικα βλέματα του ξεναγού μου, φέρσα το αυστριακό κυνηγετικό μου καστούμι, ένα γκρι μάλλινο σακάκι πράσινο σειρήνη και ανάλογο σακάκι στολισμένο με κουμπιά από συμπληρωμένο λαφύρι. Το κοστούμι αυτό συμπληρώταν από ένα πράσινο βελούδινο καπέλο με μιά φούντα στην άκρη. Κρατούσα ακόμα και ένα παλτό λαδί με κατεβασμένους ώμους που το είχα αγοράσει από το Σάλτζμπουργκ. Είχα την εντύπωση πως έμοιαζα με άνθρωπο που το είχε σκάσει από καμιά διενέζικη όπερέτα και άπορούσα πώς θα τα κατάφερνα φορτωμένος με δυο ντουφέκια και καμιά εκατοστή φυσίγγια.

Ο άνθρωπός μας του Υπουργείου των Έξωτερικών είχε τακτοποιήσει τα πρόγευμα και έβγαλε ένα λόγο γαλλικά, ενώ η γκριζα φθινοπωρινή ευρωπαϊκή αύγη είχε αρχίσει να χαράζει, να έδωσε οδηγίες για το κυνήγι, και να χτυπάμε θηλυκούς φασιανούς προς τμήν γυρίζουμε να ρίχνουμε προς τα πίσω, όποιοδήποτε και αν ήταν το κυνήγι, όσο και αν ήταν προκλητικό. Μόλις τελείωσε το πρωινό, όλοι μαζί, περπατάς μπρός από την προτομή του Βελούδινου Στάλιν, ανεβήκαμε σε τρεις σαραβαλιές σμένες παλιές αυτοκρατορικές άμαξες που, προφανώς, είχαν χρωματισθεί για το τελευταία φορά στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο.

Το κτήμα του Ζιντλόχοβιτς φασιανού περιπτο σαράντα χιλιάδες φασιανούς, το χρόνο και ως τώρα οι κομμουνιστές δεν βρήκαν τρόπο να καθιερώσουν στην φυσική αυτή παραγωγή τη χωράφια καλλιέργειας και δάσος. Στα χωράφια καλλιέργειας, καλαμπόκι. Στο δάσος υπάρχουν οι θαυμάσιες τσεχοσλοβακικές διές από τις οποίες φτιάχνονται τα καλύτερα βαρέλια του κόσμου. Οι μενιδιές αυτές προσφέρουν καταφύγιο στους φασιανούς.

Ύστερα από μισή ώρα δρόμο από το κυνηγετικό περίπτερο, βρεθήκαμε σε ένα νάμεσα σε καμιά τριακοσάρια Μοραβίου χωρικούς όπλισμένους με ραβδιά Έπικεφαλής ήταν τριάντα κυβερνητικοί δασικοί υπάλληλοι αλλά ανάμεσα στους

δέκρινα αρκετούς που ανήκαν στη μυστική αστυνομία με καφέ καμπαρτί-νες, καπέλλα αλλά Τζαίμς Στιούαρτ, και παπούτσια σκαρπίνια που ήδη σκεπάζονταν από τη λάσπη των κάμπων της Μοραβίας. Η μυστική αστυνομία, μη μπορώντας να συλλάβη κανέναν, άφου οι διπλωμάτες έχουν την ασυλία, έδειχνε να θρη και στενοχωρημένη.

Για τον καθένα από μās είχαν διατεθεί τρεις βοηθοί. Ο πρώτος δικός μου, κουβαλούσε τα ντουφέκια μου, ένα κάτω από κάθε μασχάλη και με κανένα τρόπο δεν έννοούσε να μου παραδώσει ούτε το ένα. Ο δεύτερος έσκυβε από το βάρος μερικών εκατοντάδων φυσιγγίων που τα κουβαλούσε, μέσα σε ένα δερμάτινο σάκκο, στον ώμο του. Ο τρίτος ήταν ένα αγόρι που μόλις άρχισε να χαράζει ή σκιά του μουστακιού του. Αυτός δεν κρατούσε τίποτε εκτός από ένα μικρό άσπρο μπλοκάκι που είχε επάνω γραμμένο το όνομά μου και ένα μολύβι. Καθήκον του ήταν να σημειώνει τις επιτυχίες και τις άποτυχίες μου — πράγμα τρομερά ένοχλητικό για κάθε κυνηγό.

Οι κυνηγοί συγκεντρώθηκαν και ο ξενάγος έβγαλε ένα λόγο που μετέφραζε ο φίλος μας του Υπουργείου των Έξωτερικών. Πρώτη στο πρόγραμμα ήταν μία πορεία περίπου δυο μίλια, άφαιρτας σε πυκνές βελανιδιές. Περπατάς θα ρίχναμε στους φασιανούς που βρίσκουμε λαγούς και αλεπούδες, αν βρήκαμε. Απαγορευόταν να σκοτώσουμε θηλυκούς ζαρκάδια. Αν βγάλαμε κανένα αρσενικό ή κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Τσεχοσλοβακίας δεν θα ήταν υπεύθυνη για το αποτέλεσμα. Εμείς έπαιρναν μία ειδοποίηση για το αποτέλεσμα. Και, τώρα, αν έχουν την κρίση να προχωρήσουν, οι κ.κ. πρεσβευτές να αρνηθούν προς τις θέσεις τους για να αρχίσουν το κυνήγι. Ένα λεπτό παρακαλώ, να παραδώσει το περίστροφό του.

Σκορπίσαμε και με την οδηγία των ελασφυλάκων, δημιουργήσαμε ένα μέτρο ανεπτυγμένο περίπου σε πεντακόσια μέτρα. Μπροστά μας ανοίγονταν δέκα σκοτεινές αλές, μία για κάθε κυνηγό. Οι αλές ήταν χωρισμένες κατά τον βαθμό που είχε ο καθένας. Οι μενιδιές που τους έπιτετραμμένους, τους άφαιρτας, προξένους και γραμματείς, είχαν ή μία από την άλλη καμιά πεντακόσια μέτρα. Στο δάσος, ανάμεσα στους κυνηγούς, υπήρχαν από τριάντα χωρι-

κοί που χτυπούσαν τα δένδρα με ξύλα, ρίχνοντας κλαριά και κάνοντας μεγάλο θόρυβο. Πίσω από κάθε κυνηγό περπατούσαν οι τρεις συνοδοί του, ο ένας που κρατούσε το ντουφέκι που το γέμιζε κιάλας μετά από κάθε ριζιά, ο άλλος με τα φυσίγγια και ο μικρός που κρατούσε το λογαριασμό για το αποτέλεσμα κάθε ντουφεκιάς. Πίσω από τους βοηθούς πήγαιναν, ειδικά για χάρη μου, τρεις της μυστικής αστυνομίας, που τα πατήματά τους κάνανε μία σουρή βοή στα ύγρα φύλλα των βελανιδιών.

Ο άρχηγός σήκωσε τη σάλπιγγα και σάλπισε δυνατά, τόσο που όλο κληρος ο κάμπος της Μοραβίας αντήχησε από το σάλπισμά του. Ο βοηθός μου που κρατούσε τα ντουφέκια, παρέλαβε δυο φυσίγγια από τον άλλον με το δερμάτινο σάκκο. Έβαλε τα φυσίγγια στις θαλάμες, έκλεισε το ντουφέκι, το ώπλισε και μου το παρέδωσε. Όλη ή συνοδεία προχωρούσε. Ήταν ή πρώτη φορά που έπιανα το ντουφέκι μου από τη στιγμή που έφθασα στο Ζιντλόχοβιτς.

Πριν προχωρήσουμε δέκα μέτρα, ένας αρσενικός φασιανός πετάχτηκε κάτω από τα πόδια μου και άρχισε να πετάει μπροστά μου.

«Αρσενικός ρίξε του! Γρήγορα ρίξε» ρίξε αρσενικός γρήγορα», φώναζαν και οι τρεις μαζί οι βοηθοί μου και οι τρεις παραπίσω της μυστικής αστυνομίας.

Σήκωσα το ντουφέκι μου. Αν του

πετούσα μία πέτρα θα του χάριζα ασφαλώς ένα γερό πονοκέφαλο. Έρριξα και τα δύο συμπάρα. Ο φασιανός, χωρίς να χάσει φτερό, συνέχισε εύθυμα το πέταγμά του.

«Μηδέν, μηδέν», φώναξε ο λογιστής μου, ενώ ο αηδιασμένος σύντροφός μου μου έδινε το άλλο ντουφέκι μου. «Πφ», είπε ένας από τους μυστικούς.

Ένα άλλο πουλί πέταξε. Περνούσε ανάμεσα στα δένδρα χωρίς να πλησιάζει. Έρριξα μία στα γρήγορα και το πουλί έπεσε.

«Θηλυκό», φώναξε ο λογιστής. «Μη-

δέν, μηδέν, μηδέν». Οι τρεις αστυνομικοί κορόιδευαν.

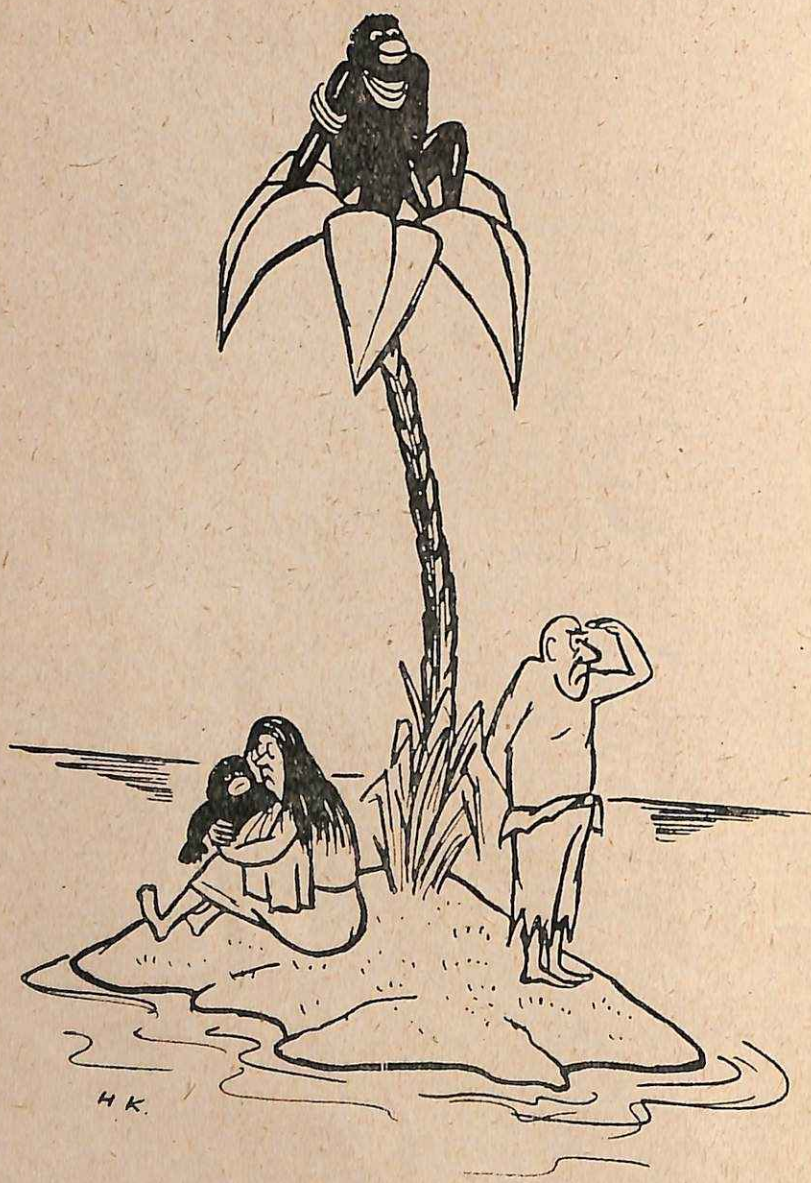
«Τρεις ντουφεκίες», είπα στον εαυτό μου. «Αποτέλεσμα, μηδέν, μηδέν, μηδέν.» Μου μένουν επτακόσιες ενενήντα έπτά ακόμη. Από δεξιά, στο βάθος, ένα πουλί πετούσε και διάφοροι έρριχναν. Χωρίς άμφιβολία άρσενικό, περνούσε σε ύψος είκοσιπέντε μέτρα περίπου από πάνω μου με κατεύθυνση για τη Μπρατισλάβα. Σημάδεψα αρκετά μπροστά, και έρριξα. Ο φασιανός έπεσε δίπλα στα πόδια μας.

«Νά Ζντάρ!» φώναξαν οι βοηθοί μου, που πάει να πη καλά. «Τυχερή ριζιά» δήλωσε ένας από τους μυστικούς.

Έτσι προχώρησε το πράγμα για τα πρώτα δυο μίλια. Εκείνοι που έκαναν την παγάνη, μάζευαν και τα πουλιά. Οι κυνηγοί δεν έπιασαν παρά τα ντουφέκια τους και ο βοηθός μου φώναζε στην κατάλληλη στιγμή «θηλυκό, μη ρίχνεις.» Με τα πρώτα πενήντα φυσίγγια σκότωσα

δεκαεννέα φασιανούς. Και τα δυο ντουφέκια ζεστάθηκαν και ζεστάθηκαν κ' έγω μέσα στο αυστριακό μάλλινο καστούμι μου. Οι τρεις μυστικοί ακολουθώντας τα δήματα των βοηθών μου συνέχιζαν τις παρατηρήσεις τους και τις κρίσεις τους. Τελικά, ένας λαγός τους έβαλε στη θέση τους. Όταν υπήρχη παγάνη τριακοσίαν ανθρώπων ανάμεσα στα δένδρα του δάσους, ο φασιανός ξεπετάγεται και πετάει μπροστά από την ομάδα. Το ίδιο κάνουν και οι αλεπούδες και τα ελάφια. Έτσι ελπίζαμε τουλάχιστον — ότι θα έκανε και κανένα αγριογούρουνο αν το ανησυχούσαμε στη φωλιά του. Οι λαγοί όμως συνδυάζουν το φόβο με τη φαντασία. Ένας τρομαγμένος λαγός μπορεί να φέρη ένα γύρο και να αρχίσει να τρέχει κατ' ευθείαν προς τη γραμμή των κυνηγών με σαράντα χιλιόμετρα την ώρα, με τα αυτιά τεταμένα πίσω και τα δυο πισινά του πόδια δουλεύοντας σαν πιστόνια. Αν δεν προφτάσεις να τον χτυπήσεις κατακούτελα, καθώς διευθύνεται προς έσένα, το πρωτόκολλο απαιτεί να συνεχίση ο κυνηγός με αξιοπρέπεια την πορεία του, αγνοώντας το επεισόδιο. Όταν το μέτωπο των κυνηγών σταμάτησε κάποια στιγμή, παρουσιάστηκε και ή ευκαιρία μου. Ένας λαγός έστριψε απότομα και

πού πολύ σύντομα θά γίνη δεύτερος πα-
 τέρας του. Τὸν νουθετῶ νὰ μὴ γίνη αἰ-
 τία ποτὲ νὰ παραπονεθῇ γι' αὐτὸν ὁ
 θεῖος Φλορεστάνο. «Βλέπεις Καρλούτσο
 μου, τὰ χερράκια σου εἶναι βρώμικα. Θυ-
 μάσαι τί σου εἶπε ὁ θεῖος Φλορεστάνο
 χθὲς ὅταν εἶδε ἐκείνη τὴ μικρὴ μπουζού-
 ρα πάνω στὴ μυτούλα σου; Σοῦ εἶπε:
 Πήγαινε νὰ πλυθῇς Καρλούτσο, ἀλλοιῶς
 θὰ σὲ τιμωρήσω. "Ε, δὲν τὴν πῆνε σοβαρὰ
 ὁ θεῖος, ἐσὺ ὅμως νὰ τὰ πλένεις τὰ χε-
 ρράκια σου γιατί ὁ θεῖος ἀγαπᾷ πολὺ
 τὰ καθαρὰ παιδάκια. Εἶναι τόσο κα-
 λὸς καὶ σ' ἀγαπᾷ πολὺ. Μὰ καὶ σὺ
 πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾷς καὶ νὰ τὸν ὑπα-
 κοῦς. Νὰ κάνης πάντα αὐτὸ πού σοῦ
 λέει γιὰ νὰ εἶναι εὐχαριστημένος μα-
 ζὶ σου. Κατάλαβες παιδί μου; Καὶ ὁ
 μικρούλης ἀκολουθεῖ κατὰ γράμμα τὶς
 συμβουλές του. Τὸν λατρεῦει. Νά, προ-

χθές ακόμα ο Φλορεστάνο τὸν πήρε
καὶ πήγαν ἓνα περίπατο. Στὸ γυρισμό,
μοῦ διηγήθηκε γελώντας ὁ φίλος, ἐνῶ
περπατοῦσαν στὴ μικρὴ πλατεῖα, κάτω
ἀπὸ τὸ ζεστὸ ἥλιο, ὁ μικρὸς ἔμπηξε μιὰ
φωνούλα, στάθηκε ἀπότομα, καὶ ρώτησε
μὲ ὕφος περιλυπτό:
«Σὲ πόνεσα πολὺ θεῖε Φλορεστάνο;»
«Ὁχι, Καρλούτσο, γιατί;»
Καὶ ὁ μικρὸς, ὅλος ἀθωότητα, συνέ-
χισε:

«Σοῦ πάτησα τὴ σκιά, θειούλη...»
 «Ἔ, λοιπόν, ὄχι! ὄχι μέχρις αὐτοῦ
 τοῦ σημείου φτωχέ μου Καρλοῦτσο!
 Πολὺ ἀνόητα φέρθηκες, μικρὲ μου. Τὴ
 σκιά μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν πατήσῃ. Μὴ
 μέρα ὁ θεὸς Φλορεστάνο καὶ ἡ μαου-
 λα σου θὰ πατήσουν τὴ σκιά τοῦ πατέ-
 ρα σου, ἤσουχι πὼς δὲν μποροῦν νὰ μοῦ
 κάνουν κακό, γιατί ἐνόσω ζοῦσα φρόν-

τισαν νὰ μὴν πειράξουν οὔτε τὸ μικρὸ
μου δαχτυλάκι!

Τί χαριτωμένο μαρτύριο κι αυτό! Καθένας μας αγωνίζεται να φανή εύγενικός, φιλόφρων, άρεστός στὸν ἄλλον Τίς εύγενικός άγώνας! Κι ὅμως, τί νά πῶ; Ἀπὸ μέρους μου θάθελα νά μ' ἄφησαν ελεύθερο νά πεθάνω χωρίς ὅλες αὐτὲς τίς τσιριμιόνιες... Κι ὥστόσο νά ναγκάζομαι νά συγκρατοῦμαι, νά γίνωμαι ὅσο τὸ δυνατόν λιγώτερος, γιατί οἱ φροντίδες καὶ οἱ περιπονήσεις τους μοῦ προσξενοῦν ἀφία, καὶ ἕκκιμα φορὰ καὶ τρόμο, θάλεγα. Ὅμως, αὐτὴ ἡ εἰκόνα τῆς ἀένας εὐγένειας, αὐτὲς οἱ ἀτέλειαι τῶν περιπονήσεων, ἐνῶ ἐγὼ θρίσκομαι στὸ κατῶφλι τοῦ θανάτου, εἶναι γιὰ μένα ἀξιοθρήνητη καρικατούρα. Μὲ ἀπείρητες φροντίδες, μὲ ἄπειρη τριφυρὰ ἡμερὰ τοὺς βλέπω νά μὲ ξεφορτώνονται τοὺς δλέπω καθαρὰ νὰ ὑποκλίνονται μπροστά μου καὶ νὰ μοῦ λένε μὲ γλυκὲ ἀμόγελο στὰ χεῖλη: «Περάστε, περάστε παρακαλῶ. Καλὸ ταξίδι! Καὶ νὰ εὐχαριστοῦναι πῶς δὲν θὰ σὲ ξεχάσουμε ποτέ. Ὑπῆρξες τόσο καλός, τόσο συνεπής καὶ λογικός ἐνῶσιν ζούσες!»

Μου ξαθαν πώς πρέπει κανείς να ζήσει με κοιτούμεν ξαφνιασμένοι και ρωτούν το λόγο της ξαφνικής εὐθυμίας μου. Τους διηγούμαι κάτι ἀστείο ἢ Φλορεστάνο λέει: «Θὰ γεράσης ἀπὸ τὰ ἐνα ἀδιόρθωτο πειραχτήριο!»

Μὰ συχνὰ δὲν τὸ κατορθώνω πιὰ ὁ ἀγαπημένος μου φίλος με ἀποκαλεῖ στεινότητες, καὶ τὰ χαριτολογήματα, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, μοῦ σαγκώνουν τὴν καρδιά· καὶ τότε οἱ Φλορεστάνο, καθι- σμένοι δίπλα μου, στὴν ἄμαξα, με ὑπο- φέρει νὰ ξεσπῶ πότε - πότε. Κι ἀρχί- ζω. Ἐνδὲν ἦταν τόσο φριχτὴ ἡ θέση μου, ἀγαπητέ μου Φλορεστάνο, θὰ σοῦ

λος θά ξαπλώση στὸ κρεβάτι τῆς νοση-
θείας μου, πὼς θά'χη ὅλα τὰ νοση-
δικαιώματα πάνω στὴ δική μου γυναι-
κα, πάνω στὰ δικὰ μου πράγματα! Ὁ
ταν σκέπτομαι πὺς ἐκεῖ κοντά μου
κρεβατάκι του, τ' ὄρφανό μου, κλαίγοντα
κάποια νύχτα νὰ ξυπνήση, κι ἀκούω
καὶ νὰ ζητᾷ τὴ μητέρα του, τὴ σπασμένη
πὼς αὐτός, ὅταν ἐκείνη θὰ τὴν εἶπαι
τρέξη κοντά του, μπορεῖ νὰ τὴν εἶπαι
δίση λέγοντας, «ὄχι ἀγάπη μου, ἀς τὴν
νὰ κλαίῃ. Μὴ φεύγης ἀπὸ τὸ κρεβάτι
σου, θὰ κρῦνῃς...»

Ἐγώ, Φλωρεστάνο, ἐγώ τ' ὀρκίζομαι
θὰ σὲ σκότωνα!

“Όμως ή πραγματικότητα είναι διαφορετική. Κάθε βράδυ κάθονται στο παράθυρο, και ήσυχα-ήσυχα τώ τ’ άστέρια εκεί ψηλά στάν αβυσθοις σέ συλλογισμούς. Έκεί πάνω ένα μικρό άστεράκι με έπάνω του ή γώ καρφώνω τά μάτια μου άναστενάζω ώρα πολλή, και ψιθυρίζω θάρρος... τάς: Περιμένε μέ άστέρακι γυναίκα μου, και έπίμενε...”

Και στην Εύφημια, τή που είναι κόρη σκεπτική,

Ἐκλογὴ

να μὴ πιστεύῃ στο Θεό, συχνὰ ἐπανα-
λαμβάνω: «Ἀνόητη, πίστευε! Ὁ Θεὸς
ὑπάρχει! Καὶ νὰ τὸν εὐχαριστῇς πάν-
τοτε, τ' ἀκούς; Νὰ τὸν εὐχαριστῇς!»
Ἡ Εὐχαριστία

« Η Ευφρομία, με τον ευχαριστήσι! »
- έγω, ο Λούκα Λεούτσι, να μιλήθεις, να
έγώ, που κατά τη γνώμη της, δεν έχω
καμία υποχρέωση να πιστεύω στο Θεό
που μου φέθηκε τόσο άσχημα, που
με παίρνει τόσο γρήγορα κοντά του...
« Όμως θα τον ευχαριστήση κι αυτή
κάποια μέρα, όταν πάρη στα χέρια της
αυτές τις λίγες σελίδες, αν δέβαια τόν
άγαπα με την καρδιά της τό φλορε-
στάνο της... Νιώθω πώς δεν μου μένει
παρά να πεθάνω γρήγορα. Συχνά πα-
ρατηρώ τόν φλορεστάνο ν' αναστενάζει,
κι να κοιτάει τον ουρανό... »

...νικά μου, θέλοντας να την κάνει να
κόλασης... Καί τότε φέρνω μπροστά
στά μάτια μου εκείνη, με τὸ ξανθὸ, χα-
ριτωμένο κεφαλάκι της, ἀκουμπισμένο
πάνω στὸ στήθος του, νὰ τοῦ χαϊδεύη
ἀπαλὰ τὸ μέτωπο. Τί ἡδονὴ θεέ μου!
Ὑπομονή, Εὐφημία μου, ὑπομονή!
Μοῦρχειται νὰ γελάσω καὶ ξεσπῶ ξαφ-
νικὰ σὲ γέλια ἀκράτητα. Καὶ οἱ δύο
με ρωτοῦν τὸ λόγο τῆς ξαφνικῆς εὐθυ-
μίας μου. Τους διηγούμαι κατὰ ἀστέιο
γὰπτιπὲ μου Λεούτσι: «Θὰ γερᾶσαι ἀ-
πὸ τὰ ἑνὰ ἀδιόρθωτοι καὶ θὰ εἰσαι πάν-
τα ὅμοια συχνὰ πειραχτήριο!»

«...παιχνά δὲν τὸ κατορθῶνω πιὰ
τὸ ἀγαπηχτήριο» ὅπως με ἀποκαλεῖ
στεινότητες, καὶ τὰ χαριτολογήματα, χω-
ρεθιά: καὶ τότε οἱ φίλοι μου, δαγκώνουν τὴν
σφραγίδα μου, στήν ἄμαξα, με ὑπο-
φέρει νὰ εἰσωπώ πότε - πότε. Κι ἀρχί-
ζω: «Αὐ δὲν ἦταν τόσο πριχτή ή θέση
μου, ἀγαπητέ μου Φλορεστάνο, θά σοῦ

πρίττεινὰ νὰ ζήσης τὴ ζωὴ μου γιὰ ἓνα λεπτό καὶ μόνο. Σὲ βεβαιῶ πῶς θὰ αἰσθανόσουν κ' ἐστὶ τὸ ἴδιο ὅπως ἐγώ. Θὰ ἔβλεπες τὴ ζωὴ νὰ περνᾷ διπλὰ σου, θὰ τὴν φανταζόσουν πῶς θὰ ἦταν γιὰ τοὺς ἄλλους - ἔχοντας πάντα τὴ βεβαιότητα πῶς πολὺ σύντομα γιὰ σέ- να θὰ τελειώσῃ. Καὶ νὰ μπορῇς νὰ μαντέψῃς ἐκεῖνο ποὺ θὰ κάνουν οἱ ἄλ- λοι, ὅταν ἐστὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃς πιά...» Μιλῶ καθαρά. Ὁμως ὁ Φλορεστάνο προσποιεῖται πῶς δὲν μὲ καταλαβαί- νει... Κ' ἐγὼ συνεχίζω: «Ἀγαπητέ μου Φλορεστάνο, ἐγώ, ξέρω ἀκόμα καὶ τί στεφάνι θὰ μοὶ φέρῃς στὸν τάφο μου, ὅταν ἐγὼ θὰ ἔρῃσκω, ξαπλωμένος κάτω ἀπὸ τὴ γῆ.»

‘Ο Φλορεστάνο μὲ μαλλώνει, θυμω-
μένος τάχα, κ’ ἐγὼ τότε σωπαίνω - μα-
ζεύομαι στὴ γωνιά μου, κι ἀπὸ τὸ πα-
ραθυράκι τῆς ἄμαξας ποὺ κυλᾷ ἀργὰ
ἀργὰ, ἔτσι χλωμὸς κι ἀδυνατούλης ποὺ
εἶμαι, ἀρχίζω νὰ κοιτῶ μέσα ἀπὸ τὶς
δενδροστοιχίες τῆς Τζιανίκολα, τὴν ἀ-
φάνταστη μεγαλοπρέπεια ποὺ ἔχει ὁ
ἥλιος ποὺ δυεῖ. Ἡ ζῶη, ὅπως θὰ τὴ
γευτοῦν οἱ ἄλλοι, ἀφίνει μιὰ πικρὴ
γεύση στὸ στόμα, ὅμως τί πειράζει;
Αὐτὸς ὁ χοντρός, αἱματώδης ἄνθρωπος
ποὺ κάθεται δίπλα μου κι ἀναστενάζει,
ἡ γυναίκα μου ποὺ μᾶς περιμένει στὸ
σπίτι, ἀναστενάζοντας κι αὐτὴ - κ’ ἐκεῖ-
νος ὁ φτωχὸς μικρούλης μου ποὺ κάποια
μέρα, πολλὴ σύντομα, δὲν θὰ θυμᾶται
πιά ποιὸς ἦμουνα, πῶς ἦμουνα.

«Πατέρα...»

Κι ό Φλορεστάνο, γυρίζοντας θα του
άπαντήσει ένοχλημένος: «Τί θές λοιπόν;»

Ό σύζυγος τής μητέρας σου, μικρέ
μου Καρλούτσο, που όμως δέν είναι
ό αληθινός σου πατέρας. Τό σκέπτεσαι;

Όστόσο ή ίδια ή ζωή, μικρέ μου, εί-
ναι τόσο όμορφη, τόσο γεμάτη...

—L. PIRANDELLO

HK

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

ΚΑΠΟΙΟΥΣ μῆκεν σ' ἕνα μᾶρο καὶ
παράγγειλε ἕνα μαρτίνι. Πρὶν νὰ τὸ πιῇ
ἔργαλε τὴν ἐλιά ἀπὸ μέσου καὶ πολὺ
προσεχτικὰ τὴν ἔροξε σ' ἕνα μικρὸ
γυάλινο βαζάκι. Ἐπειτα παράγγειλε καὶ
δεύτερο μαρτίνι, καὶ ἐπανέλαβε τὸ ἴδιο.
Σὲ μιὰ ὥρα εἶχε μεθύσει μὲ ἀρκετὰ μαρ-
τίνι, καὶ τὸ βαζάκι ἦταν γεμάτο ἐλίες.
Βγήκε τοιγυρίζοντας ἔξω ἀπὸ τὸ μπαρ.

«Τί νὰ σᾶς πῶ», εἶπε ἓνας πελάτης,
«ποτέ μου δὲν εἶδα πὺλὸν περιέρχοντο πρᾶγμα
ἀπ' αὐτό!»

«Γιατί σᾶς φαίνεται περίεργο;» τοῦ εἶπε ὁ μπάρμαν, «ἀπλούστατα ἡ γυναῖκα του τὸν ἔστειλε νὰ τῆς ἀγοράσῃ ἐλιές!»

Pourquoi Pas ?

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΛΙΓΕΣ μέρες έτρωγα με
δυο φίλους μου. Ο ένας ήταν παντρεμένος
25 χρόνια, ενώ ο άλλος είχε μόνο ένα χρόνο
σύζυγικής ζωής στην πλάτη του. Είπε ο
ρεώτερος:

«Χθὲς βράδν πῆγα σπίτι μου καὶ ἡ
 γυναίκα μου ἤθελε νὰ πᾶμε σινεμά.
 Ἦμουντα κουρασμένοι καὶ τῆς εἶπα πὼς
 δὲν θάθελαν νὰ βγῶ ἔξω. Τῆς εἶπα κοφτά:
 "Ὅλη τὴν ἡμέρα κονοράζομαι γιὰ νὰ βγάλω
 τὸ ψωμί αὐτῆς τῆς οἰκογένειας. Ἔργα-
 ζομαι σκληρά, κι ὅταν γυρίζω, τὸ βράδν,
 θέλω λίγη ἀνάπαυση. Δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ
 γυρίζω ἐδῶ κ' ἐκεῖ. Νομίζω πὼς αὐτὸ
 πονεῖ ζητῶ εἶναι ἀπολύτως λογικόν»

Τότε ὁ ἄλλος, παλαίμαχος σύζυγος, τὸν κοίταξε μὲ ὕφος βαρυνεστημένο.

«Πῶς σοῦ φάνηκε τὸ φίλμ;» τὸν ρώτησε.

Tatler

ΚΑΙ ΟΤΕ ὁ Τσῳρτσιλ παρακολούθησε μιὰ ἀτελείωτη ὁμιλία στὴ Βουλὴ. Σὲ λίγο τὸν εἶδαν νὰ γέρονι τὸ κεφάλι του ἐμπρὸς καὶ νὰ κλείνῃ τὰ μάτια.

Ὁ βουλευτὴς τοῦ ἐργατικοῦ κόμματος, πὺν μιλοῦσε, διαμαρτυρήθηκε πὺς ὁ ἀξιότιμος ἀντίπαλός του κοιμόταν. Τότε ὁ Τσώρτσιλ σήκωσε τὸ κεφάλι, ἄνοιξε τὰ μάτια καὶ ἀπάντησε:

«Μακάρι νὰ κοιμόμουν!»

Up.

ΒΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ κυκλωμένοι στα βορρηνά της Σεοδλ από Κινέζους κομμουνιστές, που μ'ας χτυπούσαν με ό,τι είχαν διαθέσιμο. Ένω ή μάχη βρισκόταν στο φόρτε της άκουσα ένα στρατιώτη δίπλα μου να μονομινοίξη: «Ω, θεούλη μου, γιατί να μη βγής αλήθεια από το που είχε προφτηνέ η μαμά μου!...»

Σὲ μία διακοπή, τὸν ρώτησα τί σήμαιναν αὐτὰ τὰ λόγια. Ἐκεῖνος μὲ κοίταξε, κούνησε λυπημένως τὸ κεφάλι καὶ εἶπε: «Νά, βλέπεις πὸν γεννηθῶ, ἡ μητέρα μου ἔλεγε πὺς ἀσφαλῶς θά κἀν κορίτσι...»

Boston Star

ΜΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Το τραγικό πρωινό της 18 'Απριλίου 1906, τότε που ο 'Αγιος Φραγκίσκος καταστράφηκε σχεδόν ολόκληρος από ένα σεισμό και μία τεράστια πυρκαϊά, ενώ χιλιάδες άνθρωποι αγωνίζονταν να σωθούν, ένας άντρας με άνακατωμένα τα μαλλιά, ζώηρο βλέμμα, μύτη λίγο γαμψή, έμπαινε στην πόλη έχοντας έρθει με το μοναδικό τραίνο που είχε φτάσει εκείνη την ημέρα. 'Ο παράξενος αυτός ταξιδιώτης ήταν ο Ουίλλιαμ Τζέημς, καθηγητής τότε του Πανεπιστημίου Στάνφορντ που βρισκόταν εκεί κοντά.

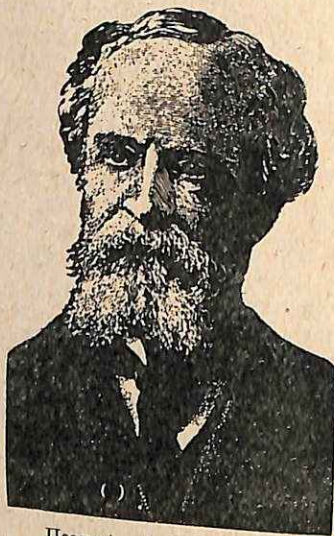
Παρ' όλα τα 64 χρόνια του και την καρδιακή του πάθηση ο Τζέημς πέρασε τις επόμενες δώδεκα ώρες ανοίγοντας δρόμο ανάμεσα στις μαινόμενες φλόγες και τα έτοιμόρροπα σπίτια και με ένα σημειωματάριο στο χέρι σταματούσε τους πανικόβλητους διαβάτες στο δρόμο και τους έκανε ένα σωρό ερωτήσεις: «Τί νιώσατε», τους ρωτούσε, «όταν άρχισε η γη να τρέμει; Ποιες σκέψεις ήρθαν στο μυαλό σας; 'Η καρδιά σας μήπως χτυπούσε πιο γρήγορα;»

Το πάθος του αυτό να αναλύει τις αντιδράσεις των ανθρώπων τον έκανε ανάμεσα στους συμπατριώτες του ένα στοιχείο με πολύ έντονη και ισχυρή επίδραση. 'Ο Τζέημς ήταν ο ιδρυτής της σύγχρονης πειραματικής ψυχολογίας, ένας φιλόσοφος γνήσια δημιουργικός, ένας μεγάλος καθηγητής και ένας άνθρωπος άφάνταστα άξιόλογος.

«Να δοκιμάζεις, να έρευνάς, να καλλιεργής, να αναπτύσσης», αυτό θα μπορούσε να είναι το έμβλημα της διδασκαλίας του και της προσωπικότητάς του, γιατί μία άκροεστη περιέργεια τον έκανε σε όλη του τη ζωή να μελετά τις χίλιες δυο όψεις της ανθρώπινης ζωής. 'Η ψυχολογική θεωρία του τονίζει τη σημασία της αυτοπεποίθησης και της προσωπικής προσπάθειας που σμιλεύει τον χαρακτήρα. Ποτέ δεν έπαψε να προτείνει στους φίλους του να γνωρίζουν, να δοκιμάζουν, να κάνουν ένα ταξίδι, να αλλάξουν το ρυθμό της ζωής τους, να αλλάζουν δουλειά.»

Εκατομύρια άνθρωποι εξακολουθούν να διαβάσουν τα βιβλία του, ιδιαίτερα τις «Παραλλαγές της θρησκευτικής έμπειρίας» και να απομνημονεύουν σκέψεις του. Με τη σαφήνεια του ύφους του και του στοχασμού του ο Ουίλλιαμ Τζέημς ξεχώρισε μέσα στη διακεκριμένη του οικογένεια: ο πατέρας του, ο Χένρυ, ένας πλούσιος έρρασιτέχνης, έγραφε σε σκοτεινή γλώσσα σοβαρά φιλοσοφικά συγγράμματα· ο αδελφός του, Χένρυ κι αυτός, διάσημος μυθιστοριο-

γράφος, έγραφε μυθιστορήματα σαν φιλόσοφος, ενώ ο Ουίλλιαμ έγραφε φιλοσοφικά βιβλία σαν μυθιστοριογράφος. 'Όταν κυκλοφόρησε η πρώτη έκδοση του μεγάλου του έργου «'Αρχές ψυχολογίας»

Προτομή του Ουίλλιαμ Τζέημς

ο τυπογράφος που στοιχειοθετούσε το κείμενο διάβαζε το χειρόγραφο για δική του ευχαρίστηση την ώρα που έτρωγε.

Οι ιδέες του και το ύφος του ήταν το ίδιο συναρπαστικά στις διαλέξεις του όσο και στα συγγράμματά του. Στο Χάρβαρντ όπου διδασκε επί τριανταπέντε χρόνια, οι φοιτηταί τον συνώδευαν συχνά στο δρόμο μετά το μάθημα και εξακολουθούσαν να συζητούν μαζί του τα θέματα που είχε θίξει κατά τη διδασκαλία του. Συνήθως ή συζήτηση αυτή τελείωνε στο σπίτι του με το γεύμα ή το δείπνο. 'Ήταν διάσημος για τη γοητεία και τη ζωντάνια της όμιλίας του. Τα παραδείγματα που διάλεγε ήταν τόσο συχνά παρμένα από την καθημερινή ζωή και τόσο κωμικά, ώστε μία μέρα ένας φοιτητής διέκοψε το μάθημα φωνάζοντας:

«Μα έπιτέλους κύριε καθηγητά! 'Ας σοβαρευτούμε λίγο!»

Ο Ουίλλιαμ Τζέημς συνήθιζε να διηγείται με ιδιαίτερη ευχαρίστηση αυτή την ιστορία.

Την ώρα που διδασκε πηγαينوερχόταν συνέχεια πάνω στην έδρα και έκαθισαν στον πίνακα διαγράμματα για να δώση περισσότερη σαφήνεια στα επιχειρήματά του. Μία μέρα που δεν υπήρχε στην αίθουσα παρά ένας μικρός φορητός μαυροπίνακας προσπαθούσε να τον κρατά με το ένα χέρι και με το άλλο να σχεδιάζει. 'Αλλά αυτό δεν ήταν

εύκολο. Συνεπαρμένος από το θέμα του στο τέλος γονάτισε και έπειτα ξάπλωσε στο πάτωμα εξακολουθώντας να μιλά και να σχεδιάζει. Το άκρο του τήριο ήταν τόσο συνεπαρμένο από τον όμιλήτη, ώστε κανένας δεν σκέφτηκε να γελάσει. Αυτή τη ζωτική και πληθωρική προσωπικότητα ο Ουίλλιαμ Τζέημς την δημιούργησε μόνος του. 'Η ύγεια του ήταν πάντα λεπτή αλλά ο πατέρας του που ήταν άνθρωπος ανήσυχος, τον παλούβουσε μαζί του σε ταξίδια στον παλιό και τον καινούργιο κόσμο χωρίς να τον αφήνει ποτέ παραπάνω από λίγους μήνες στο ίδιο σχολείο. Στα νεανικά του χρόνια πέρασε από τόσο δυνατές κρίσεις καταπτώσεως ώστε σκέφτηκε να αυτοκτονήσει· άργότερα κούρασε τόσο την καρδιά του ώστε άρρώστησε. Έψη ένα γράμμα ήταν γι' αυτόν τόσο κουραστικό ώστε έμεινε στο κρεβάτι όλη την ημέρα.

Ο αγώνας που είχε κάνει για να υπερικήση όλα αυτά τα μειονεκτήματά του ήταν πάντα παρών στη σκέψη του όταν διδασκε ψυχολογία. Γι' αυτό 'ίσως κανένας μεγάλος σοφός δεν μάς έχει αφήσει τόσο πρακτικές συμβουλές για το πώς να χρησιμοποιούμε καλύτερα τις δυνάμεις μας. Μερικές από τις παρατηρήσεις του που θα συνοψίσουμε παρακάτω ταιριάζουν ιδιαίτερα στην ψυχιατρική στα χρόνια μας, ώστε έχουμε πολλές φορές όλα όσα μπορούμε να κάνη μόνος του για να τα βγάλη πέρα στις δύσκολες περιστάσεις.

Δεν είναι δύσκολο να έπαληθεύουν με στον έαυτο μια σημαντική ψυχολογική ανακάλυψη του Τζέημς. «Αν σταθούμε μπροστά σ' ένα καθρέφτη σφίξουμε τις γροθιές μας, ζαρώσουμε τα φρύδια μας απειλητικά και συγκεντρώσουμε τη σκέψη μας σ' ένα πρόσωπο που το αντιπαθούμε ζωηρά, μέσα σε ένα -δυο λεπτά θα νιώσουμε να μας πλημμυρίζει η όργη».

Ο Τζέημς ανακάλυψε πως οι όργανα νικές έκδηλώσεις ενός συναισθήματος το δυνάμωσαν πολύ. Και οι λόγοι είναι, κατά ένα μέρος τουλάχιστον, σιολογικοί. 'Όταν σφίξουμε τις γροθιές μας ο έγκέφαλος αυτόματα στέλνει και πού σημαίνουν «τρικυμία στον έαυτο»· όταν χαμογελάτε ή όταν κλαίτε ο έαυτος δέχεται από τους μύες σας σημάτα χαράς ή λύπης. 'Όστε οι πράξεις έχουν αντίκτυπο στα αισθήματα.

Αυτή η έπιστημονική ανακάλυψη έχει τεράστιο αντίκτυπο στον πρακτικό τομέα: σημαίνει πως μιμούμενοι πιστά στάσεις ή πράξεις που παρακολουθούν και εκφράζουν ώριμες ψυχικές καταστάσεις μπορούμε να τις προκαλέσουμε. 'Αν θέλετε να νιώσετε τον έαυτο σας κεφατό, συμβουλευτεί ο Τζέημς, φερβήτε σαν να έχετε ήδη την καρδιά σας γεμάτη κέφι και χαρά. Για να νιώσετε γενναίος κάνετε σαν να είστε γενναίος και το αίσθημα του θάρρους θα αντικαταστήσει σε μεγάλη έκταση το αίσθημα του φόβου.

Ο Τζέημς έδειξε σαφώς ότι οι περισσότεροι άνθρωποι νιώθουν συχνά κόπωση όχι εξ αίτιας κάποιας έντονης προσπάθειας που κάνουν αλλά γιατί πήραν τη συνήθεια να νιώθουν κόπωση σε μία ώριστη ποσότητα εργασίας. Το όριο αὐ- το που θέτουμε στον έαυτο μας ο Τζέ- ημς το ονομάζει «σημείο κοπώσεως» και από το αίσθημα πώς βρίσκεται πολύ πριν βέβαια έχουν κουραστή πραγματικά δ- ούτερουσ κουρασμένοι, στους περισ- σότερους όμως το αίσθημα αυτό είναι απειλητικό, αποτέλεσμα κακών έντυπώ- σων και συνθηκών. Νιώθουμε κόπωση γιατί υποχωρούμε στον πειρασμό να πούμε πως κουραστήκαμε και να φερ- θούμε σαν κουρασμένοι. Κατ' αρχήν νιώ- ρα δουλειάς και έτσι, κάθε βράδυ, όταν στέ βαρεί, παίρνουμε ύφος εξαντλη- κάου, λέμε πως δεν άντεχουμε άλλο. Και όμως όλα αυτά δεν είναι παρά κα- κή συνήθεια. 'Ο Τζέημς λέει πως και ο πιο πολυάσχολος άνθρωπος δεν χρει- αζεται περισσότερη ανάπαυση από έναν άργόσχολο. Γενικά δεν χρησιμοποιού- με παρά ένα μικρό μέρος από τις λαν- θάνουσες δυνάμεις που κρύβονται μέ- σα μας.

Με λίγα λόγια οι περισσότεροι άν-θρωποι μπορούν, φτάνει να το θέλουν, να προωθήσουν πολύ το «σημείο κοπώσε- ως» τους. Σημειώστε την ώρα που κά-θε μέρα νιώθετε κούραση και προσπα-θήστε επίτηδες να κρατήσετε μια ώρα ακίνητο, αλλάζοντας έτσι τον συνήθη ρυθμό της δουλειάς σας. 'Ο οργανισμός σας θα βρει σε λίγο φυσική αυτή την αύξηση της δουλειάς, την επέκταση της καθημερινής δραστηριότητας και θα συ-νηθίσετε να κάνετε περισσότερα πράγ-ματα χωρίς να έχετε την έντύπωση πως σπασάτε στα πρόθυρα της υπερκο-πώσεως.

Ο Τζέημς έφτασε σ' αυτά τα συμπε-ράσματα χάρη στη μελέτη του φαινο- μένου που ονομάζει «δεύτερο κύμα» δη- λα την εμφάνιση μιάς καινούργιας δραστηριότητας που δημιουργείται όταν έχετε χωρίς να έχετε την έντύπωση να δουλεύουμε έστω κι

αν νιώθουμε μεγάλη κόπωση. Λέει μά- λιστα πως το φαινόμενο αυτό μπορεί να επαναληφθή πολλές φορές και μιλάει για τρίτο και τέταρτο ακόμη κύμα.

Αυτό το «όργιο» δραστηριότητας εί- ναι καμιά φορά πιο καρποφόρο από μια σειρά μικρές περιόδους δουλειάς ίσως γιατί συνεπαίρνεται κανείς τόσο με τη δουλειά, ώστε τη βλέπει στο σύ- νολό της και αποδίδει περισσότερο. 'Ο ίδιος ο Τζέημς δεν καταπιανόταν να γράφει τίποτα αν δεν είχε στη διάθεσή του ολόκληρη μέρα. Κλεινόταν σε ένα δωμάτιο και προσπαθούσε να ξεπεράσει το ένα μετά το άλλο τα σημεία κοπώ- σεως.

Αν καταπιαστήτε με κέφι με μια δου- λειά θα ήθε να ξεπνέστε από μέσα σας καινούργιες δυνάμεις και να επέκ- τίνωνται και σε άλλους τομείς. 'Η προσπάθεια που καταβάλλουμε για μια άπασχόληση όταν είναι έντονη βοηθεί- ώστε να βρούμε μέσα μας το περίσσει- μα της ζωτικότητας που μάς χρειάζε- ται. 'Αν πάλι στις ώρες της αναπαύ- σεως αφήνουμε να μάς πλημμυρίσει υπερ-βολική νωχέλεια, τότε δυσκολευόμαστε περισσότερο να ξεκινήσουμε πάλι για τη δουλειά. Τα συμπεράσματα αυτά ήταν για τον Τζέημς καρποί προσωπι- κής πείρας. 'Ενδιαφερόταν για τόσο πολλά και ποικίλα θέματα, ώστε όταν κουραζόταν δουλεύοντας το ένα περ- νούσε στο άλλο για να ξεκουραστή και να χαλαρώσει.

Ο Τζέημς ήταν ένας από τους πρώτους ψυχολόγους που διατύπωσαν μια θεω- ρία καθιερωμένη πιά στην εποχή μας, ότι δηλαδή κάθε σωματικό αίσθημα, κά-θε έπαφή με τον έξωτερικό κόσμο ά- φηνε άσθηστα ίχνη στα δισεκατομμύ- ρια των έγκεφαλικών κυττάρων. 'Επειδή τα ίχνη αυτά είναι ανεξίτηλα και συσ-

Μου άρέσει η δουλειά. Μπορώ να κάθωμαι ώρες και να βλέπω ανθρώ- πους να δουλεύουν.

TZEPOM TZEPOM

σωρεύονται με τον καιρό δημιουργώ- ντας την προσωπικότητά μας, ο Τζέημς τονίζει ότι πρέπει να έπωφελούμαστε συνεχώς από τις δυνατότητες που μάς προσφέρει αυτός ο θαυμάσιος μηχανι- σμός.

Όσο πιο συχνά επαναλαμβάνουμε μία πράξη τόσο πιο εύκολα την κάνουμε κάθε φορά, και τόσο βαθύτερα χαράζο- νται στον έγκέφαλό μας τα ίχνη της. 'Ο- ταν λοιπόν, μάς λέει ο Τζέημς, χαράζου- με στον έγκέφαλό μας ίχνη καλών αντι- δράσεων αποκτούμε ένα είδος αποθέμα-

τος αυτοπεποιθήσεως. 'Ο άνθρωπος που κάθε μέρα δυνάμωνει μέσα του συνήθειες συγκεντρωμένης προσοχής, ένεργητικής θελήσεως, αυταπαρνήσεως, θα μείνει σε όλη του τη ζωή δρόχος όταν τα γύρω του γκρεμίζονται. Σπείρετε μια πράξη και θα θερίσετε μια συνήθεια· σπείρετε μια συνήθεια και θα θερίσετε ένα χαρα- κτήρα· σπείρετε ένα χαρακτήρα και θα θερίσετε μια τύχη. 'Υφαίνουμε μόνοι μας την τύχη μας, λέει ο Τζέημς, καλή ή κακή με μια κλωστή που δεν μπορεί να ξηλωθή. 'Η παραμικρή πράξη άρετης ή κακίας αφήνει πίσω της ίχνη ολοένα βαθύτερα. Τίποτα από ό,τι κάνουμε δεν σβήνεται.

Η πιο γνωστή από τις ιδέες του Ουίλ- λιαμ Τζέημς, εκείνη που έξυπνέτησε εκατομύρια ανθρώπους, είναι η συμ- βουλή του για το πώς θα μπορέσουμε να νικήσουμε τις κακές συνήθειες. Δια- κόψτε τις απότομα, λέει, και με όσο μπορείτε περισσότερο επίσημο τρόπο και περισσότερη ρεκλάμα. Πληροφορή- στε όλους τους γνωστούς σας για την απόφασή σας και μην αλλάξετε γιατί θα ρεζίλιετήτε.

«Όλοι οι μυαλωμένοι άνθρωποι θα συμφωνήσουν μαζί μου ότι μια απότομη αλλαγή συνήθειας προσφέρει περισσό- τερες έγγυήσεις έπιτυχίας έφ' όσον ύ- πάρχει στο ξεκίνημα κάποια πραγμα- τική πιθανότητα αλλαγής. Είναι κατα- πληκτικό πόσο γρήγορα πεθαίνει μια έπιθυμία όταν πάψουμε να την τρέφου- με.»

Ο Τζέημς ήξερε πως όλοι οι ζώντες οργανισμοί τείνουν να λειτουργούν σύμ- φωνα με κάποιο αυτοματισμό όταν αυ- τός έδραιωθεί. Χρειάζεται περισσότερη ένέργεια για να μάθουμε να κάνουμε κάτι με τρόπο καινούργιο παρά να συνε- χίσουμε την παλιά γνωστή μας μέθοδο. Οι συνήθειες είναι ο αυτοματισμός μας. 'Όσο περισσότερο ένεργούμε αυτομα- τικά, τόσο περισσότερη διαθέσιμη ένέρ- γεια έχουμε για δημιουργική δουλειά και λύση προβλημάτων. 'Όσο πιο άπο- τελεσματικές είναι οι συνήθειές μας, τόσο πιο εύκολα κυλά η ζωή. Για τον λόγο αυτό ο Τζέημς πίστευε πως πρέ- πει κάθε τόσο να υποβάλλουμε τις συνήθειές μας σε καινούργια εξέταση ώστε να ξέρουμε σε ποιά σημεία μπο- ρούν να βελτιωθούν.

Αν συνηθίσουμε να αποφεύγουμε συ- χνά μια προσπάθεια, θα φθάσουμε στο σημείο να σκοτώσουμε σιγά - σιγά μέ- σα μας την ικανότητα για προσπά-θεια. Για να διατηρήσουμε μέσα μας ζωντανή αυτή την ικανότητα χρειάζε- ται μια μικρή καθημερινή άσκηση. Κά- νετε συστηματικά λίγη άσκητική, λίγο άνώφελο ήρωισμό. Κάθε μία ή δύο μέ- ρες κάνετε κάτι μόνο και μόνο έπειδι

σας κοστίζει. "Έτσι όταν φτάση ή ώρα της δοκιμασίας δεν θα σας βρή απροετοίμαστο. Και μην ξεχνάτε τις καλές σας παρορμήσεις - όσο φευγαλέες και αν είναι - να τις μεταφράζετε πάντα σε πράξεις. «Μιά απόφαση ή μιά φλόγα αίσθήματος που σβήνουν χωρίς να καρποφορήσουν μιά πράξη, είναι κάτι χειρότερο από πολλές χαμένες ευκαιρίες: δημιουργούν εμπόδια στη φυσιολογική εξέλιξη των αποφάσεων και των συναισθημάτων που θα γεννηθούν στο μέλλον.»

Σήμερα μόνο αρχίζουμε να παραδεχόμαστε για σωστή μιά άλλη ιδέα που την διατύπωσε ο Τζέμς από καιρό. 'Η ανησυχία και η ένταση σε μικρή δόση είναι κάτι ωφέλιμο, σωτήριο. Θέτει σε ενέργεια τα έγκεφαλικά κύτταρα που αλλιώς μένουν αδρανή, ζωηρεύει την προσοχή, βελτιώνει την απόδοση, απελευθερώνει ώριμες όρμους και διευκολύνει την απόκτηση νέων γνώσεων πολλαπλασιάζοντας τα μηνύματα που στέλνει το νευρικό σύστημα στον έγκέφαλο. Παρ' όλο όμως ότι ο Τζέμς δεν ήταν καθόλου αντίθετος στην παρουσία κάποιων νευρικής εντάσεως στη ζωή μας δεν ήθελε την ένταση αυτή να την συνοδεύει ή αγωνία που κλονίζει το ήθικ.

Ανάμεσα σε όλες τις θέσεις του Τζέμς λίγες είναι τόσο πολύτιμες για την εποχή μας όσο εκείνες που αφορούν την ανατροφή των παιδιών. Πολλές μητέρες έχουν τη γνώμη - δηθεν του Φρόυντ - πως δεν πρέπει να επιβάλλουν αυστηρή πειθαρχία στα παιδιά για να μην τους προκαλέσουν ψυχικά τραύματα. 'Ο Τζέμς διαφωνεί. Είναι σίγουρος πως όλες οι πράξεις μας καταγράφονται στον έγκέφαλό μας και οι συνήθειες που αποκτούμε δένονται με την προσωπικότητά μας και γι' αυτό θεωρεί την πειθαρχία απαραίτητη στην υπερτέραν για τα παιδιά. «'Η κόλαση του υπερτέραν για την οποία μάς μιλεί ή θεολογία δεν είναι χειρότερη από την κόλαση που δημιουργούμε εδώ για τον εαυτό μας αποκτώντας κακές συνήθειες που πλάθουν τον χαρακτήρα μας. "Αν οι νέοι μπορούσαν να καταλάβουν εγκαίρως πόσο επηρεάζονται στη ζωή τους από τις συνήθειες, θα έδιναν μεγαλύτερη προσοχή στην συμπεριφορά τους την εποχή που ο χαρακτήρας τους διατηρεί ακόμη την πλαστικότητα του.»

Ο Τζέμς δεν συμφωνούσε με ώριμους νεότερους συναδέλφους του που υποστήριζαν τη γνώμη πως ή καλύτερη μόρφωση είναι εκείνη που προκαλεί αμέριστο το ενδιαφέρον του μαθητού και

ικανοποιεί την περιέργειά του. 'Ο Τζέμς έλεγε: «Είναι άστοχο να υποθέτουμε πως ή εκπαιδευση μπορεί να είναι έλκυστική για τον μαθητή σε όλα της στάδια. Πρέπει συχνά να καταφεύγουμε στο αγωνιστικό πνεύμα του παιδιού. Κάνε το να αισθανθή ντροπή ο ίδιος. Αφήσε τα κλάσματα ή τον νόμο της βαρύτητας να του προκαλέσουν σύγχυση, ξυπνήστε τη μαχητικότητα και το φιλότιμό του και θα το ήθε να καταπιαστή με τις δυσκολίες με μανία επιτυχίας του έαυτού του. Μιά νίκη με τέτοιες συνθήκες αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα στο σχηματισμό της προσωπικότητάς.»

Ο Τζέμς σαν φιλόσοφος είναι γνωστός για τη θεωρία του πραγματισμού που λέμε φιλοσοφία της λογικής, του κοινού νοού. Με λίγα λόγια ή θεωρία λέει τα εξής: Δεν μπορούμε να γνωρίσουμε την αλήθεια ολόκληρη. "Αν υπάρχει κάποια έσχατη και όριστική αλήθεια ποια σκεταί τόσο μακριά από την ανθρώπινη περιοχή ώστε είναι άνωφελος να ασχολούμεθα μαζί της. 'Η πραγματική ιδέα είναι ή χρησιμη. Είναι ή θεωρία του ανθρώπου της δράσεως, το «Μήνι» περιμένετε να έχετε όλα τα εφόδια στα χέρια σας. Είναι πολύ απίθανο να θα τα συγκεντρώσετε ποτέ όλα μαζί. 'Ενεργήστε τώρα και βρήτε με την πράξη αν ήρθε σωστό δρόμο.» Πιστεύει στην αξία της αρχής που λέει πως πρέπει κανείς να πέφτει στο νερό μόλις μάθει λίγο κολύμπι. Τα υπόλοιπα χωνονται με την πρακτική. Αυτός ο ψυχολόγος και φιλόσοφος με παγκόσμια φήμη δεν σπούδασε ποτέ ειδικά σε κανένα από τους τομείς της φιλοσοφίας, έλεγε ο ίδιος, «και ή πρώτη όμιλία που άκουσα περί ψυχολογίας στη ζωή μου ήταν ή πρώτη δική μου όμιλία.»

Ο Τζέμς είχε θέσει σαν νόμο της ζωής του να αποδίδει σε όλους γύρω του τη συνήθεια που είχε ο ίδιος. «'Εμπιστευθήτε τους συνασθέντες σας», έλεγε, «και ίσως να βοηθήσετε τα γεννηθή μέσα τους το καλό που πιστεύετε πως έχουν.» 'Η αρχή αυτή επαληθεύεται γύρω του συχνά: οι μαθηταί και οι συνάδελφοί του προσπαθούσαν να ανέβουν στο επίπεδο της καλής γνώμης που είχε ο Τζέμς γι' αυτούς.

Σήμερα περισσότερο από ποτέ χρειαζόμαστε ή ιδέες αυτές είναι πολύτιμες. Το γενικό νόημα της διδασκαλίας είναι πως ο άνθρωπος μπορεί να βελτιώσει ή ζωή του μόνο αν ή βελτίωση έλκει από ή δική του προσπάθεια. Η διδασκαλία πρέπει να είναι ή διδασκαλία της αυτοβοήθειας, της αυτοεκπαίδευσης, της αυτοπαιδείας. Η διδασκαλία πρέπει να είναι ή διδασκαλία της αυτοπαιδείας, της αυτοεκπαίδευσης, της αυτοβοήθειας. Η διδασκαλία πρέπει να είναι ή διδασκαλία της αυτοβοήθειας, της αυτοεκπαίδευσης, της αυτοπαιδείας.

—BRUCE BLIVEN

Έπτά μίλλια κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας

ΤΟ ΒΑΘΥΣΚΑΦΟΣ

ΔΥΟ άντρες μέσα στο 'Αμερικανικό βαθυσκάφος «Τεργέστη» έφτασαν στις 23 'Ιανουαρίου στο βαθύτερο σημείο της θάλασσας, κατεβαίνοντας σε βάθος 12.600 μ., στην υποβρύχια τάφρο Μαρίας, στον Ειρηνικό ωκεανό. 'Η κατάδυση αυτή έφερε τον άνθρωπο σε βάθος πολύ μεγαλύτερο από το ύψος του 'Εβερεστ και σε σημείο κατά 930 μ. βαθύτερο απ' ό,τι υπολογιζόταν το βάθος της υποβρύχιας τάφρου.

Ο ύπολοχαγός Ντόν Ουάις, ο 28 ετής αξιωματικός υποβρυχίων και ο σύντροφός του 'Ελβετός επιστήμονας Ζακ Πικάρ φαίνονται θαυμάσια στην υγεία τους αφού πέρασαν κάπου 10 ώρες σε ένα θάλαμο 1.60 μ. Χ 0,95 μ. περίπου.

'Η κατάδυση άρχισε στις 9.22 μ.μ. στις 22 'Ιανουαρίου. Έφτασαν στο βαθύς 2.10 π.μ. στις 23 'Ιανουαρίου. Έμειναν στον βαθύ επί 30 λεπτά και ανέβηκαν στην επιφάνεια στις 5.57 π.μ. στις 23 'Ιανουαρίου. Έτσι χρειάστηκαν 4 ώρες και 48 λεπτά για να κατέβουν και 3 ώρες και 17 λεπτά για να ανέβουν πάλι στην επιφάνεια.

Τα δόντια τους χτυπούσαν από το κρύο και ήταν ποτισμένοι από την υγρασία που είχε προκαλέσει ή συμπύκνωση του αέρα μέσα στο βαθυσκάφος.

Οι δύο τολμηροί εξερευνητές δήλωσαν ότι βρήκαν το βαθύ πολύ μαλακό, και όταν έφτασαν σ' αυτόν, όταν «προσγειώθηκαν» σήκωσαν «σκόνη». Γι' αυτό αν για να ανάψουν το νερό γύρω τους χρειάστηκε να περάσουν μερικά λεπτά άσπυ να μπορέσουν να δουν. Και τότε είδαν διάφορα ζωντανά και κινούμενα πράγματα που ακόμα δεν τα περιγράφανε.

Κάθε μιά ώρα έτρωγαν από μιά τσάντα σοκολάτας για να διατηρήσουν την ενεργητικότητά τους. Όταν ανέβηκαν πάλι στην επιφάνεια ο ύπολοχαγός Ντόν Ουάις έβριζε στη θάλασσα ένα πλαστικό κύλινδρο με μιά 'Αμερικανική σημαία μέσα. 'Ελπίζεται ότι θα πάει κατ' ευθείαν στο πιό βαθύ σημείο που έφτασε το βαθυσκάφος.

Την ώρα που βρίσκονταν στον βαθύ, οι άντρες μελέτησαν τη διεύθυνση του φωτός και τη μετάδοση του ήχου παράγοντας από τον άνθρωπο.

Το έργο από δύο χρόνων προετοιμασίες και έρευνες με ηλεκτρονικές μηχανές που αναλύσανε όλες τις υπάρχουσες πληροφορίες και τα στοιχεία τα σχετικά με το θέμα της πυκνότητας, της πίεσεως

του ωκεανού και της θερμοκρασίας έτσι που να γίνη ανάλογα το σχέδιο του βαθυσκάφους.

Ο Ζακ Πικάρ είναι γιός του Αύγουστου Πικάρ, του πρωτοπόρου των εξερευνησεων μεγάλου βάθους. Ο Πικάρ έχει ύψος 1.90 μ. και ασφαλώς γι' αυτόν ή κατάδυση θα ήταν ιδιαίτερα κουραστική. 'Η θερμοκρασία ήταν πάρα πολύ χαμηλή.

'Η έπαφή με υδροφωνική συσκευή με τα σκάφη επιφανείας μπορεί να γίνη και σε βάθος 1.000 μ. αλλά από κεί και κάτω το πλήρωμα του βαθυσκάφους δεν έχει έπαφή με την επιφάνεια. 'Η επιχείρηση άρχισε πολύ προτού ξημερώσει, με προβολείς που φωτίσανε μιά ταραγμένη θάλασσα. 'Ηταν απαραίτητο να αρχίσουν τόσο νωρίς για να μπορέσει το βαθυσκάφος να αναδυθή με φώς της ημέρας και να είναι δυνατό να το βρούνε εύκολα ακόμη και αν υποβρύχια ρεύματα το παρέσυραν μακρύτερα από το σημείο όπου υπολογιζόταν ότι θα γίνη ή ανάδυσή του.

Ένας πρακτικός λόγος για την εξερεύνηση των θαλασσίων τάφρων είναι ότι οι τάφροι αυτές μπορούν ίσως να δώσουν κατάλληλες αποθήκες για τα ραδιόμα.

ΓΙΑ ΣΕΝΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΜΟΥ

Πήγα στον πτηνοπώλη
Κι' αγόρασα πουλιά
Για σένα
αγαπημένη μου

Πήγα στον ανθοπώλη
Κι' αγόρασα λουλούδια
Για σένα
αγαπημένη μου

Πήγα στον αιδευτή
Κι' αγόρασα αλυσίδες
βαρετές αλυσίδες
Για σένα
αγαπημένη μου

Κ' έπειτα πήγα στο σκλαβοπάζαρο
Σε ζήτησα πολύ
Μα δεν σε βρήκα εκεί
αγαπημένη μου.

Jacques Prevert (Μετάφρ. Φ. 'Ηλιάδη)
'Από το «Paroles»

διενεργά απορρίμματα που θα συγκεντρωνούν σε ανησυχητικές ποσότητες τα προσεχή χρόνια.

"Αν όμως στις τάφρους αυτές υπάρχουν ρεύματα ωκεανών ή ζωντανό οργανισμό τότε θα ήταν πολύ επικίνδυνο να τις χρησιμοποιήσουμε για χώρους συγκεντρώσεως των ραδιενεργών απορριμμάτων.

Ο Ειρηνικός ωκεανός είναι κυριολεκτικά περιστερισμένος από τέτοιες θαθείες τάφρους. Παράλληλα με πολλές από τις τάφρους υπάρχουν όροσειρές από ήφαιστεια.

Οι τάφροι αποτελούν ένα κλειό από ρήγματα στον φλοιό της γής. 'Αλλά ή ακριβής φύση των τάφρων και ή προέλευσή τους είναι σκοτεινή. 'Εκτός από τον Ειρηνικό ωκεανό δεν τις βρίσκουμε πουθενά αλλού.

Μία θεωρία λέει πως οι ήπειροι που βρίσκονται γύρω ώθούνται προς τα έξω και πιέζουν τα άκρα του ωκεάνιου πυθμού προς τα κάτω, έτσι που σχηματίζουν τις τάφρους. Σύμφωνα με μία άλλη θεωρία οι τάφροι δημιουργούνται από κυκλικά ρεύματα που κινούνται άργα κάτω από την επιφάνεια του ωκεανού.

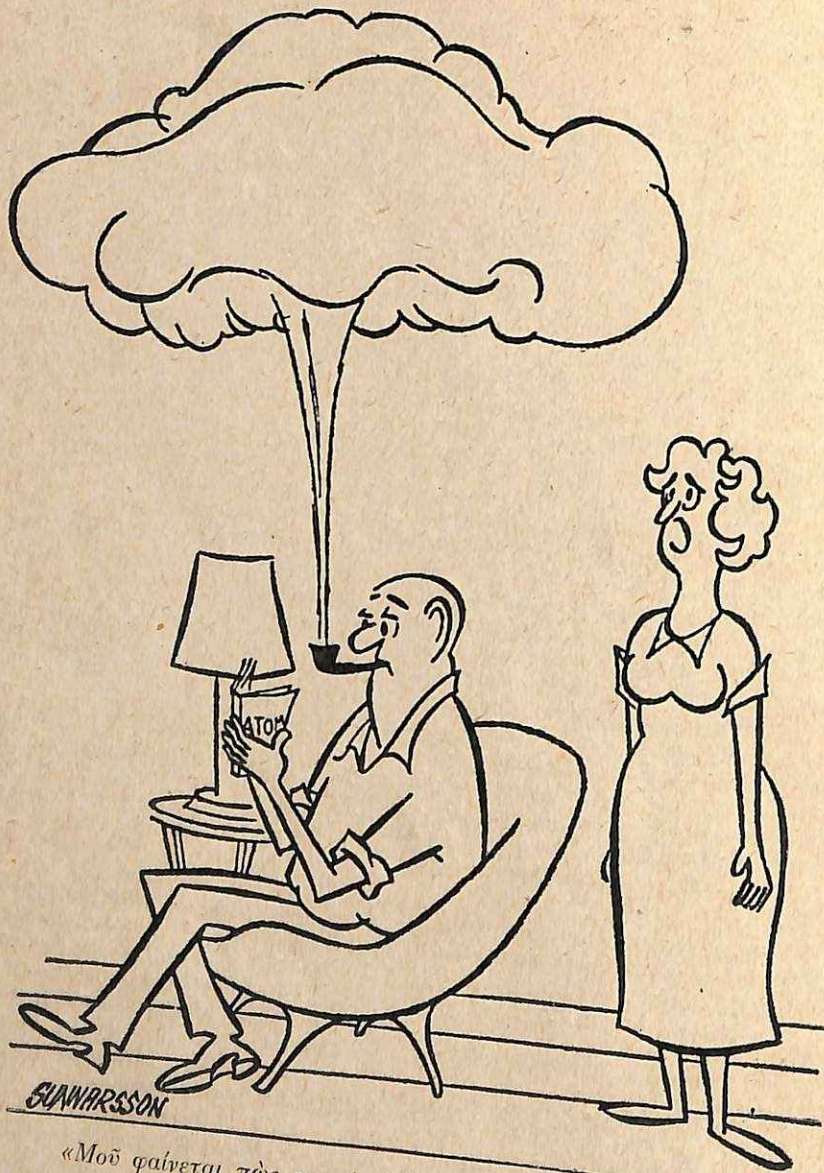
Το βαθυσκάφος που το ρεκόρ της καταδύσεώς του αναφέρθηκε παραπάνω είναι κάτι σαν υποβρύχιο αεροσκάφος με χαλύβδινη άτρακτο για την ενδιάμεση του πληρώματος κρεμασμένη κάτω από μιά σημαδούρα μήκους 15 μ. 'Η σημαδούρα είναι γεμάτη με βενζίνη που είναι ελαφρότερη από το νερό και επιτρέπει στο βαθυσκάφος να επιπλή. Δύο ειδικοί χώροι περιέχουν έρμα δέκα τόννους.

Το βαθυσκάφος «Τεργέστη» καταδύεται όταν αφήσει το νερό να εισχωρήσει σε δύο ειδικές δεξαμενές που βρίσκονται στα δύο άκρα της σημαδούρας. 'Ενώ το σκάφος καταδύεται ή πίεση του νερού στην άτρακτο αυξάνεται, ώσπου σε βάθος 13.000 μ. ή πίεση γίνεται όκτω τόννοι σε κάθε τετραγωνικό δάκτυλο.

'Αντίθετα με τον θάλαμο - άτρακτο, ή σημαδούρα δεν είναι κατασκευασμένη έτσι ώστε να ανθίσταται στην πίεση. 'Από το κάτω μέρος εισέρχεται νερό πιέζοντας την βενζίνη και φέρνοντας ίσοροπία στην πίεση.

'Η άτρακτος πάλι είναι φτιαγμένη από χάλυβα πάχους έξη ίντσών που έχει ύποστή εξαντλητικές εργαστηριακές δοκιμές με πίεση μέχρι 16 τόννων κατά τετραγωνικό δάκτυλο. "Αν έμενε μιά τρυπίτσα ανοικτή σε κάποια συγκόλληση θα άφηνε να εισχωρήσει μιά «βελόνα» νερού ύψηλης πίεσεως με καταστρεπτική δύναμη.

"Όταν το βαθυσκάφος πλησιάσει στον βαθύ το πλήρωμα ρίχνει ένα μέρος από

«Μου φαίνεται πως παραδιαβάζεις περί ατομικής βόμβας».

το φορητό έρμα του για να σταματήσει ή κατάδυση. Το έρμα συγκρατείται στη θέση στερεώσεώς του από ένα ισχυρό μαγνητικό πεδίο.

Με τη διακοπή του ρεύματος του μαγνητικού πεδίου επιτυγχάνεται ή άφεςις του έρματος όποτε το σκάφος ανεβαίνει στην επιφάνεια.

Το βαθυσκάφος είναι έπιμόνηση του καθηγητού Αύγουστου Πικάρ. Ο γιός του Ζακ Πικάρ που πραγματοποίησε την κατάδυση με τον ύπολοχαγό Ουόλς είχε συνεργασθή στενά με τον πατέρα του, στην κατασκευή του πρώτου βαθυσκάφους. Ως τώρα έχουν κατασκευαστή δύο βαθυσκάφη το «Τεργέστη» και το «FNRS-3» του Γαλλικού Ναυτικού.

Το Αμερικανικό Ναυτικό αγόρασε περίπου το βαθυσκάφος «Τεργέστη» από τους Πικάρ. Τα άτομικά υποβρύχια και

το αυξανόμενο στρατιωτικό και έπιστημονικό ενδιαφέρον για τις έρευνες μεγάλου βάθους κέντρισαν το ενδιαφέρον του Αμερικανικού Ναυτικού για τα βαθυσκάφη.

Με τα βαθυσκάφη μπορούν να μελετηθούν τα βαθύτερα σημεία του ωκεανού που άλλως δεν μπορούμε να τα πλησιάσουμε, παρά με ήχοβολιστικές συσκευές και άλλα όργανα.

Το βαθυσκάφος «Τεργέστη» έχει δύο κινητήρες που λειτουργούν με μπαταρίες και ένα πηδάλιο και έτσι όταν φθάση στο βυθό είναι αυτόνομο και μπορεί να μετακινηθή. Η χωρητικότης των μπαταρίων ρυθμίζει την ταχύτητα και την ένταση των προβολέων που χρειάζονται για να φωτιστούν τα σκοτεινά βάθη του ωκεανού.

Για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες αυ-

τές πρέπει να κατασκευαστή ένα βαθυσκάφος πολύ μεγαλύτερο.

Οι Αμερικανοί συζητούν ήδη την δυνατότητα να εφοδιάσουν το βαθυσκάφος με συσκευή πυρηνικής ενεργείας ώστε να παρέχη απεριόριστη ποσότητα ηλεκτρισμού.

Η έπιτυχία του βαθυσκάφους «Τεργέστη» εξασφαλίζει σχεδόν σίγουρα την χρηματοδότηση από το Αμερικανικό Ναυτικό της κατασκευής τουλάχιστον ενός πιό μεγάλου βαθυσκάφους. Κι αυτό πάλι δίνει τη βάσιμη πιθανότητα στα μεγάλα βάθη θα έξερευνηθούν γρήγορα τόσο καλά όσο και οι έκτασες πέρα από την ατμόσφαιρα.

—PHILIP DEANE

«ΔΕΝ με πειράζει που ήρθε ή φίλη σου να σε δει» λέει ή κυρία στη νέα μαγνητική, «αλλά τα γέλια σας δεν με έπιασαν να κοιμηθώ».

«Με συγχωρείτε πάρα πολύ, κυρία, πάντα ή μαγνητική, «αλλά έχετε, της λέγα για προχθές που αποφασίσατε να φτιάξετε μόνη σας ένα κήρυ».

Constellation

«ΤΟ ΟΤΙ ο γιός σας φτιάχνει πύραυλο από λάσπη» λέει ο ψυχίατρος, «δεν με ανησυχεί όπως και το ότι τρώει χαλμότα. Και τα δύο είναι απολύτως φυσικά».

«Τι να σάς πω γιατρέ μου», λέει ο στυσιμένος ο πατέρας, «έγω δεν το βρῖσκω σκωφιστικό, όπως δεν το βρῖσκει ή γυναίκα του».

ΕΚΕΙΝΟΙ που σκέπτονται πολύ το παρόν, που φοβούνται το μέλλον, διατρέχουν σχεδόν τους ίδιους κινδύνους που απειλούν τον οδηγό ενός αυτοκινήτου που έχει προσηλωμένα τα μάτια του στο δρόμο καθρέπτη του αυτοκινήτου δείχνει τον δρόμο που αφήνει πίσω του και δεν δίνει καθόλου προσοχή στο δρόμο που βρίσκεται μπροστά του.

Είναι ο δρόμος που είναι μεγάλος δάσκαλος. Είναι ο δρόμος που περάσαμε. Όμως οι ζήμιες που θαμε δεν πρέπει να είναι αυτές που έχουμε υποχρέωση να αποφεύγουμε. «Οτι λανθασμένες πον ξεδιπλώνονται μπροστά μας, αυτό πρέπει να μάς απασχολή. «Οτι λανθασμένες, ως τα ξεχάσουμε».

Αυτός είναι ο αιώνας κανόνας της ζωής. «Οτι έγινε μπορεί να μάς γίνη μάθημα».

Η κύρια όμως φροντίδα μας πρέπει να είναι εκείνο που υπάρχει τώρα και στο μέλλον. Ο Σαίξπηρ κάποτε πρόβλεπε παρελθόν δεν είναι παρά ένας πρόλογος.

Richard Evans

ΟΤΑΝ ΦΘΑΣΗΣ τα 70 χρόνια σου, θα καλύπτει, κοιμάσαι πιο ήσυχα, και ανήσυχος πια καλά όταν ήσουν 30 χρονών. Φαίνεται πως είναι πιο ήρεμοι οι άνθρωποι στα γηρατά σου.

Σασό Γκέρνι

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ δεν είναι πια ένα θέμα προς απόδειξη. Η καθιέρωσή της είναι τόσο γενική και στα δημοκρατικά καθεστώτα και στα ολοκληρωτικά, ώστε να ακούωνται με πολλή ανταπόκριση μερικοί θεωρητικοί της που φθάνουν να υποστηρίζουν ότι αυτή χαρακτηρίζει όσο τίποτε άλλο τον αιώνα μας. Το σύμπέρασμα αυτό είναι κατά μεγάλο μέρος αληθινό: στον αιώνα μας, αιώνα της τετάρτης τάξεως, δηλαδή των μαζών, καμιά άλλη μέθοδος έξω από την προπαγάνδα δεν υπάρχει για να πραγματοποιηθεί ή άμοιβαία προσέγγιση των μορφών πολιτικής εξουσίας προς την μάζα και ή δυναμική κινητοποίηση της για την υποστήριξη μιάς ιδέας, είτε αυτή ή πράξη της μαζικής άποδοχής γίνεται στο χώρο της πολιτικής από ένα κόμμα είτε στο χώρο ενός κράτους από μιά κυβέρνηση είτε σε παγκόσμια κλίμακα από ένα έθνος.

Ότι γινόταν σε παλαιότερες εποχές στον τομέα του τρόπου διαδόσεως των πολιτικών ιδεών για τον έπηρεασμό της σκέψεως του πλήθους υπέρ ενός ή περισσότερου πολιτικού καθεστώτος ήταν μής παρά συνεχής δράση σαν καρπός μεθοδικών παρατηρήσεων. Τέχνη παρά τεχνική. Και οι «ανακαλύψεις» μερικών αιώνων της προπαγάνδας ότι οι έλλη παρα «νεκρολογική» προπαγάνδα της Φαραωνικής Δυναστείας ή ότι οι όμηρικοί ραψωδοί ήταν κατά βάθος περιθωσμένοι άγκιτάτορες του μυκηναϊκού καθεστώτος απαγορεύονται από τη στενή αντίληψη ότι εκείνη ή έπιστήμη έχει το μεγαλύτερο κύρος που διαθέτει τη μακρότερη ιστορία.

Τα ολοκληρωτικά καθεστώτα, με τυπικά παραδείγματα τον Φασισμό, τον Ναζισμό και τον Σοβιετικό Κομμουνισμό, βρίσκουν τη δικαίωσή τους στο πλάσμα ότι αποτελούν το μοναδικό μέσο για τη σωτηρία του λαού τους από μιά προσωρινή έθνική κρίση. Έχουν άδην λοιπόν από ένα δυναμικό καθοδηγητικό όργανο με την αποστολή να καθιερώσει, τάσσοντας το έθνος μπροστά σε ένα έργο όσο το δυνατόν πιο μακρύ και δυσεκπλήρωτο, για την πραγματοποίηση του οποίου ή εξουσία του άρχηγου και της ομάδας του είναι αναπαραγωγική τις τέχουσες πολιτικές τους πεποιθήσεις αλλά κυριολεκτικά να αναδημιουργή «το ίδιο το περιεχόμενο της ζωής, δηλαδή τον άνθρωπο, τον χαρακτήρα, την πίστη» όπως καθώριζε ο Μουσσολίνι. Πρώτοι οι ολοκληρωτισμοί ενέταξαν την προπαγανδιστική λει-

όμως σε μιά δημοκρατία ή λαϊκή αποδοχή του κυβερνήτου είναι προτέρα δηλαδή πρώτα εκφράζεται μέσω των έκλογων και ύστερα καλείται να περιβάλει με έμπιστοσύνη το κυβερνητικό έργο, στο ολοκληρωτικό καθεστώς είναι ύστερα και, φυσικά, τεχνητή. Πρώτα δηλαδή καταλαμβάνει δυναμικά την αρχή ο δικτάτωρ και ύστερα καλείται το καθοδηγητικό όργανο να διαμορφώσει μιά λαϊκή σκέψη εύνοική για το καθεστώς. Αυτό το όργανο είναι ή προπαγάνδα, σύμφωνη με τις μεσοσιανικές επιδιώξεις των ολοκληρωτισμών. Όλοι οι ολοκληρωτισμοί εμφανίζονται ως πολιτικά δόγματα που διαθέτουν με κορυφαία τη συνταγή της σωτηρίας των λαών τους ως μεσοσιανικά λοιπόν κινήματα είναι απ' αυτήν την θεωρητική τους άφετηρία κινήματα προπαγανδιστικά. Βέβαια ή ιστορία έχει γνωρίσει και σε άλλες εποχές αυταρχικά καθεστώτα, κάποτε μάλιστα αγριώτερα και από το ναζιστικό ή το σταλινικό: αλλά ποτέ δεν είχαν παρουσιασθή αυταρχικά καθεστώτα τόσο πλήρη και τόσο άπολυτα όσο οι σύγχρονοι ολοκληρωτισμοί. Ποτέ στο παρελθόν ή Κυβερνητική φαντασία δεν ανέλαβε με τόσο έπιστημονική μεθοδικότητα να δημιουργήσει γύρω από το πνεύμα του λαού της μιά νεκρά ζώνη άδιαπέραστη από αντικαθεστωτική ιδέα και συγχρόνως να του έντυπώσει το έπίσημο δόγμα με την τερατώδη επανάληψη από όλα τα γνωστά μέσα διαδόσεως των ιδεών. Ασφαλώς και άλλοι δεσποτισμοί στο παρελθόν υπήρξαν άμελικοι έναντιόν κάθε ιδέας αντικαθεστω-

Ο κόσμος αποτελείται από ανθρώπους που έχουν κάτι να πουν αλλά δεν μπορούν και από ανθρώπους που λένε κάτι χωρίς να έχουν τίποτε να πουν.

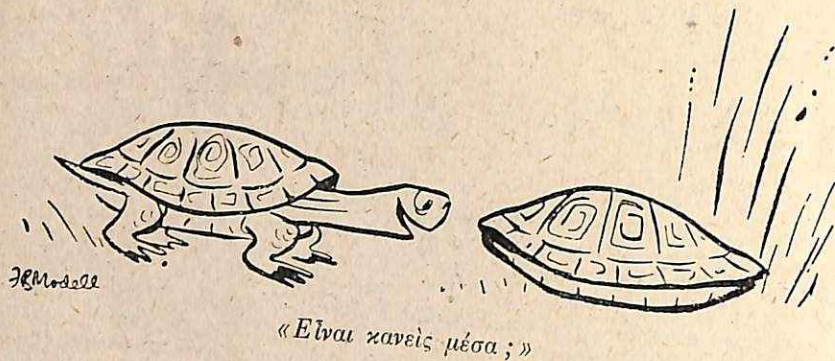
ΡΟΜΠΕΡΤ ΦΡΟΣΤ

τικής. Άλλα ποτέ άλλοτε δεν υπήρξε κράτος που να αναλάβει σαν τέτοιο να χειραγωγήσει ολοκληρωτικούς πληθυσμούς, όχι με την ολιγαρχική πρόθεση να έπηρεάσει τις τέχουσες πολιτικές τους πεποιθήσεις αλλά κυριολεκτικά να αναδημιουργή «το ίδιο το περιεχόμενο της ζωής, δηλαδή τον άνθρωπο, τον χαρακτήρα, την πίστη» όπως καθώριζε ο Μουσσολίνι. Πρώτοι οι ολοκληρωτισμοί ενέταξαν την προπαγανδιστική λει-

τουργία στο πολιτικό σύστημα κατά τρόπο όργανικό, υποτάσσοντας συγχρόνως στην κρατική υπηρεσία της προπαγάνδας κάθε άλλη πνευματική ή ήθική πειθαρχία όπως την Παιδεία, τη Θρησκεία, την Τέχνη, τις Έπιστήμες, και διαμορφώνοντας έτσι ένα μόνιμο θεσμικό διοικήσεως στον πόλεμο και στην ειρήνη. Πρώτοι, άκόμα, οι ολοκληρωτισμοί ανέκαλυσαν μιά δύναμη άλλη από τη βία σαν μέσο σταθεροποιήσεως της εξουσίας.

Πραγματικά και ή καίσαρική τυραννία, και ή βυζαντινή απολυταρχία και ή γαλλική και ή σουλτανική, έτερμάτισαν την εξουσία τους ύστερα από επανάσταση του λαού τους ή κοινή συνωμοσία λαού και ξένης δυνάμεως για τον άπλο λόγο ότι «όλα μπορεί να τα κατορθώσει κανείς με τις λόγχεις έκτος από το να καθίση επάνω σ' αυτές».

Τα καθεστώτα αυτά στηρίχθηκαν σε μόνη τη βία, γι' αυτό και ανετράπησαν από τον ίδιο τον λαό τους. Τα ολοκληρωτικά όμως καθεστώτα του αιώνα μας έτερμάτισαν την κυριαρχία τους πάντοτε ύστερα από ένα πόλεμο με ξένη δύναμη, γιατί όλα είχαν τη σατανική προνοητικότητα να στηρίξουν την ισχύ τους όχι σε μόνες τις λόγχεις, τη βία, αλλά και στο ναρκωμένο από την τερατώδη καθεστωτική προπαγάνδα πνεύμα του λαού τους. Ο σχετικός άφορισμός ενός από τους κορυφαίους ήεροφάντες του, του Γκαίμπελς, στο Συνέδριο της Νυρεμβέργης του 1934, είναι χαρακτηριστικός. «Είναι ίσως καλό να κατέχουμε τη δύναμη που στηρίζεται στην ισχύ των όπλων αλλά είναι άπειρος καλύτερο και μόνιμότερο να κερδίσουμε την ψυχή ενός λαού και να την διατηρήσουμε.» Η προπαγάνδα λοιπόν, σαν έπιστημονική τεχνική, είναι ολοκληρωτική σε όλα τα χαρακτηριστικά της. Είναι ολοκληρωτική πρώτα κατά τη μέθοδο έπιβολής της γιατί, τουλάχιστον στα ολοκληρωτικά καθεστώτα, μονοπωλώντας όλα τα γνωστά μέσα διαδόσεως της σκέψεως (από τον τύπο μέχρι τις εικαστικές τέχνες), κρατικοποιώντας την ίδια τη σκέψη, αποκλείει κάθε αντίπαλη ιδέα και δρά με τη μισαλλοδοξία θρησκευτικής πίστεως. Είναι ολοκληρωτική κατά το πεδίο δράσεώς της πλέκοντας στους ιστούς του «μύθου» που πατρωνάει όλες τις κοινωνικές τάξεις, όλες τις ηλικίες, όλες τις τάσεις, σύμφωνα με ένα κανόνα του Γκαίμπελς «ότι δεν μάς αρκεί να έχουμε μαζί μας 52% του λαού και να τρομοκρατούμε τα υπόλοιπα 48%, αλλά τον λαό σαν σύνολο, όχι παθητικά, αλλά ενεργητικά.» Είναι, τέλος, ολοκληρωτική

«Εἶναι κανεῖς μέσα ;»

κατὰ τὴν ἴδια τὴν φύση της γιατί ἡ γέ-
νεση καὶ ἡ ἀνάπτυξη της σὲ μιὰ νέα α-
ντιδικτὴ δύναμη, παράλληλα μὲ τὶς ἡδη
γνωστὰς μορφὰς πολιτικῆς δυνάμεως, τῇ
λαϊκῇ ψῆφῳ καὶ τῇ βίᾳ, εἶναι συνδεμέ-
νες μὲ τὴν γένεση καὶ ἀνάπτυξη τῶν ο-
λοκληρωτισμῶν. Τὸ τελευταῖο εἶναι πρὸ
πρόδηλο στὴν περίπτωση τοῦ κομμουνι-
στικοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ, ὅπου στρατη-
γικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ παγκόσμια κυριαρ-
χία τοῦ προλεταριάτου. Ἀποδειχθε-
κόσως ὅτι ἡ ἀποτέλεσματικὴ ἡ προπαγάν-
δα μὲ μορφὴ τακτικῆς γιὰ τὴν πραγματο-
ποίηση τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἀνάμεσα στὶς
ἄλλες μορφὰς, τῇ διπλωματικῇ, τὸν οἰκο-
νομικὸ πόλεμο, τὴν ἐνσπλη ἐπέμβαση, ὡ-
στε ὁ Lowell νὰ θεωρῇ πᾶς ὡς μακρο-
πρόθεσμη ἐπιδίωξη τῆς ρωσικῆς προπα-
γάνδας «τὴν οἰκονομία τοῦ ὑλικοῦ κό-
στου τῆς παγκόσμιας κυριαρχίας.» Ἡ
σκέψη δὲν εἶναι διόλου ὑπερβολικὴ γιὰ ὁ-
σους λαβοῦν ὑπ' ὄψιν τους ὅσα πρὶν ἀπὸ
πέντε χρόνια ἀποκάλυψε ὁ E. Bowen E-
vans. «Ἐνὰ κονδύλι δηλαδὴ ἀπὸ δυάμιση
δισεκατομμύρια δολλάρια γιὰ τὴν κίνη-
ση τοῦ ρωσικοῦ μηχανισμοῦ προπαγάν-
δας μὲ 6.000 εἰδικὲς σχολὲς προπαγάν-
δας, 375.000 μόνιμοις προπαγανδιστὰς
καὶ 2.100.000 περιοδικούς - ἀριθμὸς ἴ-
σος μὲ τὸν ἀμερικανικὸ στρατό.

⊖ θεωρητικά ἡ προπαγάνδα, θεσμός γηϊσῆς ὁλοκληρωτικός, εἶναι ἀσυμβίβαστη πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς δημοκρατίας. Τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἐκφράζεται σὲ δύο ἀμετακίνητους κανόνες. Πρῶτα ὅτι τὰ βιολογικά, πνευματικά καὶ ἰδεολογικὰ αἰτήματα τοῦ κάθε πολίτου πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζονται ὄχι μαζικὰ ἀλλὰ ἐξατομικευμένα ἀφοῦ ὁ κάθε ἄνθρωπος, καὶ ὁ ἀσημότερος, δὲν ἀντιπροσωπεύει ἕνα ἀπλὸ νούμερο ἀλλὰ ἕνα «αὐτόνομο πλανητικὸ σύστημα» ζωῆς, αἰσθημάτων καὶ σκέψεων. Δεύτερον ὅτι κάθε πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος καὶ ἀδίστατος νὰ ἐκφράσῃ τὴ γνώμη του σὰν ἀπαύγασμα λογικῆς σκέψεως. Ἡ προπαγάνδα, ἀντίθετα, σκόδοντας μὲ τὴν χρῆσιν συμβόλων, συνθημάτων καὶ ἄλλων μηχανικῶν ἐρεθισμῶν στὸ θολὸ ὑπέδαφος τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς θέλει νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴς λογικὲς ἀναστολὰς τῆς

συνειδήσεως και νὰ μηχανοποιήσῃ τὰ ἄτομα. Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰ πάλι ζητεῖ μετὰ τὴν ὑποβολήν, τὸν μιμητισμὸν, τὴν ἐπανάληψιν, μέσθαι δηλαδὴ μαζικῆς ψυχολογίας, νὰ βιάσῃ τὴ γνῶμιν τῶν ἀτόμων, ὅχι νὰ τὴν κερδίσῃ μετὰ τὸ ἐπιχειρῆμα καὶ τὴ λογικὴν. Αὐτὰ ὅμως στὴ θεωρίᾳ. Γιατὶ ἡ δημοκρατικὴ πρακτικὴ ἔχει ἀπὸ χρόνια τώρα βρεῖ τρόπους νὰ συμβιβάζῃ τὰ πράγματα. Βέβαια, οἱ προαιώνιες αὐτόνομες πνευματικαὶ καὶ ἠθικαὶ πειθαρχίαι ὅπως ἡ Θρησκεία, ἡ Τέχνη, ἡ Ἐπιστήμη, ἡ Παιδεία, ἡ Ἐλευθερία τῆς σκέψεως, ποὺ στὰ ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα συγχωνεύθηκαν μετὰ τὸν προπαγανδιστικὸν «μῦθον», ἐδῶ ἔμειναν μᾶλλον ἀνεπηρέαστες ἀπὸ πολιτικὰς σκοπιμότητες καὶ κονφορμισμοὺς. Καὶ ἡ λιμπεραλιστικὴ διάρθρωσις τῆς δημοκρατικῆς προπαγάνδας ποὺ ἐπέτρεψε τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἄλλων «ιδιωτικῶν» προπαγανδῶν δίπλα εἰς τὴν «καθεστωτικὴν» κράτησε ὡς ἓνα σημεῖον αὐτὴ τὴν προπαγάνδα μακριὰ ἀπὸ μεσοσιανικὰς πάτες. Σιγὰ - σιγὰ ὅμως καὶ ὅσο τὸ ἰδεώδες τῶν δημοκρατικῶν καθεστώτων παύει νὰ εἶναι ἴδιον μετὰ τὸ ἰδεώδες ἐνὸς καλοῦ κόσμου, δηλαδὴ νὰ περνᾷ ἀπαράτρητον — ὅπως θὰ ἔλεγε ὁ Ἀρτούρος Κάστλερ — καὶ οἱ δημοκρατικὲς πολιτείαι παρεμβαίνουν ὅλο καὶ ἐντονότερα εἰς τὰ κοινωνικὰ ἐκδηλώσεις τῶν πολιτῶν, γίνεται κ' ἐδῶ μία βεβαίη διαφοροποίησις. Ὅπως δηλαδὴ μετὰ παγκόσμιον κλίμακα τὰ μονοπάτια οἱ ἀτέλεις ἀνταγωνισμοὶ ἔχουν ἐξελιχθῇ σὲ κυρίαρχον τρόπον ὀργανώσεως τῆς ἀκα παρτηρεῖται καὶ εἰς τὴν αὐτὴν κλίμακα ἑνὶ τῇ τάσει δημοκρατίας τῆς κυκλοφορίας τῆς πολιτικῆς «μονοπωλείας». Ὁ τύπος, λόγου χάριν, μ' ὅλην τὴν συνταγματικὴν κατοχύρωσιν τῆς πολιτικῆς ἐλευθερίας του, ἔχει δεῖ εἰς τὰς μελετωμένας νὰ περιορίζεται πιεστικῶς καὶ ἡ παιδεία, ἄλλωστε, ποὺ ἀγώνες τῶν ἔχουν πρὸς αὐτὴν, ποὺ ἀγώνες τῆς ἐλευθερίας εἶδε αὐτὴν τὴν «ἀντιπαιδείαν» νὰ διαβρώνεται σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ κάποιες πολιτικαὶς ρῆτρες, σὰν

[illegible]

—ΣΠ. ΖΟΥΓ

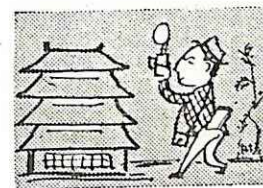
ΟΛΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ
ΣΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Όλα τὰ παγκόσμια πολιτικά
γεγονότα, μὲ ἔγκυρα σχόλια,
ὠλοκληρωμένα καὶ ἀκριβῆ

ΤΑΞΙΔΙΑ - ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Ἕνα δίκτυο ἀνταποκριτῶν
σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς
μὲ τακτικώτατη συνεργασία

Οι ζωγράφοι καὶ ἐκθέσεις
— μιὰ διαρκὲς πινακοθήκη
πὺλ κατὰ τοπίζει στὴν τέχνη

ΘΕΑΤΡΟ - ΗΘΟΠΟΙΟΙ

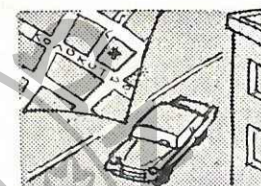

Ἡ «ζωὴ τοῦ θεάτρου» μας
κάθε ἑβδομάδα — καὶ κάθε
νέο καλλιτεχνικὸ γεγονός

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

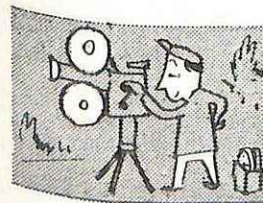

Οἱ διαλεχτοὶ λογοτέχνες
παρουσιάζουν τὴν Ἑλλάδα
μὲ σπάνιες φωτογραφίες

Οἱ ΕΙΚΟΝΕΣ ἐμφανίζουν
πάντα πρῶτες τὰ μεγάλα
σχέδια τῶν μεγάλων ἔργων

НЕВАОМН ТЕХН

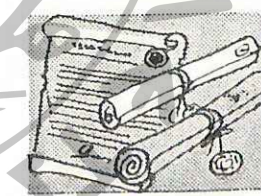
Ἡ ζωὴ τοῦ
ἐλληνικοῦ
ταίνιες
κινηματογράφου
καὶ διεθνoῦς -
καὶ τὰ ἄστρα

ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Χημεία - φυσική - βιολογία
οί έφευρέσεις και θεωρίες
που αλλάζουν τις γνώσεις

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Ἑρευνες πού ζωντανεύουν
ὁλόκληρες ἐποχές· ἄρθρα
γιὰ τὰ ἐθνικά μας κειμήλια

ΟΙ ΓΕΝΝΑΙΟΙ ΤΣ ΚΟΡΝΤΟΥΡΑ

(They Came Cordura)

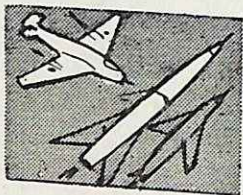

Η COLUMBIA PICTURES
μετά την ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΠΟΤΑ-
ΜΟΥ ΚΒΑΪ παρουσιάζει στον
παγκόσμιο θαυμασμό

ΜΕ ΤΟΥΣ: ΓΚΑΡΥ ΚΟΡΝΤΟΥΡΑ - ΡΙΤΑ ΧΑΙΗΓΟΥΟΡΘ
ΒΑΝ ΧΕΦΛΙΝ - ΤΑΜΠ - ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΚΟΝΤΕ

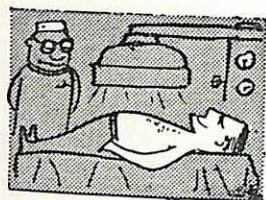
ΜΙΑ ΤΑΙΝΙΑ ΜΕΓΑΛΕΙΟΥ
καί ήρωϊκῶν παλμῶν τοῦ
διασῆμου σκηνοθέτη
ΡΟΜΠΕΡΤ ΡΟΣΣΕΝ

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

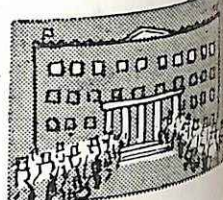
Τὰ «άγνωστα όπλα» είναι γνωστά στους τακτικούς άναγνώστες των ΕΙΚΟΝΩΝ.

ΙΑΤΡΙΚΗ - ΥΓΙΕΙΝΗ

Νέα φάρμακα και μέθοδοι προλήψεως και θεραπείας εδώ και σ' όλο τον κόσμο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

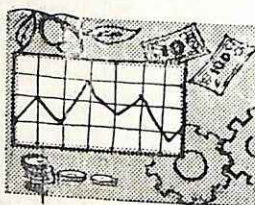
“Αρθρά πολιτικών άρχηγών και έρευνες στα έπίκαιρα κοινοβουλευτικά μας θέματα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

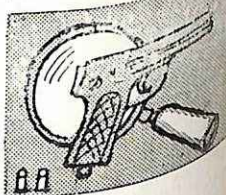
Τὰ άντιπροσωπευτικά έργα της παγκοσμίου παραγωγής σε συνέχειες ή άυτότελώς

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

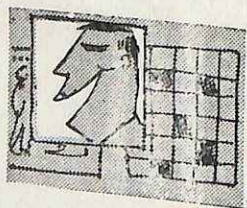
Παραστατικά διαγράμματα πίνακες και στατιστικές βαρυσήμαντες πληροφορίες

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ

Με άυθεντικές φωτογραφίες άποκαλυπτικά ντοκουμέντα και συναρπαστικό κείμενο

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

Για ψυχαγωγία κι' άσκηση χιούμορ και σταυράλεξα ζιγκ-ζαγκ και «διαφορές»

Και πρό παντός ότιδήποτε και άν συμβή όπουδήποτε και άν συμβή οι ΕΙΚΟΝΕΣ βρίσκονται εκεί.

ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟ ΔΩΜΑΤΙΟ ΜΕ ΤΟΝ ΦΕΓΓΙΤΗ

ΠΡΩΤΑ, πρώτα ή κ. Πάρκερ έδειχνε, στον ύποψήφιο ένοικιαστή της τὸ διαμέρισμα με τὸ διπλὸ σαλόνι. Δὲν θὰ τολμούσε νὰ διακόψης τὴν μακριὰ περιγραφή τῶν προτερημάτων καὶ τῶν χαρισμάτων τοῦ ἀνθρώπου ποὺ κατοικοῦσε στὸ διαμέρισμα αὐτό, ὁχτὼ χρόνια συνεχῶς. Κι ὅταν, ἐπὶ τέλους, κατῶρ-εῖσαι νὰ μουρμουρίσης δειλὰ πὼς δὲν εἶσαι οὔτε γιατρός, οὔτε, τουλάχιστον, ὀδοντίατρος ή κ. Πάρκερ θὰ δεχόταν τὴν ὁμολογία σου μ' ἕνα τρόπο ποὺ θὰ σ' ἔκανε νὰ αἰσθανθῇ πικρὸ παράπονο γιὰ τοὺς γονιούς σου ποὺ δὲ σε σπούδασαν σ' ἕνα ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ επαγγέλματα.

“Ὑστερα ή κ. Πάρκερ θὰ σε ὡδη-γούσε στὸ δεύτερο πάτωμα, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῇς τὸ πίσω διαμέρισμα (τιμὴ, πὼς ἀξίζει 12 δολλάρια (ὅσα πλήρωνε καὶ ὁ κ. Τούσενμπέρν, ὅπου ἔφυγε γιὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴ διεύθυνση τῆς φυτείας πορτοκαλεῶνων τοῦ ἀδελφοῦ του, στὴ φλόριντα, κοντὰ στὸ Πάλλμ Μπήτς) ἐπὶ τέλους θὰ κατῶρθωνες νὰ πελλίσης ὅτι θὰ ἦθελες κάτι πιὸ φτηνὸ.

“Ἄν ἐπιζούσες ἀπὸ τὴν ἀδυσώπητη εἰρωνεία τῆς κ. Πάρκερ, θὰ σε ὡδηγοῦσε νὰ ρίξης μιὰ ματιὰ στὸ δωμάτιο τοῦ κ. Σκίντερ, στὸ τρίτο πάτωμα. Τὸ δωμά-τιο ἦταν νοικιασμένο. “Ὁ ένοικός του, ἀπὸ κ. Σκίντερ, ἔγραφε ὅλη τὴν ἡμέρα θε-ατρικὰ έργα καὶ κάπνιζε τσιγάρα. “Ὁ-φίος ένοικιαστής νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτὸ τὸ δωμάτιο γιὰ νὰ θαυμάσῃ τὰ μοναδικὰ ἐνδογλυπτὰ καὶ τὰ παράθυρα. “Ἐξ ἄλ-λου, ὕστερα ἀπὸ κάθε τέτοια ἐπίσκεψη, ὁ κ. Σκίντερ ἔσπευδε νὰ πληρώσῃ κά-τι γιὰ τὸ νοικί του, γιὰ νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν κίνδυνο μιᾶς ἐνδεχόμενης ἐξώσεως.

Καὶ ὕστερα - ὦ, ὕστερα - ἂν στεκό-σουν, με καταφανῇ ἀμηχανία, κρατών-τας με καὶ τὸ χέρι τὰ τρία ψωροδολλά-ρια μέσα στὴν τσέπη σου κ' ἔκανες τὴ φρικτὴ ἐξομολόγηση ὅτι ἡ ἀδυσώπητη ἀκόμα σου, ἐπέβαλλε νὰ ζητήσης κάτι πιὸ φτηνὸ, ή κ. Πάρκερ ποτὲ πιά δὲν θὰ καταδεχόταν νὰ σοῦ κάνῃ τὸν δυνατὴ φωνὴ τῆς τῆς λέξης «Κλάρ», θὰ εἶδειχνε, με περιφρόνηση, τὴν πλά-τεια, τίς σκάλες. “Ἡ Κλάρ (ή μικρὴ ἰνδιάνικα ὑπηρετρία) θὰ σε ὡδηγοῦσε ἀ-πὸ τὴν στενὴ ἐξελίξη σκάλα, σὰν ἀνεμό-σκαλα, στὸν τέταρτο ὄροφο, ὅπου ὑπῆρ-χε τὸ «δωμάτιο» ἔπιανε μιὰ ἑκταση 2,10Χ2,40. “Ἦταν σὴ μέση τῆς σοφί-τας, ἀνάμεσα σὲ δύο ἀποθήκες. Τὰ μο-

ναδικὰ τοῦ ἐπιπλα ἦταν ἕνα παλιὸ σιδε-ρένιο κρεβάτι, ἕνας νιπτήρας, μιὰ κα-ρέκλα κ' ἕνα ράφι, ποὺ χρησίμευε γιὰ κομοδῖνο. Οἱ τέσσερες, ἀφόρητα γυμνοὶ τοῖχοι τοῦ ἔκλειναν πρὸς τὰ μέσα ὅσο ἀνέβαιναν ὅπως τὰ τοιχώματα τοῦ φε-ρέτρου. Μόλις ἔμπαινες, ἐνιωθες νὰ στεγνώνῃ τὸ λαρύγγι σου, τὸ χέρι σου ἀνέβαινε, αὐτόματα στὸ λαιμὸ σου, ξε-ροκατάπινες, κοίταζες ψηλά, σὰν μέσα ἀπὸ πηγάδι καὶ ἀνέπνεες: Μέσα ἀπὸ τὸ τζάμι τοῦ μικροῦ φεγγίτη φαίνονταν ἕνα τετράγωνο κομμάτι γαλάζιας ἀπε-ραντοσύνης.

«Δυὸ δολλάρια, ἔλεγε ή Κλάρ, με τὴν ἄεστη, μισοῖνδιάνικη φωνὴ της.»

Ἡ μὴς Λήσον ἦρθε ψάχνοντας γιὰ δωμάτιο. Σήκωνε μιὰ τεράστια φορητὴ γραφομηχανή. “Ἡ μὴς Λήσον ἦταν ἕνα πολὺ μικροκαμωμένο κορίτσι. Τὰ μάτια της ὅμως καὶ τὰ μαλλιά της θαρρεῖς καὶ εἶχαν συνεχίσει νὰ μεγαλώνουν ἀ-φοῦ σταμάτησε αὐτή. “Ἐμοιαζαν σὰ νὰ φώναζαν καὶ νὰ διαμαρτύρωνταν: «Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ θεοῦ, γιατί δὲν μεγαλώ-νεις κι' ἐσὺ μαζί μας;»

“Ἡ κ. Πάρκερ τὴν ὡδήγησε στὸ δια-μέρισμα με τὸ διπλὸ σαλόνι.

«Καὶ σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἀποθηκούλα» συμπλήρωσε - «μπορεῖ κανεὶς νὰ τοπο-θετήσῃ ἕνα σκελετό, ἢ ἀναισθητικά ἢ καὶ κάρβουνο.»

«Μά... δὲν εἶμαι γιατρός», εἶπε ή μὴς Λήσον.

“Ἡ κ. Πάρκερ τὴν κοίταξε με τὸ πα-

γωμένο βλέμμα της, γεμάτο περιφρόνη-ση καὶ εἰρωνεία - ποὺ τὸ φύλαγε γιὰ ὅσους δὲν εἶχαν τὴν ἱκανότητα νὰ φτά-σουν ὡς ἐκεῖ - κι ἀνέβηκε στὸ δεύτερο πάτωμα.

«Ὅκτὼ δολλάρια; ὦ Θεέ μου!» εἶπε ή μὴς Λήσον. «Δὲν εἶμαι τόσο πλούσια. Εἶμαι ἕνα φτωχὸ ἐργαζόμενο κορίτσι. Δεῖξτε μου κάτι πιὸ φτηνὸ.»

Στὸ χτύπημα τῆς πόρτας τοῦ ὁ κ. Σκίντερ τινάχτηκε ὀρθιος καὶ γέμισε τὸ πάτωμα με ἀποτοσίγαρα.

«Συγγνώμη κ. Σκίντερ», εἶπε ή κ. Πάρ-κερ μ' ἕνα διαβολικὸ χαμόγελο, κοιτά-ζοντας τὸν πελιδνὸ καὶ ἀναστατωμένο νοικάρη της, «δὲν ἤξερα ὅτι εἴσατε μέ-σα. Παρακάλεσα τὴ δεσποινίδα νὰ ρί-ξη μιὰ ματιὰ στὰ γλυπτὰ τοῦ δωμα-τίου.»

«“Α, εἶναι πάρα πολὺ ὁμορφα», εἶπε ή μὴς Λήσον. Καὶ χαμογέλασε με τὸν τρόπο ποὺ μοναχὰ οἱ ἄγγελοι χαμογε-λοῦν.

“Αφοῦ ἔφυγαν, ὁ κ. Σκίντερ ἔπεσε με τὰ μούτρα στὸ γράψιμο, γιὰ ν' ἀντι-καταστήσῃ τὴν ψηλὴ μαυρομάλλα ἡρώίδα τοῦ τελευταίου ἔργου του (ἀπαιχτοῦ) με μιὰν ἄλλη, μικροκαμωμένη, με μα-κριὰ φωτεινὰ μαλλιά καὶ χαρακτηριστι-κὰ ὅλο ἔκφραση.

Σὲ λίγο ἡ δυνατὴ κραυγὴ τῆς κ. Πάρ-κερ διακήρυξε στὸν κόσμο τὴν οικονομι-κὴ κατάσταση τῆς μὴς Λήσον. “Ἡ Ἰν-διάνικα ὑπηρετρία ἐμφανίστηκε, ὡδήγησε τὴν κοπέλλα στὴ σκάλα τῆς Συγὸς καὶ ἀφοῦ τὴν ἀνέβασε στὸ «δωμάτιο», πρόφερε με τὸν παράξενο τρόπο της, τίς φοβερές, καβδαλιστικὲς λέξεις:

«Δυὸ δολλάρια.»

«Θὰ τὸ νοικιάσω», ἀναστέναξε ή μὴς Λήσον κ' ἔκατσε στὸ σιδερένιο κρεβάτι ποὺ ἔτριξε παραπονιάρικα.

Κάθε πρωὶ ή μὴς Λήσον ἔφυγε γιὰ τὴ δουλειά της καὶ τὰ βράδια ἔφερνε μαζί της πολλὰ χειρόγραφα χαρτιά κ' ἔκανε ἀντίτυπα με τὴ μηχανή της. Κάποτε δὲν εἶχε δουλειὰ τὰ βράδια. Τότε καθόταν στὸ μεγάλο πλατύσκα-λο, μαζί με τοὺς ἄλλους νοικάρηδες. “Ἡ μὴς Λήσον δὲν προωρίζονταν γιὰ τὸ δωμάτιο με τὸν φεγγίτη. “Ἄλλα ἦταν τὰ σχέδια τοῦ Δημιουργοῦ της. “Ἦταν χαρούμενη, καλόκαρδη, με παιδικὴ εὐαι-σθησία. Εἶχε καὶ αὐταπάτες, γεμάτες ἀθωότητα καὶ καλωσύνη. Τόσο, ποὺ ἄ-φησε καὶ τὸν κ. Σκίντερ νὰ τῆς διαβά-σῃ τρεῖς ὁλόκληρες πράξεις ἀπὸ τὴ μεγάλη (ἀδημοσίευτη) κωμωδία του

(Τὸς Philippe)

ΤΡΙΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ ΜΑΤΙΑ

ΟΤΑΝ ο Έρρίκος ο Η' της 'Αγγλίας άρχισε να άμελή την Μαρία Μπολέϊν, χρόνια φίλη του, και να προσέχει τη μικρή της αδελφή, την Άννα, ήταν δέκα έπτά χρόνια παντρεμένος με την Αικατερίνη της 'Αραγωνίας και ήταν δέκα έννια χρονών η Άννα με τα καστανά της μάτια, τριάντα πέντε αυτός και σαράντα ενός η βασίλισσα.

Ο Έρρίκος αγάπησε παράφορα την Άννα, αλλά τον πρώτο καιρό βρήκε στη μικρή αδελφή τόσο άκαμπτη αντίσταση, όσο κακόβουλη εύκολια είχε συναντήσει στη μεγάλη. Η Άννα, χωρίς να δέχεται ή ν' αποκρούει καθαρά την αγάπη του Έρρίκου, του δήλωνε ότι της ήταν αδύνατο να πη σ' έναν παντρεμένο τί μπορούσε να αισθάνεται γι' αυτόν... Και κείνος, του έρχόταν τρέλλα που δεν ήταν λήφτερος να μάθει τί!

Έτσι του ήρθε η ιδέα, κι αποφάσισε, να χαλάσει τον γάμο του με την Αικατερίνη τη βασίλισσα. Κι από σκέψη σε σκέψη θυμήθηκε πώς είχε παντρευτεί, πώς τον είχαν παντρεύσει.

Η Αικατερίνη, η Καταλίνα ή 'Ισπανίδα, είχε ξεκινήσει από τον τόπο της κ' είχε έρθει στην Άγγλία είκοσι πέντε χρόνια πριν, για να πάρη τον αδελφό του Έρρίκου, πρίγκηπα της Ουαλλίας τότε, Άρθουρο. Ο Έρρίκος, δέκα χρονών, είχε χορέψει στους γάμους των δύο παιδιών αλλά στους έξη μήνες ο αδελφός του πέθανε. Κι άμέσως τέθηκε το ζήτημα αν είχε τελειωθεί ο γάμος, ή αν η Καταλίνα ήταν πάντα κόρη. Και το ζήτημα τέθηκε επειδή ο βασιλιάς Έρρίκος ο Ζ', είπε, τί να την κάνει τη νύφη; Να την στείλη πίσω; Και πώς να επιστρέψει την προίκα τη μισοφαγωμένη; Δεν ήταν καλύτερα να τις κρατήσει και τη μία και την άλλη για τον μικρό Έρρίκο; Άν όμως η Καταλίνα υπήρξε πραγματική γυναίκα του Άρθουρου; Τότε η Γραφή δεν επέτρεπε να πάρη ο Έρρίκος τη γυναίκα του αδελφού του, την ίδια του την αδελφή δηλαδή. «Άσχημοσύνην γυναικός αδελφού σου» λέει το Λευϊτικόν «ούκ άποκαλύψεις» και παρακάτω: «ός αν λάβει την γυναίκα του αδελφού αυτού άκαθαρσία έστιν, άσχημοσύνην του αδελφού αυτού άπεκάλυψε, άτκενοι άποθανούνται.» Ο βασιλιάς της Πορτογαλίας Μανουήλ είχε βέβαια πάρει τη μία μετά την άλλη τις δύο αδελφές της Κατερίνας, αλλά το Λευϊτικό δεν μιλεί για αδελφές, για αδελφούς μόνο! Η συγκατάθεση της θρησκόληπτης 'Ισπανίδας στο γάμο της με τον Έρρίκο θεωρήθηκε ως ά-

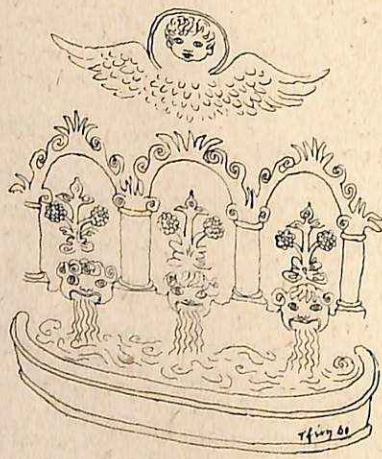
πόδειξη, ως βεβαίωση ότι ο παιδικός της σύζυγος δεν την είχε θίξει... Και ο γάμος έγινε τον Ιούνιο του 1509.

Αυτά θυμόταν τώρα ο Έρρίκος, κ' έφριττε που είχε «άποκαλύψει άσχημοσύνην αδελφού αυτού», και που ζούσε βουτηγμένος στην άμαρτία δέκα πέντε ολόκληρα χρόνια και λογάριζε πώς, χωρίς άλλο, ή Λευϊτική άρά είχε πιάσει, άφου μέσα σ' ένα σωρό άποβολές και θανάτους στα σπάργανα, μια μόνο κόρη, τη Μαρία, είχε άποκτήσει και δεν είχε άγόρι.

Ήταν γάμος αυτός να μη διαρρηχθή!

Έξη χρόνια πάλεψε. Μέσα σ' αυτά ή Άννα είχε δεχτή να εξημερωθή άπολύτως και στο τέλος, παρά την αντίσταση του Βατικανού, ο Πρωθιεράρχης της Άγγλίας Κράνμερ έδωσε το διαζύγιο και τον Γενάρη του 1533 έγινε ο γάμος του Έρρίκου με την Άννα. Τον Σεπτέμβριο γεννιόταν ή μικρή Έλισάβετ, και ο Έρρίκος, που δεν ήταν μάντης να μαντέψει το μεγαλείο της κόρης του και την αίγλη της βασιλείας της, πήγε να σκάση. Πάλι κορίτσι! Και ή άπογοήτευσή του αυτή υπήρξε ίσως ή πρώτη αίτία της σκληρής τύχης που περίμενε την Άννα.

Λίγους μήνες άργότερα ή Άγγλία άποσχίζόταν από την Παπώσνη. Η Βουλή ανέκρινε τον βασιλιά άρχηγό της Άγγλικανικής Έκκλησίας, οι έκ-

κλησιαστικές συνελεύσεις έδιναν σύμφωνη ψήφο και ο Έρρίκος εξεδίκετο έτσι την έπιμονή και το πείσμα του Κλήμη του Ζ' που δεν είχε θελήσει να του δώσει διαζύγιο. Όταν οι άπεσταλμένοι Άγγλοι τον παρακαλούσαν να σκύψει μέσα του και να δη τη φανερή άκυρότητα του γάμου με την Κατερίνα, πα-

ραδέχθηκε πώς κατείχε κάθε άλυστή στην κιβωτό μέσα της καρδιάς του αλλά ο Κύριος, είπε, είχε λησμονήσει να του δώσει το κλειδί...

Ο Έρρίκος είχε λάβει την άπόφαση να χωρίση την Άγγλία από την Καθολική Έκκλησία για να έκδικηθ, αλλά και για να κατοχυρώση το γάμο του και ίσως, στο ύποσυνειδητό του, για να καταστήση δυνατούς τους άλους του τέσσερες γάμους!

Άλλά, όλος αυτός ο άγων τον είχε κουράσει και κατηγορούσε την Άννα που είχε έπιμεινει τόσο για γάμο, και είχε βαρεθί κ' εκείνην και το κορίτσι της και τις άποβολές της και σιγά σιγά του έγινε άφόρητη και, ψέματά, μάζεψε ή του μάζεψαν στοιχεία και την κατήγγειλε επί προδοσίας και επί μοιχείας και επί αίμομιξιάς άκόμη. Έτσι χεία και επί αίμομιξιάς άκόμη. Έτσι τον Μάιο του 1536, της έκοψε το πλουταγπημένο της, άλλοτε ωραιότατο κεφάλι με τα καστανά μάτια που πηρξαν αίτια να χαθή ή Άγγλία για την Καθολική Έκκλησία.

Τον ίδιο καιρό, τα ίδια χρόνια, στις άνασταυμένες από τον Λούθηρο γερμανικές χώρες, ο Φίλιππος της Μεγαλόψυχο τον έλεγαν, παντρεμένος με τη Χριστίνα της Σαξωνίας, που είχε δώσει τρεις γιους και τέσσερες κόρες, αγάπησε, τριάντα πέντε έτών, τη Μαργαρίτα Σαάλ, δέκα έπτά χρονών, γαλανομάτα, άκόλουθο της Έλισάβετ της αδελφής του Φιλίππου.

Η φύση είχε προικίσει τον Φίλιππο με τριπλά δώρα και αυτή ίσως ή άνομοική του άνωμαλία να δικαιολογή και την άκράτητη έρωτική του δημοσιότητα παραφορά με την όποια άπολύτως, τη Μαργαρίτα. Ήταν άπολύτως άδύνατο να χωρίση τη Χριστίνα, αυτό σκέφτην έπτά παιδιών και κόρη του κράτασε δούκα της Σαξωνίας. Γι' αυτό σκέφτηκε άπλούστατα να πάρη δεύτερη γυναίκα, άπλούστατα να πάρη γυναίκα τη Μαργαρίτα. Δεν είχε γαπήσει, λέει, ποτέ τη γυναίκα του, αυτό τον είχε άναγκάσει να περπάτη άκόλαστη ζωή. Αυτή ή κατάσταση πρεπε να πάψη και να παντρευτεί και να μαζευτή σπιτί του. Τα είχε εξηγήσει έλεγε, της γυναίκας του κ' εκείνη ήταν άντιθετη στο δεύτερο γάμο, αυτό τον όρο ότι ήταν σύμφωνη ή κλησία, δηλαδή ο Λούθηρος.

Ζήτησε λοιπόν γνωμοδότηση ο Φίλιππος, άπειλώντας ότι, αν δεν έκανε παντρεόταν κ' εξακολουθούσε, άνασταυ- στικώς, την άκόλαστη ζωή του, δεν ήτολμούσε να πολεμά με το σπαθί στο χέρι τον καθολικισμό και να κινδυνεύει

έτσι να χάση όχι μόνο τη ζωή του αλλά και την ψυχή του. Άλλωστε, γιατί δεν θα του επέτρεπαν να κάμη ό,τι είχε κάνει ο Άδραάμ, ο 'Ιακώβ, ο Δαυίδ, ο Σολομών; Πάλι ή Γραφή!

Τη γνωμοδότηση τη ζήτησε από τον Λούθηρο τον ίδιο και από τον Μελάγχθωνα, τον στενό και σοφό φίλο του Λούθηρου. Καταστενωχωρήθηκαν κ' οι δύο. Ο Φίλιππος ήταν άπαραίτητος στον άγωνά της Μεταρρυθμίσεως. Δεν μπορούσαν να τον χάσουν. Δίσταζαν. Άλλά τί να κάνουν; Έδωσαν τη συγκατάθεσή τους για μια άνεπίσημη σύζυγο υπό τον όρο όμως πώς ή γνωμοδότηση και ο γάμος θα έμεναν μυστικά. Ο γάμος έγινε τον Μάρτη του 1540.

Ο Φίλιππος δεν κρατιόταν από τη χαρά του. Ο Λούθηρος ήταν μελαγχολικός, ο Μελάγχθων δυστυχής, άηδια-

Στους τέσσερες μήνες μέσα έγινε παντού γνωστό πώς ο Φίλιππος είχε πάρει δεύτερη γυναίκα και πώς ο Άρχηγός της Μεταρρυθμίσεως είχε έγκρίνει τον άνιερο γάμο. Όλοι του οι όπαδοί άναστατώθηκαν. Μόνο τη μονογαμία γνώριζε το Ευαγγέλιο. Ήταν αδύνατο να το παραγνωρίση κανείς αυτό και να άνατρέψη στη Γραφή να βρή έπιχειρήμα.

Συγκίνησις! Να της ζητήσουμε, λέει, της Μαργαρίτας δήλωση πώς ήταν έρωτική με τον Φίλιππο κι όχι γυναίκα του. Άπάντησις: «Δεν είπα ποτέ μου ψέματα κι ούτε ποτέ θα πώ!»

Ο Φίλιππος ήθελε να δημοσιεύση τη γνωμοδότηση. Ο Λούθηρος διαμαρτυρήθηκε. Είχε θέσει όρο να μείνη μυστική. Κ' έξηγούσε πώς ό,τι είναι κρυφό δεν μπορεί να είναι και φανερό, άλλως κρυφό και φανερό θα ήταν το ίδιο πράγμα. Και φοβέριζε τον Φίλιππο πώς ο Αυτοκράτορας δεν τα ήξερε αυτά, γνωμοδοτήσεις και τέτοια και πώς να μάθαινε θα τον καταδίωκε ως βίγαμο.

Έτσι ή συγκατάθεση δεν δημοσιεύτηκε. Τον βάρανε όμως τον Λούθηρο ή πράξη του (ο Μελάγχθων κόντεψε να πεθάνη από το κακό του) και κά φορά έπαιρνε το πράγμα στ' άσπρη. «Μπά», έλεγε, «οί καθολικοί και τον κόσμο! Έμείς γεννούμε ζωή παίρνοντας δυο γυναίκες!»

Ο Φίλιππος ήσυχασε σιγά-σιγά και τα περνούσε μια χαρά με την «παράδοση» του και με τη γνωμοδότηση στην τσέπη που δεν θα γινόταν δημοσίως γνωστή παρά έκατό χρόνι και ο Λούθηρος και οι νύφες και ο γαμπρός.

Τις ήμέρες που ο Μελάγχθων κόντεψε να πεθάνη από τη στενωχώρα του άνασταυ, η άναξία γνωμοδότηση και συγκατάθεσή του, ο Λούθηρος είχε πάει να παρασταθ. Πήγε και προσευχήθηκε στο

άνοικτο παράθυρο. Με τη Βίβλο στο χέρι έπιτίμησε δριμύτατα το Θεό που άφηνε τον άνθρωπό του στα χέρια του διαβόλου και δεν τον βοηθούσε. Σε λίγο ο Μελάγχθων, πήρε το καλύ-

ΤΙΝΟΣ ΕΙΝΑΙ;

Κάτω από το έρωτηματικό «Τίνος είναι;» οι άναγνώστες μας θα βρίσκουν μικρά κείμενα παλαιών ποιητών ή πεζογράφων μας, άλλων που διαβάζονται άκόμη και άλλων που έχουν λησμονηθ, μα που στον καιρό τους άκούστηκαν.

Είς τον άνεμον μη λέγε τα δεινά σου
δεν σ' άκούει.

Είς την άμμον μη χαράσης τ' όνομά σου
θα χαθή.

Όστις κρούει την ψυχήν την γυναικείαν,
μάτην κρούει.

Ότ' είς γυναικός χαράξης την καρδίαν,
θα σβησθή.

Το όνομα του συγγραφέα θα δοθ, στο έπόμενο τεύχος.

τερο και ο Λούθηρος ήθελε να πιστέψη πώς αυτό ήταν άπόδειξη ότι ο ίδιος ο Θεός ήταν σύμφωνος με την γνωμοδότηση.

Το γόητρο όμως του Λουθήρου το κλόνισε βαθειά ή ύποχωρητική του στάση άπέναντι του Φιλίππου. Και ίσως τα γαλανά μάτια της Μαργαρίτας να είναι ή αίτία που ή Νότιος Γερμανία έμεινε πιστή στον Πάπα.

Εδώ και έπτά αιώνες, δυο μεγάλα μαύρα μάτια κλόνισαν έκ βάθρων όλόκληρη την Έκκλησία, Άνατολή και Δύση.

Ο Λέων ο ΣΤ' ο Σοφός, δεν ήταν σοφός αν είναι αλήθεια ότι οι σοφοί αισθάνονται τα έρχόμενα, ότι προβλέπουν δηλαδή το άμεσο μέλλον. Άν ήταν έτσι δεν θα είχε έκδώσει την 90η Νεαρά του... Άλλά άς πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Ο Λέων ο Σοφός, ήταν γιός του ίδρυτου της Μακεδονικής Δυναστείας, του ικανώτατου Βασιλείου, που είχε κάνει ίπποκόμος του Μιχαήλ του Γ' και είχε γίνει ύστερα συμβασιλεύς του κι άργότερα δολοφόνος του.

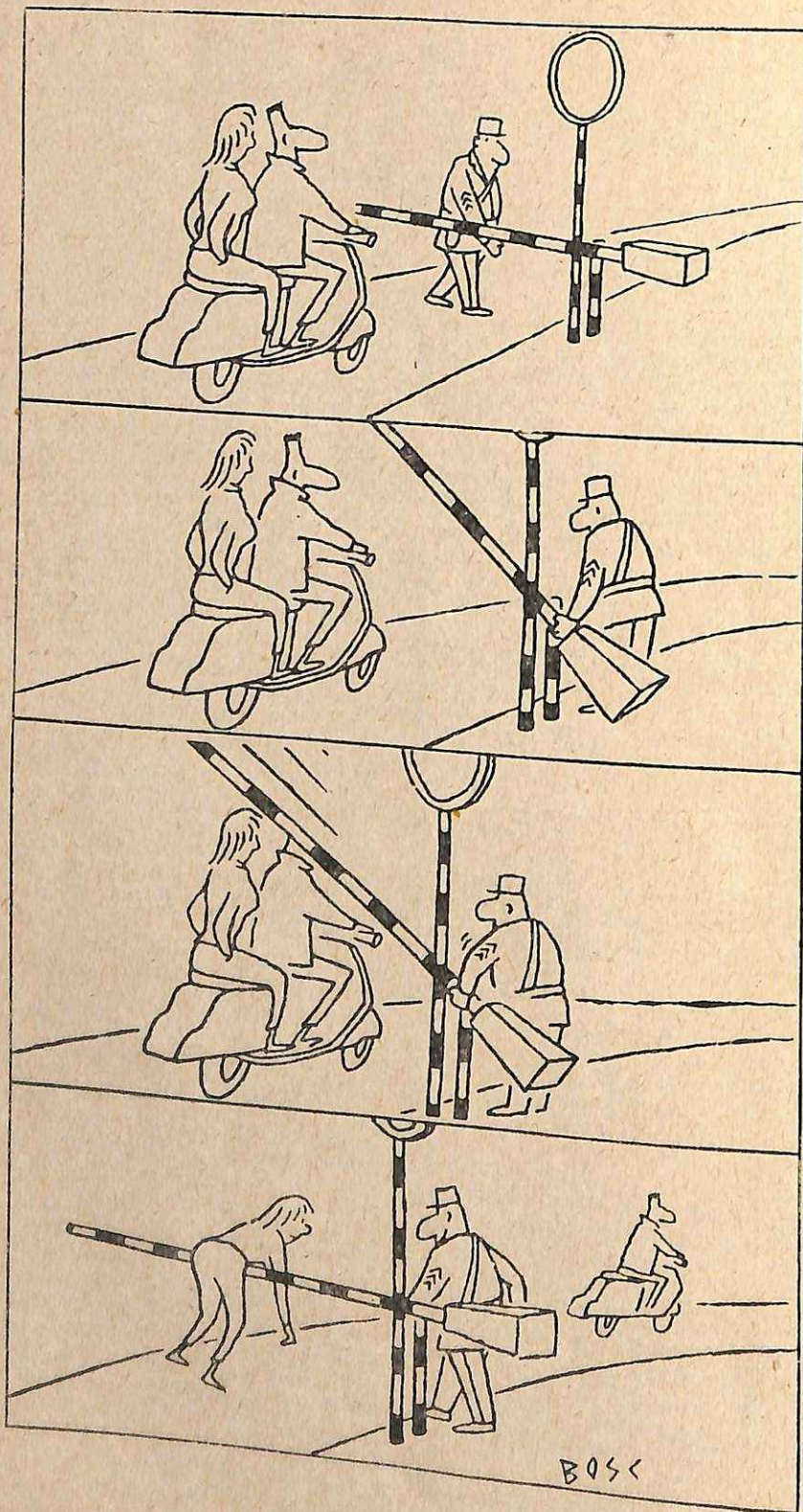
Ο Μιχαήλ είχε έπιβάλει στον συμβασιλέα του μια καταπληκτική συμφωνία. Ο Βασίλειος δηλαδή είχε άναγκαστή να χωρίση τη γυναίκα του και να πάρη την έρωμένη του Μιχαήλ, 'Υγγερίνα, υπό τον όρον όμως ότι δεν θα την έθιγε. Ο όρος δεν φαίνεται να τηρήθη-

και για τουτό αυτός και ή κοινή γνώμη δεν ήξεραν καλά τίνος παιδί ήταν ο Λέων ενώ ο Άλέξανδρος, που γεννήθηκε άρκετά μετά το θάνατο του Μιχαήλ, ήταν άσφαλώς γιός του Βασιλείου. Η άμφιβολία αυτή ήταν ο λόγος της αντιπάθειας του πατέρα προς τον γιό και ή αντιπάθεια πάλι ήταν ο λόγος του γάμου που έπιβλήθηκε στον Λέοντα, άρχη όλου του κακού. Ο Λέων άγαπούσε τη Ζωή Ζαούτσα, ο Βασίλειος όμως ούτε να την άκούση δεν ήθελε και, κατά την παλιά συνήθεια του Παλατιού, κάλεσε τα ωραιότερα κορίτσια των μεγαλυτέρων οικογενειών για να διαλέξη αυτός και ή 'Υγγερίνα, τη γυναίκα του διαδόχου. Διάλεξαν τη Θεοφανώ Μαρτινακείου. Η Θεοφανώ, θεοφοβούμενη, δεν έζησε ούτε στιγμή καλά με τον Λέοντα. Όταν το 886 πέθανε ο Βασίλειος, ο Λέων χωρίς να διατάση, άρχισε στενότερες σχέσεις με τη Ζωή. Η Θεοφανώ παρά την άσκητική ζωή της, δεν μπορούσε να το υποφέρει, κι όταν έχασε την κόρη της άποσύρθηκε στις Βλαχέρνες όπου πέθανε, και τα θαύματα που έγιναν γύρω στον νεκρό της και στον τάφο της, έδειξαν καθαρά πώς είχε αγιάσει.

Ο Λέων ήτανε σοφός και έγραφε και συνέγραφε. Και είχε μέν, άποτεινόμενος στον Στυλιανό «τον ύπερφύεστατο μάγιστρον των θείων όφικίων», καταδικάσει με την 90η Νεαρά του τον τρίτο γάμο και άποδοκιμάσει και τον δεύτερο, αλλά ή ιδέα ότι θα μπορούσε να μείνη άκληρος, ότι θα έσβηνε ή Δυναστεία του, του ήταν άνυπόφορη. Δεν είχε μασήσει τα λόγια του στη Νεαρά του όπου και ζωά άκόμη, έλεγε, στέργουν στη χρεία. Πολλά των άλόγων του όμοζυγου προαφαιρέθεντος, διά βίου την χρείαν άνασπάζονται και δευτέρους γάμοις ούκ έθέλουν τον πρώτον καταχωνύειν, και όριζε όπως «τους είς τριγαμίαν καταστάντας της έκ του ιερού κανόνος ύποκεισθαι ποινή».

Θέλοντας τώρα να ξαναπαντρευτή, μόνον τη Ζωή συλλογίζοταν ο Λέων, με την όποια σχεδόν ζούσε μαζί. Η δυσκολία ήταν ότι ή Ζωή ήταν παντρεμένη. Εύτυχώς ο άνδρας της φρόντισε να μην άργήσει να πεθάνη και ο Λέων και ή Ζωή παντρεύτηκαν. Άλλά πριν καλά καλά περάσουν δυο χρόνια, ή Ζωή πέθανε και ο Λέων έμεινε πάλι μόνος και χωρίς παιδί.

Ο Λέων δεν ήταν μόνο σοφός, ήταν κι άστρολόγος και τα άστρα του είχαν προείπει έυδοξο διάδοχο. Έπρεπε λοιπόν κατά την ούράνια έπιταγή να συνάψη και τρίτο γάμο, πράγμα που είχε τόσο άυστηρά καταδικάσει. Ξαναπαντρεύτηκε και πήρε την Εύδοκία Βαϊανή, αλλά στο χρόνο μέσα, στη γέννα της έπάνω, του πέθανε και πέθανε και το άγόρι που είχε γεννήσει. Τέτοιος ήταν ο φανατισμός του κλήρου εναντίον του τρίτου γάμου, άκόμη, που ο Η-

γούμενος τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Λαζάρου, ὅπου ἤθελε ὁ Λέων νὰ γίνῃ ἡ ταφή, ἔστειλε πίσω τὸν νεκρὸ τῆς Εὐδοκίας στὰ Ἀνάκτορα. Τὴν ἔθαψαν στοὺς Ἀγίους Ἀποστόλους.

Μαύρη ἀπελπισία ἔπιασε τὸν Λέον-
τα μὲ τὴν ἀτυχία του. Πῶς νὰ σκεφθῇ
νὰ πάρῃ τέταρτη γυναῖκα; Πῆρε μιὰ
φίλη. Ζωὴ κι αὐτή, ποὺ εἶχε τόσο με-

γάλα μαύρα μάτια ὥστε τὴν ἔλεγαν
Καρβουνοψίνα.

Τὸ μόνο ποὺ συλλογιζόταν ἡ πανέξυ-
πνη Ζωὴ ἦταν ὁ γάμος καὶ αὐτὸ σκεπτό-
ντο καὶ ἤθελε καὶ ὁ Λέων. Ὁ Λέων ὡ-
νόμασε Πατριάρχῃ ἕνα παιδικὸ του φί-
λο, τὸν Νικόλαο τὸν Μυστικὸ, βέβαιος
πὺς θὰ τὸν βοηθοῦσε στὴν ὑπόθεσή
του. Ἀλλὰ ὁ Νικόλαος στάθηκε ἀντί-

παλος ἀδυσώπητος. Ἀλλάξε δμοσ-
ταν στήν ἀνάκριση πού ἔγινε γιά τήν
στάση τοῦ Ἀνδρόνικου Δούκα, δρε-
καν κάτι χαρτιά πού τόν ἐνοχοποι-
σαν καί τόν ἴδιο. Ἀρχισε νά πηγαί-
στον Παλάτι καί εὐλόγησε μάλιστα τήν
γαστέρα τῆς Καρδουοφίνας πού ἐ-
ἦταν ἐγκυος. Δέχτηκε ἔπειτα νά βασι-
ση τὸ παιδί ὑπὸ τὸν ὄρο ὅτι ὁ Λε-
θα ἐγκατέλειπε τὴ Ζωή. Ἡ τελετὴ ἐ-
νε στήν Ἀγία Σοφία καί τὸ μαρὸ ἀν-
μάστηκε Κωνσταντίνος. Εἶναι ὁ Κων-
σταντίνος ὁ Πορφυρογέννητος. Μόνο
ἀπ' ὅλους τοὺς Αὐτοκράτορες τοῦ Β-
ζαντίου ἔχει αὐτὴ τὴν προσωνυμία, ἐ-
νὼ μόνος ἀσφαλῶς δὲν τὴν ἀξίζει ἀπὸ
γεννήθηκε ἐξώγαμος!

ὡς μόνος ἀσφαλῶς δὲν ἐγέννηθηκε ἐξώγαμος!

Λίγες μέρες μετὰ τὴ βάπτισιν ὁ Λέων ὄρῃεν ἕναν παππᾶ νὰ τὸν στεφανώσῃ. Ὁ Πατριάρχης ὁμως δὲν ἄνευσε τὸν γάμον καὶ ἀφώρισε τὸν Λέων τὴν τα καὶ τὴν Καρβουνοψίνα. Ὁ Λέων τότε ἀπήτησε ν' ἀποφανθῇ ἡ Ἐκκλησία καὶ τὴν Οἰκουμένην γιὰ τὸ ζητημὰ του καὶ τὴν ἤρθε σὲ γνώμη καὶ τῆς Ῥώμης καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων. Ἡ Κωνσταντινούπολις χωρίσθηκε στὰ δυὸ μὲ ἀπίστευτον φανατισμό. Ἀποτρόπαιες ἐνῶ, τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸν Ἱπποδρόμον, ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ πῆγε στὴν Ἁγία Σοφία καὶ ἐκκλησιασθῇ, σηκώθηκε ὁ Νικόλαος καὶ τὸν ἐμπόδιζε νὰ μπηῃ.

Ἡ Σύνοδος πού εἶχε κληθῆ καθαρεύουσα τὸν Λέοντα. Ὁ Νικόλαος διαδοχῶς τοῦ κε καὶ ὁ γέρο Εὐθύμιος, ὁ διάδοχος τῆς δέχτηκε μὲν νὰ στέψη τὸν Κωνσταντῖνον Καίσαρα, ἀλλὰ ἀρνήθηκε νὰ μνημονεύσῃ τὴ Ζωὴ ὡς Αὐγουστα. Ὅλη αὐτὴ μακρὰ πάλαι εἶχε καταβάλει τὸν καὶ τὴ Πέθανε, ἀφίνοντας τὴ Ζωὴ ἐκτελεστέον τοῦ παιδί τους, τὸν Κωνσταντῖνον, πού εἶχε ἀξάνδρου, τὸν μένους σὸ μῖσος τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸν ἀδελφοῦ του, καὶ τοῦ Νικολάου, τὸν ἀνεκλήθη ἀμέσως στὸν πατριαρχικὸ θρόνον.

Τους έσωσε ή αντίζηλία με
Άρχιστρατήγου Λέοντος Φωκά
Μεγάλου Ναυάρχου Ρωμανού του Λα-
πηνού. Καί ή ιστορία τελειώνει με το
Ένωση σε ως Τόμον, πού τέρμα
μήν ή έκκλησιαστική διαμάχη
καταδίκασε όριστικώς τόν τέταρτο
μο πού καί σήμερα απαγορεύεται
τό άρθρο 1355 τού 'Αστικού Κώδικου
σύμφωνα μέ τό όποίο κωλύεται
τάρτος γάμος προϋπάρχοντος
έγκυρου.»

Στὴ Σύνοδο ποὺ ἔδωσε
Λέοντα, χωρίστηκαν οἱ μὲν γυρ
τὸν ἐπίσκοπο Ρώμης καὶ οἱ δὲ γυρ
ἀπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως. ἀνέλα
τὸν ῥήγμα καὺ προκαλέσαν
στὶς δυο Ἐκκλησίες τὰ μαύρα
τῆς Καρβουνόψιας, εἶναι αὐτὸ ποὺ σ
γὰ - σιγὰ κατέληξε στὸ Σχίσμα
ΣΤ. ΒΛΑΔ

τὰ μα
ναι αὐτὸ
τὸ Σχίσμα.
— ΣΤ. ΒΛΑΧΟ

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ
ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥΣ

ΕΛΟΝΤΑΣ νὰ τονίσῃ τὴν ἀντίθε-
ση ποὺ ὑπῆρχε τὸν πέμπτον αἰῶνα
ἀνάμεσα στὸν ἰδιωτικὸ καὶ τὸν δημό-
σιο πλοῦτο τῶν Ἀθηναίων, ὁ Δημοσθένης
μεταχειρίζεται τοῦτα ἐδῶ τὰ λόγια:

[illegible]

Καὶ σὺ τὸν ἀνθρώπον στίπι καμωμένο
(Δημοσθ. III, 28).
τῶν ἀρχαίων, ὁ πραγματικὸς πλοῦ-
ς ἐκείνος ἀπὸ στίτια δὲν ἦταν μα-
κρὰ τὸν κλέβουν καταστρέφουν καὶ κλέφτες
τοὺς ἀλλὰ τῶν τρυφῶντας τοὺς φτενοὺς τοί-
στὰ ἐργα συμπολίτες, ἐνσαρκωμένους
καί τινες τῶν καλλιτεχνῶν, γὰρ τὰ τὸν
ὅσο φτωχὴ κι ἂν ἦταν, θὰ ξέρη πῶς
νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ ταλέντα τῶν ἀρ-
τιστῶν, τῶν γλυπτῶν καὶ τῶν ἄ-

προστάτες της τέχνης. Ένώ αντίθε-
τα, μία κοινωνία που οί άνθρωποι κατοι-
κούν μὲν μέσα σὲ πολύσις ἀρματωμένοι
οἱ Ἀθηναῖοι, ἔχουν σὲ πολύσις ἀρματωμένοι
τοὺς ἐποχῆς τοῦ Δημοσθένε-
ως, ἀπὸ τοὺς ζητοῦσε ἡ πολιτεία, οὐ-
δέποτε ἐργα θὰ μπορέση ποτὲ νὰ
ἀνέμεινε στὰ μέλη της τοὺς ἀπαιτού-
μενος καλλιτέχνες γιὰ νὰ πραγματο-
ποιήσῃ αὐτὰ τὰ ἔργα, μὲ ὅλη τὴν
ἐπιμέλειαν. Τὴν ἀντί-

...από την τεχνική
...αύτη μπορούμε να τη
...καλύτερα αν έχουμε υπ' ό
...στον Ιστορεί ο Πολύβιος
...του έκτιμηση που έγινε στα 378
...ένεργητικού της 'Αθηναϊκή
...σε ιδιωτικά αγαθά, όλες
...οι ιδιωτικές περιουσίες των κατοί

κων τῆς Ἀττικῆς - γῆ, σπίτια καὶ κινητὴ περιουσία - δὲν ξεπερνοῦσαν τὰ 5750 τάλαντα. Τὸ ποσὸ αὐτό, ποὺ ἰσοδυναμοῦσε μὲ τὰ ἔσοδα τῆς Ἡγεμονίας ἔξη μονάχα χρόνων, εἶναι τόσο καταπληκτικὰ μικρό, λένε οἱ οἰκονομολόγοι, ποὺ πολλοὶ προσπάθησαν νὰ θροῦν δικαιολογία νὰ μὴν τὸ λάβουν ὑπ' ὄψη τους.

Όμως, τὸ πρᾶγμα εἶναι φυσικώτατο, γιατί οἱ ἄρχαιοι Ἕλληνες ἦταν ἀπὸ τὰ παμπάλαια χρόνια φτωχοί. «Τῇ Ἑλλάδι πενίη ἀεί ποτε σύντροφός ἐστι.» Ἀνέκαθεν οἱ Ἕλληνες εἶχαν γιὰ συντροφιά τὴ φτώχεια, λέει ὁ Ἡρόδοτος. Ὑπάρχει βέβαια φτώχεια καὶ φτώχεια. Ἡ ἑλληνικὴ ὁμὸς φτώχεια ἦταν κατὰ τὸ ἀσυνήθιστο, γιατί ἄγγιζε τὴν ἑνδεκά. Ὡστόσο, ὑπάρχει καὶ διαφορετικὸ εἶδος φτώχεια. «Ὑπάρχουν δυὸ εἶδη φτώχειας», λέει στὸ «Πνεῦμα τῶν Νόμων» τοῦ ὁ Montesquieu. «Εἶναι πρῶτα ἐκεῖνοι οἱ φτωχοὶ ποὺ ἡ σκληρότητα καὶ ἡ ἀπληστία τῶν ἀρχόντων τοὺς ἔκαμε τέτοιους. Κι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ἱκανοὶ γιὰ καμιά σχεδὸν ἀρετὴ, γιατί ἡ φτώχεια τοὺς εἶναι ἕνα μέρος ἀπὸ τὴ σκληριά τους. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλ-

Τὰ γηρατειὰ ἀρχίζουν ἀπὸ τῇ
στιγμὴ πού οἱ ἀναμνήσεις παίρνουν
τὴ θέση τῶν ὀνείρων.

TZQN MTAPPYMOB

λου είδους φτωχοί. Κι αυτοί οι άλλοι γίνανε τέτοιοι μονάχα γιατί παραμέλησαν, γιατί άπαξίωσαν ή και γιατί δέ γνώρισαν τις εύκολίες της ζωής. Οι τελευταίοι αυτοί μπορούν να επιτελέσουν μεγάλα έργα, γιατί ή φτώχεια τους είνε μια κι αυτή ένα μέρος της λευτεριάς τους.»

“Ένας Άγγλος αρχαιολόγος που σπούδασε τὸν ἀρχαῖο ἐλληνικὸ κόσμον ἐπὶ τριάντα χρόνια, μελετώντας τὶς ἐπιγραφές καὶ τὰ εὐρήματα καὶ σπουδάζοντας λέξη πρὸς λέξη τοὺς συγγραφείς καὶ τοὺς ποιητὲς τῶν χρόνων ἐκείνων, ἔγραψε ἕνα βιβλίο γιὰ τὶς Πολιτεῖς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας ποὺ θὰ μείνῃ «κτῆμα ἐς αἰ.» Ἐκεὶ λέει αὐτὰ ἐδῶ τὰ παράξενα λόγια γιὰ τὸ ὕλικό περιβάλλον ποὺ μέσα ζούσαν οἱ δημιουργοὶ τοῦ πολιτισμοῦ μας:

«Όταν βάζουμε στο μυαλό μας τούς

Ἕλληνες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶναι εὐ-
κολο νὰ φαντασθοῦμε πὼς δὲν ὑπῆρχαν
σιδηρόδρομοι καὶ τηλεῤῥαφοὶ καὶ ρα-
διόφωνο καὶ φωταέριο καὶ τσαΐ καὶ δια-
φήμιση καὶ μπανάνες. Εἶναι ὁμως ἀ-
νάγκη νὰ ξελαφρώσουμε ἀπὸ πολλὰ πε-
ρισσότερα πράγματα. Εἶναι ἀνάγκη νὰ
φανταστοῦμε πόλεις χωρὶς ὑπνόνους,
κρεβάτια χωρὶς σεντόνια ἢ σωμιέ, δω-
μάτια ζεστὰ τὸ καλοκαίρι καὶ ψυχρὰ
τὸ χειμῶνα, γεύματα ποὺ ἄρχιζαν καὶ
τελειῶναν μὲ πίττες ἀπὸ ζύμη μὲ κά-
πιο, ἥ καὶ χωρὶς, καρύκευμα καὶ ποί-
ες ποὺ δὲν εἶχαν νὰ ἐπιδείξουν ἐ-
κατομμυριοῦχοι, οὔτε ἀνώτερη ἀστική
τάξη. Εἶναι ἀνάγκη νὰ μάθουμε νὰ δια-
βάζουμε τὴν ὥρα δίχως νὰ ἔχουμε ρο-
λόγια, νὰ διαβαίνουμε τὰ ποτάμια δί-
χως νὰ ὑπάρχουν γεφύρια καὶ νὰ ταξι-
δύουμε τὶς θάλασσεσ χωρὶς πυξίδα. Νὰ
συγκρατοῦμε τὰ ροῦχα μας — ἡ κα-
λύτερα τὰ δυὸ κομμάτια ὕφασμα — μὲ
δυὸ καρφίτσεσ ἀντὶ γιὰ κουμπιὰ, νὰ
φοράμε τὰ παπούτσια, ἢ τὰ πέδιλά
μας ξεκάλτσωτοι, νὰ ζεσταινῶμαστε γύ-
ρω ἀπὸ ἓνα μαγκάλι μὲ χόβολη (ἢ καὶ
νὰ πηγαίνουμε, οἱ πιὸ φτωχοί, τὸ χει-
μῶνα νὰ ξεπαγνῶνουμε στὰ δημόσια
λουτρά), νὰ κρίνουμε τὰ δράματα ποὺ
παίζονται στὸ ὕπαιθρο, ἢ νὰ δικάζου-
με ὑποθέσεις μέσα στὴν πρωινὴ χειμω-
νιάτικη ψύχρα. Νὰ σπουδάζουμε ποίη-
ση χωρὶς βιβλία, γεωγραφία χωρὶς χάρ-
τες καὶ πολιτικὴ χωρὶς ἐφημερίδεσ. Μὰ
ἄλλα λόγια, πρέπει νὰ μάθουμε νὰ εἰ-
μαστε πολιτισμένοι χωρὶς νὰ ἔχουμε τὶς
ἀνέσεις μας. Ἀκόμα περισσότερο, εἶναι
ἀνάγκη νὰ μάθουμε νὰ μένουμε εὐχαρι-
στημένοι ἔχοντας στὴ συντροφιά μας
ἀνθρώπους ποὺ γι' αὐτοὺς ἡ λέξις ἀνά-
παυση σήμαινε κάτι ἐντελὺς διαφορετι-
κὸ ἀπὸ αὐτοκίνηση ἢ πολυθρόνεσ καὶ
ποὺ ἂν καὶ ζοῦσαν μιὰ ζωὴ ἀπλή καὶ
λιτὴ, καθισμένοι στὸ τραπέζι τῆς ζωῆς
χωρὶς νὰ περιμένουν κανένα ἐπιδόρπιο
παρατηροῦσαν περισσότερο τὴ χρησι-
μότητα, τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν τελειό-
τητα τῶν λίγων πραγμάτων ποὺ γι' αὐ-
τὰ ἦταν σίγουροι — τὸ πνεῦμα τους, τὰ
κορμιά τους καὶ τὴ φύση ποὺ βρισκό-
ταν ἔξω καὶ τριγύρω τους.»

Γιατί όμως οι αρχαίοι Έλληνες ήταν τόσο φτωχοί; Γιατί, πρώτα – πρώτα, γή τους ήταν άγονη — ένα κορμί κακοθρεμμένο και άχαμνό, γεμάτο κόκκαλα. Ο κόσμος στη Δύση μιλά για τους «είσφορους τόπους που βρίσκονται στη Μεσηδρία», χωρίς να ξέρη πως στη Μεσόγειο οι ιδιαίτερα στήν Έλλάδα, οι πάρχουν πιδ πολλὰ θράγια και άμμου δερδι κάμποι («άμμόγειος Άττικη») είναι ένας από τους χαρακτηρισμούς του Στράβωνα) και πολυ λιγότερη γόνιμη γή, σαν εκείνη που βρίσκεται σέ άβυσσόνια στή βορειοδυτική Εύρωπη. Μόλις μία πολυ μικρή αναλογία κάλλης έπιφανείας τής χώρας είναι και τή λιεργήσιμη, κι άπ' αυτό τδ έδαφος έν

αδιαφορία, αν όχι κι από την περιφρόνηση των αρχαίων Έλλήνων για τις εύκολες, τα κομφορ της ζωής.

Ο αρχαίος Έλληνας χωρικός έννοουσε το βάθος και τη λεπτότητα που είχαν τα δράματα των τραγικών, αλλά προτιμούσε να κάθεται στη ρίζα της ελιάς συζητώντας τα μαζί με άλλους, χωρίς να του περάσει ποτέ από το μυαλό του να επινοήσει και το απλούστερο μηχάνημα ή εργαλείο που θα εύκολυνε τη δουλειά του — ακόμα κι έναν ανεμόμυλο. Το ιδεώδες των εφευρέσεων που αποβλέπουν στα μεγαλύτερα κομφορ του σύγχρονου ανθρώπου είναι διαφορετικό από κείνα που είχαν οι αρχαίοι Έλληνες. Γιατί αυτοί δεν έννοούσαν μ' αυτόν τον τρόπο την ευδαιμονία, που την έβλεπαν ξεχωρισμένη, κι όχι συνυφασμένη, με την έννοια του πλούτου. Όχι πώς τους ξέφευγε ή σημασία του. Καλός ο πλούτος, αλλά «για μια δεκάρα δεν άξιζε ο κόπος να στενοχωριέται κανένας και να καταναλίσκη εργασία άξια για

δυο δεκάρες.» Ήξεραν καλά πώς κι ο πλουσιώτερος άνθρωπος δεν είναι πιο ευτυχισμένος από κείνον που μόλις έχει να περάσει την ημέρα του και πώς πολλοί πλούσιοι δεν είναι ευτυχισμένοι, ενώ άλλοι με μέτρια περιουσία είναι ευδαίμονες. «Ο πλούσιος έχει πολλά μέσα για να ικανοποιήσει τις επιθυμίες του», λέει ο Ήρόδοτος στις «Μούσες» του. «Αλλά αυτός που είναι φτωχός τον ξεπερνάει, γιατί πρώτα - πρώτα νίκησε και παραμέρισε τις επιθυμίες, κ' έτσι δεν τον νοιάζει. Δεν πάσχει, δεν είναι άρρωστος, δεν έχει στενοχώριες, το κορμί του είναι γερό, οι θεοί του έδωσαν καλά παιδιά που τον κάνουν να χαίρεται. Τί άλλο θα μπορούσε να ζητήσει για να είναι ευτυχισμένος;» (Ήρόδ. Ι, 32).

Ένας σπουδαίος μελετητής του αρχαίου ελληνικού κόσμου βρήκε να γράψει αυτά εδώ τα σηματοδομένα λόγια επάνω στο θέμα αυτό. Η ελληνική φιλολογία, λέει, καθώς και τα Ευαγγέλια είναι

μία μεγάλη διαμαρτυρία ενάντια στην νεώτερη άποψη πώς το μόνο σπουδαίο πράγμα για τον άνθρωπο είναι το να έχει κανείς τις εύκολες και τα κομφορ του. Οι παρηγόριες που υπόσχονται τα Ευαγγέλια — και κείνες που είχαν οι αρχαίοι Έλληνες ήταν ολόιδιες, είτε λίγο μόνο διαφορετικές απ' αυτές — και οι αναπαύσεις που εξασφαλίζουν τα διάφορα μηχανικά μέσα, είναι δυο ίδιες νικά σχεδόν έντελως αντίθετα μεταξύ τους.

Το θέμα του οποίου επιχειρήσαμε εδώ να δώσουμε μία γενική μονάχα ιδέα στον αναγνώστη, δεν εξαντλείται φυσικά με τη σύντομη τούτη μελέτη. Πολλά θέματα του ιδιωτικού βίου των αρχαίων προγόνων μας αξίζει να τα πραγματευθώ κανείς ξεχωριστά. Και γιατί μόνο τους είναι σπουδαία, και γιατί οι πρόγονοί τους έμελλε, ξέρουμε πολύ λίγα πράγματα ασαφώς με τον τρόπο της ζωής τους.

Η ελληνική βιβλιογραφία που υπάκουσε στην αρχή τα σοκολατάκια, χει επάνω στο ενδιαφέρον αυτό θέμα είναι σε άπιστευτο βαθμό φτωχή. Από τα τρία - τέσσερα βιβλία, όλα κι όλα, που έχουν ως τώρα γραφεί από Έλληνες νεότερους συγγραφείς, αξιοπρόσεκτες είναι ή μελέτη του Θ. Βενιζέλου «Ελληνισμός και ιδιωτικός βίος των αρχαίων Έλλήνων» τυπωμένη στα 1873, καθώς και το κείμενο του Χαρ. Βουλόδημου, δημοσιευμένο στα 1903. Το πρώτο από τα έργα αυτά είναι ξηρό και ενώ περιττολογεί πάνω σε λεπτομέρειες, σωπαίνει σε σημαντικά και σπουδαία. Το δεύτερο πάλι, γραμμένο από άνδρα σαν τον διδάσκαλο στην Οδησό, έργο υπομονής και θαυμάσιας μελέτης των συγγραμμάτων, δέ μας δίνει ζωντανή τη συνολική εικόνα, αν και ώρισμα θέματα καθώς του έρωτα, τα πραγματεύεται με ασυνήθιστη τόλμη για την εποχή του.

Αντίθετα, υπάρχει πλούσια ξένη βιβλιογραφία στα γαλλικά, τα γερμανικά και τα αγγλικά. Όχι δέ μόνον το σύνολο, αλλά και στα επί μέρους, είναι πολύς καιρός που κυκλοφορούν ένα πολύ καλογραμμένο βιβλίο στην Γάλλου ελληνιστή, καθηγητή στη Σορβόνη, με πλήθος λεπτομέρειες για την καθημερινή ζωή των αρχαίων Έλλήνων — πιο συγκεκριμένα των Αθηναίων του πέμπτου αιώνα - γιατί για τους άλλους Έλληνες οι μαρτυρίες είναι φτωχές και μπερδεμένες.

Έτσι αν το Έλληνόπουλο θέλει να μάθει για τον ιδιωτικό βίο των αρχαίων προγόνων του, πρέπει ή να καταβάλει στους ξένους μελετητές, ή να σκαρφαλώσει στους αρχαίους γραμματικούς, τους λεξικογράφους, και τους σχολιαστές των τραγικών και του Αριστοφάνη για να συνθέσει τη γενική εικόνα.

—Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

ΤΟ ΠΡΟΞΕΝΙΟ

Το περιβάλλον είναι πάντα το ίδιο. Το σαλόνι της κυρίας Άντας. Μεγάλος μπουφές με το ροζ μάρμαρο, ένας καναπές για δυο ανθρώπους, οι καρέκλες με το κόκκινο βελούδο, το στρουγγυλό τραπέζι στη μέση. Κι ακόμα με γωνιές οι ανθοστῆλες. Κρα-όιδες που έχουν ξεχάσει πια κι αυτές να παίζουν, μια και τόσα χρόνια τώρα, τις στολίζουν με γαρύφαλλα και κάλες.

Η κυρία Άντας περιφέρεται στον λιγοστό χώρο που αφήνουν τα έπιπλα του σαλονιού της με θαυμαστή σβέλτοδα που δεν δικαιολογείται ούτε από τα χρόνια της ούτε από τον όγκο της. Κερνάει στην αρχή τα σοκολατάκια, που τα λέει φοντάν, ύστερα φέρνει σ' έναν μικρό στενόμακρο δίσκο τα ποτηράκια με το λικέρ. Αυτή ή δεύτερη φάση έχει το επίσημο όνομα «βενεδικτίνη». Και τέλος μέσα σε μπλε γυάλινα πιάτα έρχονται οι κουραμπιέδες με το έπιθετο «σπιτικοί».

Έχουμε πιατάκια σαν θεατρικά πρόσωπα που παίζουν κάθε φορά το ίδιο έργο, με τα ίδια λόγια, τις ίδιες κινήσεις. Ο κύριος Άντωνης, σύζυγος της κυρίας Άντας, δεν προφέρει λέξη σ' όλη τη διάρκεια του έργου. Ο κύριος Άριστειδης. Η κυρία Έλένη, γυναίκα του. Ο Άνθης (έγώ) κόρη τους.

Αυτός ο τελευταίος είναι διαφορετικός από όλους τους άλλους. Είναι όμως τόσο γρήγορα στο περιβάλλον μας, που συμπεριφέρεται σαν ένας αντίγραφο του προηγούμενου. Η κυρία Άντας με κάποιο ώριμο σκεπτικό, σ' όλη τη διάρκεια του έργου, μοιάζει απαρηγόρητη ύστερα από κάθε άτυχο ήτυχο συμβάν. Σήμερα θα πάμε πάλι στης κυρίας Άντας. Ο γαμπρός θα είναι εκεί. Ο κύριος Άντωνης θα είναι εκεί. Η κυρία Έλένη, γυναίκα του. Ο Άνθης (έγώ) κόρη τους. Σήμερα θα πάμε πάλι στης κυρίας Άντας. Ο γαμπρός θα είναι εκεί. Ο κύριος Άντωνης θα είναι εκεί. Η κυρία Έλένη, γυναίκα του. Ο Άνθης (έγώ) κόρη τους.

Σήμερα θα πάμε πάλι στης κυρίας Άντας. Ο γαμπρός θα είναι εκεί. Ο κύριος Άντωνης θα είναι εκεί. Η κυρία Έλένη, γυναίκα του. Ο Άνθης (έγώ) κόρη τους.

πατέρα για την οικονομική κρίση που διέρχεται το επάγγελμά του, όποιο και νάναι.

Θα καθίση μόνο μια ώρα και θα φύγει. Η κυρία Άντας θα τον συνοδεύει ως την πόρτα και ύστερα από πέντε λεπτά θα γυρίση στο σαλόνι. Και ενώ θα γνέφει με σπαρακτικό ύψος στη μητέρα μου πώς δεν άρεσα του γαμπρού θα μάς πη: Πώς σάς φάνηκε; Δεν είναι πολύ ευγενής; Είπε πώς θα ξαναπαράση μόλις βρή καιρό, γιατί αυτές τις μέρες είναι πιγυμένος στη δουλειά.

Όλοι θα με κοιτάζουν με συμπόνοια ενώ ή κομμένη συζήτηση θα παίρνει ξαφνικά μιαν ασυνήθιστη ζωηρότητα, σαν για να σκεπασθεί κάποιο κε-όγκο της.

Στην αρχή πήγαινα στης κυρίας Άντας για να πιστέψω πώς αυτό ήταν ένας λογικός τρόπος για να παντρευτώ. Δεν είμαι όμως τα χρόνια της νεότητος μου πέρασαν και ύστερα ζούμε μια ζωή πολύ περιορισμένη χωρίς γνωριμίες. Όμως εδώ και τόσα χρόνια δεν βρήκα ούτε έναν από τους γαμπρούς της κυρίας Άντας, σίας που να θελήσει να με ξαναβεί ή να μείνη περισσότερο από μια ώρα.

Σιγά - σιγά άρχισα να μπερδεύω τις φυσιογνωμίες τους. Τους έβλεπα όλους σαν ένα αντιπαθητικό έχθρο που έρχόταν να με περιγελάσει. Η ταπεινωση στάλαζε στην ψυχή μου ύστερα από κάθε συνάντηση. Άρχισα να βλέπω πώς δεν υπήρχε για μένα έλπίδα. Δεν θα παντρευόμουν κι ούτε το ήθελα πια.

Όμως αυτούς όλους ήθελα να τους εκδικηθώ. Έτσι κατόρθωσα να πηγαίνω μόνο από εκδίκηση.

Όνειρεύομαι την ευλογημένη μέρα που κάποιος θα πη πώς ναι, δέχεται. Η κυρία Άντας θα λάμψη από χαρά, ο κύριος Άντωνης θα σηκωθεί απ' τον καναπέ, ή μητέρα μου θα δακρύσει και ίσως ή κυρία Όλγα να πη επιτέλους κάτι. Και μέσα σ' όλη αυτή τη χαρούμενη γιορτή θα τους πω με πολλή επισημότητα πώς εγώ δεν τον θέλω. Στην αρχή δεν θα το πιστέψουν. Πώς είναι δυνατόν; Η άβουλη Άνθης, ή άσκημη, που ούτε ένας άντρας δεν γύρισε ποτέ να την κοιτάξει, να τολμή να πη όχι. Αντί να πη δόξα σοι ο Θεός που βρέθηκε κ' ένας άνθρωπος να την κουκουλώσει... Άλλά εγώ θα επιμένω πώς όχι, ο κύριος αυτός δεν είναι διόλου συμπαθητικός, είναι πολύ κοντός και έχει ψεύτικα δόντια.

Ο πατέρας θ' αστράφτη και θα βροντάει και ή κυρία Άντας θα λή πώς βέβαια δεν είχε την απαίτηση

να της πω κ' εύχαριστώ, αλλά και τε-τοια άχαριστία δεν την περίμενε.

Εδώ και αρκετή ώρα ανθρωπιέμαι τί να νάναι αυτό που κάνει τη σημερινή συνάντηση στης κυρίας Άντας να διαφέρει από τις άλλες. Δεν τολμώ να ελπίσω πώς θα συμβεί αυτό που όνειρεύομαι τόσον καιρό.

Κι όμως όλα σήμερα έχουν αλλάξει. Ο ύποψιος γαμπρός γυρίζει και με κοιτάζει χωρίς να νοιάζεται αν τον βλέπω και όταν τα βλέμματά μας συναντιούνται, μου χαμογελάει. Δέ μίλησε καθόλου ως τώρα για την οικονομική κρίση κ' έχουν περάσει δυο ολόκληρες ώρες και είναι ακόμα εδώ. Μιλάει για τα ταξίδια που έκανε όταν ήταν νέος και δεν διστάζει να όμολογήσει πώς ένα περιστατικό του συνέβη πριν από είκοσι πέντε χρόνια όταν ήταν ακριβώς τριάντα χρονών. Η πρεσβυπία και οι ρευματισμοί του γίνονται κωμικές καταστάσεις στη διήγησή του, που κάνουν όλους να γελάσουν.

Χωρίς να το θέλω σκέφτομαι πώς είναι ανοιχτόκαρδος άνθρωπος. Δεν θάταν κρίμα, αν ήθελε; Όχι, πρέπει να κάνω όπως τόχω αποφασίσει. Αυτό έχει γίνει για μένα ένα ιδανικό. Θα αποδείξει τη θέληση που κρύβω μέσα μου και που κα-νένας τους δεν την υποπτεύεται. Και θα μείνω να συνεχίσω αυτή τη μονότονη ζωή; Ενώ θα μπορούσα... μα ακόμα έλ-πίζω; Κ' έλεγα πώς δεν ήθελα πια να παντρευτώ. Έλεγα ψέματα στον έαυτό μου από έγωισμό.

Τάχω χαμένα νοιώθω σφυριά να χτυπάνε μέσα στο κεφάλι μου και τ' αυτιά μου να βουίζουν.

Τον βλέπω που σηκώνεται να φύγει. Ο πατέρας του σφίγγει εγκάρδια το χέρι και τον χτυπά με οικειότητα στην πλάτη. Όλοι χαμογελούν, σίγουροι για τη συνέχεια. Η κυρία Άντας τον συνοδεύει κι άργεί να γυρίσει.

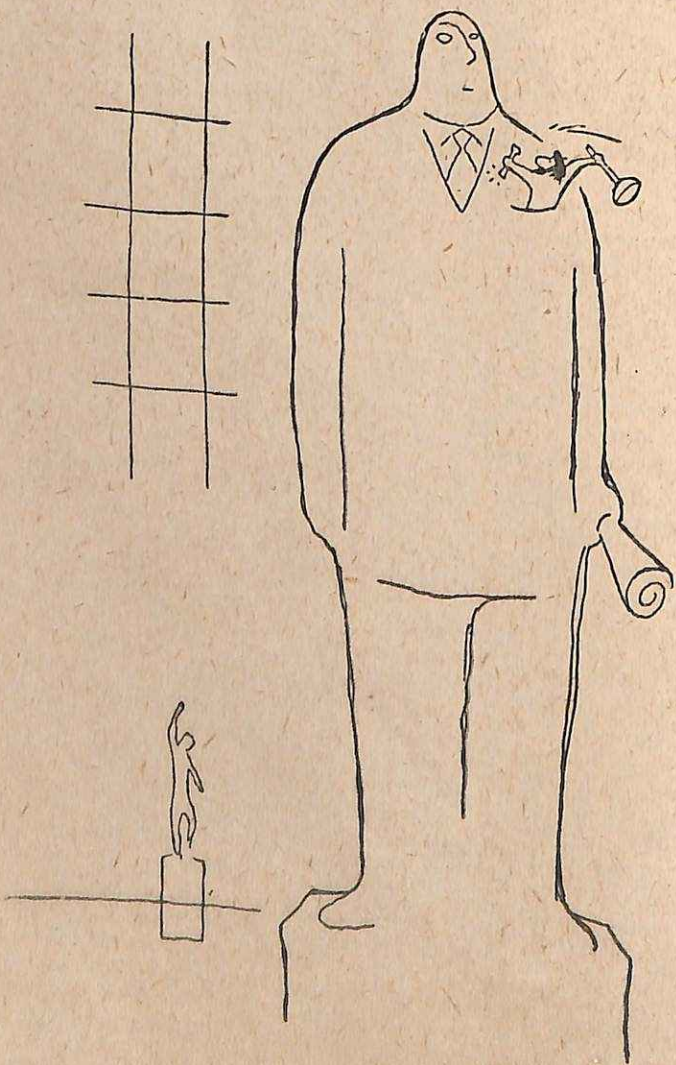
Τί θα κάνω τώρα; Αν πω όχι θα το συγχωρέσω ύστερα στον έαυτό μου; Κοιτάζω γύρω μου με αγωνία γυρεύοντας μια απάντηση, όταν βλέπω την κυρία Άντας να γνέφει στη μητέρα μου με σπαραχτικό ύφος.

—ΡΙΚΑ ΣΕΪΖΑΝΗ

ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ

Είδαμε την Όμορφη να ύπνώνεται μέσ' απ' τη θάλασσα, να φωλιάζει σαν πουλί στα φυλλώματα, σαν πεταλούδα μέσα στη λανθούδα να πεθαίνει. Είδαμε την Όμορφη να μείναι αμφοβόλη στο βάθος, αν ήταν πάθος, αν ήταν πόθος, αν ήταν μήνυμα

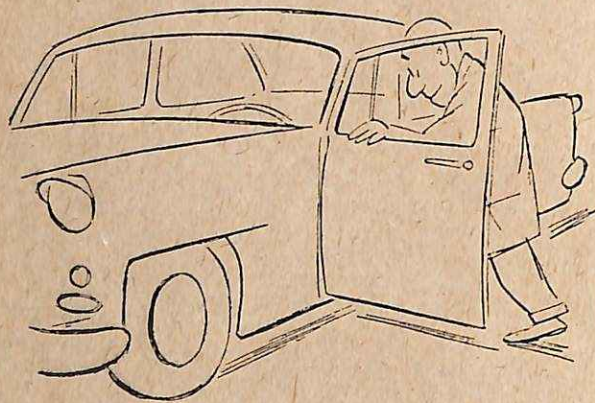
Η.Ζ.Ω.

(Το Ηurdy-Gurdy)

ΤΑ ΒΑΣΑΝΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ

(Μικρή τραγωδία σε 8 εικόνες ενός ανθρώπου που προσπαθεί να βρῇ τὴ μίξα στὸ αυτοκίνητο)

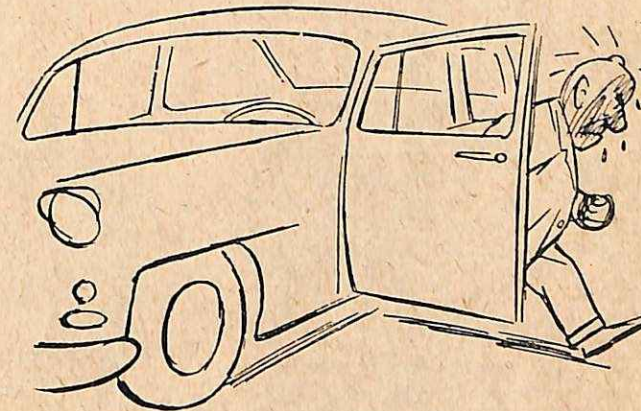
1. Καλορίζικο...

2. Παίζει τὸ ραδιόφωνο...

5. Ὑδάτινο ξυπητήρι...

8. Κακορίζικο... (Τοῦ Chaval)

Ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΟΥ συνάντησε κάποτε ἕνα ψυχίατρο σ' ἕνα πάρτυ, καὶ ἀποφάσισε νὰ τοῦ ζητήσει δωρεὰν μιὰ συμβουλή.

«Τί παιχνίδι θὰ δωρίζατε σ' ἕνα μικρὸ ἀγοράκι τριῶν χρόνων, γιατρέ;» τὸν ρώτησε.

«Μὰ θὰ ἤθελα νὰ ἤξερα ὠρισμένα πράγματα γιὰ τὸ παιδάκι πρώτα» εἶπε ἐκεῖνος δισταχτικά.

Ἡ γυναίκα μὴν πῆρε μιὰ βαθειὰ ἀναπνοή καὶ ἀρχισε:

«Εἶναι πολὺ ἔξυπνο, πολὺ ζωηρὸ καὶ ἐτοιμόλογο, πολὺ ἀνεπτυγμένο γιὰ τὴν ἡλικία του, ἔχει γνώμη γιὰ ὅλα καὶ τὴ διατυπώνει μὲ σαφήνεια, ἔχει ὁργάνωση...»

«ὦ, τώρα κατάλαβα, τὴν διέκοψε ὁ γιατρός, εἶναι ἀσφαλὸς τὸ παιδί σας...»

Dublin Opinion

ΤΟ ΑΛΚΟΟΛ εἶναι ἕνα θαυμάσιο ὕγρὸ ποὺ συντηρεῖ τὰ πάντα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μυστικά.

Cary Grant

ΕΝΑΣ ἄνθρωπος καταναλίσκει σὲ μιὰ μέρα τέσσερις λίτρες φαί καὶ τρεῖς λίτρες νερό, ἀλλὰ καὶ 35 λίτρες ἀέρα.

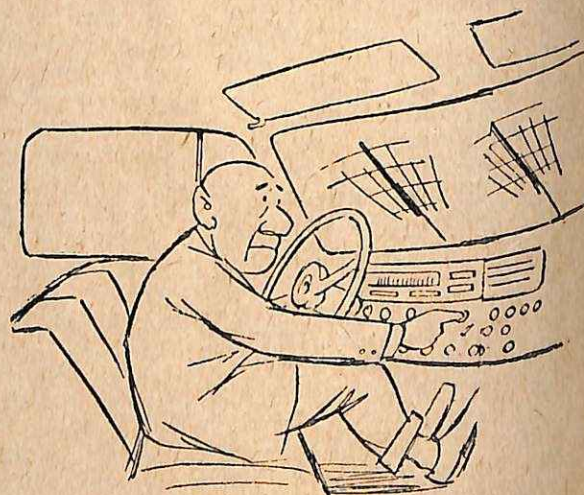
Doctor

ΕΤΣΙ ποὺ προοδεύει ἡ τεχνική, οἱ ἐπιστήμονες γρηγορὰ θὰ κατασκευάσουν ἕναν ἥχο ποὺ θὰ τρέχει γρηγορώτερα ἀπὸ τὰ ἀεροπλάνα.

Up

Ο ΓΑΜΟΣ μοιάζει μὲ φαλίδι. Τὰ δύο μέρη εἶναι τόσο ἐνωμένα ποὺ δὲν μποροῦν ποτέ νὰ χωρισθοῦν. Συχνὰ παίζουν ἀντίθετες κατευθύνσεις, ὥστόσο πάντα τιμωροῦν ἐκεῖνον ποὺ μπαίνει ἀνάμεσά τους.

Sidney Smith

3. Καθαρίζουν τὰ τζάμια...

4. Ἀνοίγει ἡ ὁροφή...

6. Ἐτοιμὸ τὸ κρεβάτι...

7. Ἀπρόοπτη βλάβη...

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ὀνομάζει ἰὸ κάθε μικρόβιο ποὺ δὲν ξέρει πὼς ἀλλοιῶς νὰ τὸ πῇ. Καὶ ἀλλεργία λέει κάθε κατάσταση ποὺ ξέρει πὼς νὰ τὴν πῇ, ἀλλὰ δὲν ξέρει πὼς νὰ θεραπεύσει.

Argosy

ΚΑΠΟΙΟΣ περίμενε σὲ μιὰ γωνιά τοῦ δρόμου νὰ περάσει ἀπέναντι, μὰ τοῦ κάκου. Ἀπελπισμένος ἀποφάσισε νὰ κάνῃ μιὰ ἐξόρμηση, ὅταν εἶδε κάποιον στὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιο καὶ τοῦ φώναξε:

«Ἐ, εἰσεῖς, πὼς τὰ καταφέρατε νὰ βρεθῆτε ἐκεῖ;»

Κι ὁ ἄλλος ἀπάντησε:

«Γεννήθηκα ἐδῶ!»

Constellation

ΕΠΕΙΔΗ ἦταν ἐξαιρετικὴ ὑπάλληλος καὶ εἶχε κονραστῇ ὅστερα ἀπὸ μιὰ μεγάλη δουλειὰ ποὺ ἀνέλαβε τὸ γραφεῖο, ὁ προϊστάμενός της τῆς χάρισε ἕνα γοῦνινο παλτό. Πὼς ὅμως νὰ τὸ παρουσιάσῃ στὸν ἄνδρα της; Ὑστερὰ ἀπὸ σκέψη τὸ βοήθησε. Πῆγε στὸ ἐνεχειροδανειστήριο, ἔδωσε τὸ παλτό καὶ πῆρε μιὰ ἀπόδειξη.

«Δες τί βοήθησα στὸ δρόμο!» εἶπε στὸν ἄνδρα της τὸ βράδυ. «Πήγαυε ἐσὸ νὰ δῆς τί ἀντιπροσωπεύει.»

Ὁ σύζυγος πῆγε, πῆρε τὸ παλτό ποὺ τοῦ ἔδωσαν τὸ χάρισε στὴ φιλενάδα του καὶ ἀγόρασε μιὰ ὀμπρέλλα γιὰ τὴ γυναίκα του!

Tattler

«ΠΑΡΕΤΕ λίγα λουλούδια κύριε γιὰ τὸ κορίτσι σας», λέει σὲ κάποιον ἢ ἄνθρωπο.

«Λέν ἔχω κορίτσι», ἀπαντᾷ ἀυστηρὰ ἐκεῖνος.

«Τότε πάρτε γιὰ τὴ γυναίκα σας!»

«Λέν εἶμαι παντρεμένος!» λέει νευριασμένος ἐκεῖνος.

«Τότε πάρτε τα γιὰ τὴ λευτεριά σας κύριε!» ἐπιμένει ἡ ἄνθρωπος.

Argosy

ΠΕΘΑΝΕ ΣΑΝ ΚΥΡΙΑ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

του CARTER DICKSON

Περίληψις από τα προηγούμενα :
Αυτό που στην αρχή νόμισαν για αυτοκτονία της Ρίτας Γουαινράϊτ και του έραστου της Μπάροου Σάλλιβαν είναι έγκλημα όπως αποδεικνύουν διάφορα στοιχεία και κυρίως το όπλο, που βρίσκει ο δικηγόρος Γκραϊντζ στο δρόμο, γυρίζοντας τα μεσάνυχτα στο Λύνκομπ. Η συζήτηση με την κόρη του Γκραϊντζ, τη Μόλλυ, στο σπίτι της, δεν δίνει άλλο στοιχείο, παρά ότι μία μέρα είδε τη Ρίτα με κάποιον στην είσοδο ενός απομονωμένου σπιτιού, στο δρόμο του Μπέηκερς Μπρίτζ. Έν τω μεταξύ ξεχάστηκε ο κ. Γκραϊντζ, ή Μόλλυ φεύγει και η συζήτηση συνεχίζεται ανάμεσα στον δρ. Λιούκ Κωξέλεϋ, φίλο του ζεύγους Γουαινράϊτ και καλεσμένο στο σπίτι τους το βράδυ του έγκληματος, τον αστυνομικό Κράφτ, τον Σέρ Μέρριβαιηλ, φιλοξενούμενο στο Λύνκομπ από τον ζωγράφο Πώλ Φερράρ και τον Στήβ Γκραϊντζ.

Ε'

«Η κυρία Γουαινράϊτ κ' εγώ», απάντησε, «είχαμε μία μάλλον σοβαρή φιλονικία εδώ κ' ένα χρόνο, ή μάλλον κάτι περισσότερο. Αυτό θα μπορούσε να σας το πη ή ο καθένας. Από τότε, δεν μιλούσαμε ο ένας στον άλλον.»

«Υστερα, γύρισε την πλάτη του στο παράθυρο και μίλησε αποφασιστικά. «Η φύσις της φιλονικίας αυτής, πρέπει να παραμείνει μυστική. Η κυρία Γουαινράϊτ ήθελε να κάμω κάτι γι' αυτήν, σ' όσον επ' αγγελματικό μου τομέα. Κάτι που θα έωρθεσά ανήθικο. Αυτή την εξήγηση μπορώ να σας δώσω. Προσπάθησα, όσο μπορούσα περισσότερο, να κάμω τη Μόλλυ να μην πηγαίνει τακτικά στο σπίτι τους. Άλλα ή Μόλλυ είναι κυρία του έαυτού της. Κερδίζει μόνη της τη ζωή της και έχει δικαίωμα, πολύ φυσικό άλλωστε, να ζητήσει πως θέλει. Ο τρόπος όμως της ζωής των Γουαινράϊτ, όπως και ο «μπεόμεκος» δεν μου πολυαρέσουν. Είμαι πολύ προσεκτικός όσον αφορά τους ανθρώπου. Και της το λέω πάντοτε.»

Στο σημείο αυτό νόμισα πως είχα το δικαίωμα να διατυπώσω μία διαμαρτυρία. «Ακούστε να σας πω», του είπα με θάρρος. «Τί έννοείτε λέγοντας «ο τρόπος της ζωής των Γουαινράϊτ. Δεν νομίζω ότι είναι «μπεόμεκος» το να παίζεις κανείς μία παρτίδα χαρτιά το Σαββατόβραδο. Στο κάτω - κάτω, που να πάρη ή όργη, το κάνω κ' εγώ αυτό το πράγμα!»

«Ο Στήβ χαμογέλασε. «Μιλώντας για τον «τρόπο της ζωής των Γουαινράϊτ», έννοούσα την ίδια την κυρία Γουαινράϊτ και τον όποιονδήποτε νεαρό θαυμαστή της.»

«Ο Κράφτ ξερόδωξε. «Ίσως να έχετε δίκιο, κύριε Γκραϊντζ. Έμεις αναζητούμε τον άνδρα σ' αυτή την υπόθεση. Τον άνδρα που ή κόρη σας είδε μαζί με την κ. Γουαινράϊτ, στο παλιό λιθοχτιστο στούντιο, πάνω στο δρόμο του Μπέηκερς Μπρίτζ.»

Το δέρμα τραβήχτηκε πάνω στο αυστηρό, σχεδόν άσκητικό πρόσωπο του Στήβ. «Ομως μίλησε ήρεμα.

«Η Μόλλυ δεν έπρεπε ποτέ να σας μιλήσει γι' αυτό. Ήταν μία άδιακρισία που θα μπορούσε να συνεπάγεται και δικαστική δίωξη.»

«Αμφιβάλλετε μήπως για τα όσα είπα ή κόρη σας;»

«Κάθε άλλο. Ήταν και ώρισμένες φορές νομίζω πως έχει πολύ μεγάλη φαντασία.»

«Ο Στήβ έτριψε το σαγόνι του. «Όσον αφορά αυτή την ιστορία του στούντιο Ίσως να ήταν μία κατά το μάλλον ή ήττον άθωα έρωτοτροπία...»

«Που ώδηγησε σε διπλή δολοφονία;» ρώτησε ο Μέρριβαιηλ.

«Κύριοι, άφηστε να σας μιλήσω σαν δικηγόρος, και να σας πω ένα πράγμα.»

Η ΚΥΡΙΑ ΜΑΡΙΟΡΑ

«Α κυρά Μαριόρα,
Αντράς σ' πείνασε, και τί;
Αμ' σ' αν πείνασε, και τί;
Κι' ο χορός καλά κρατεί.
Τα παπούτσια μου ξεσχώ,
Τον χορό μ' δεν παραιτώ.
Το νου μ' να στο άμπάρι
Και ως πάγη να το πάρη.»

«Α κυρά Μαριόρα,
Αντράς σ' δίψασε, και τί;
Αμ' σ' αν δίψασε, και τί;
Κι' ο χορός καλά κρατεί.
Τα παπούτσια μου ξεσχώ,
Τον χορό μ' δεν παραιτώ.
Το νερό μ' να στο κανζι
Και ως πάγη να το πιή.»

«Α κυρά Μαριόρα,
Αντράς σ' ψυχ' μαζεί, και τί;
Αμ' σ' αν ψυχ' μαζεί, και τί;
Κι' ο χορός καλά κρατεί.
Τα παπούτσια μου ξεσχώ,
Τον χορό μ' δεν παραιτώ.
Το θυμιάμα στο χαρτί
Και λαμπάδα στο καφρί.»

«Α κυρά Μαριόρα,
Αντράς σ' πέθανε, και τί;
Αμ' σ' αν πέθανε, και τί;
Κι' ο χορός καλά κρατεί.
Τα παπούτσια μου ξεσχώ,
Τον χορό μ' δεν παραιτώ.
Αί γυναικες άς τον γλάφουν
Κ' οι παπάδες άς τον θάφουν.»

(Δημοτικό)

«Ο Στήβ στο σημείο αυτό καθόρισε στην πολυθρόνα του.

«Δεν θα μπορέσετε ποτέ ν' αποδείξετε ότι στην υπόθεση αυτή υπήρχε έρασος. Και κάτι περισσότερο. Χάστε τον καιρό σας προσπαθώντας ν' αποδείξετε πως ήταν δολοφονία. Ήταν απλή διπλή αυτοκτονία.»

«Ο Κράφτ θέλησε να διαμαρτυρηθεί αλλά ο Στήβ τον έκαμε να σωπάσει ψάχνοντας το χέρι του. Υπήρχε κάτι από το λεπτό μουστάκι του ένα αδιάκριτο χαμόγελο που ωστόσο δεν έφτανε μέχρι τα μάτια του. Το πρόσωπό του ήταν σοβαρό, γεμάτο περίσκεψη και ήλικρίνεια. Θα όρκιζόμουν πως πολλοί όλοι όσα έλεγε. «Όσο πιο πολλοί συλλογίζομαι, κύριοι, τόσο περισσότερο πείθομαι πως ήταν διπλή αυτοκτονία» βεβαίωσε. «Σε τί μαρτυρίες βασίζετε την έκδοχή της δολοφονίας; Στις στιγμάτων πυρίτιδος από τα χέρια του ουδηποτε από τα θύματα, και δεύτερον στην άνεύρεση του πιστολιού σε μέγεθος άρκετά μεγάλη απόσταση.»

«Ναί. Και αυτά μου φαίνονται κατ'άρα.»

«Για να δούμε λοιπόν» είπε ο Στήβ και έγειρε το κεφάλι του πίσω. «Ας και πώντας στην πολυθρόνα του. «Ας και μου μια υπόθεση. Η κυρία Γουαινράϊτ και ο κύριος Σάλλιβαν, άποφασίζουν ν' αυτοκτονήσουν. Φθάνουν ως την άκρη του βράχου. Ο Σάλλιβαν πυροβολεί πρώτα εκείνην κ' έπειτα τον έαυτό του. Στο δεξί του χέρι φορεί ένα μικρό λίδινγκ - ρούμ όλα ήταν ήσυχια. Δεν άκούγονταν παρά το τίκ-τάκ του ρολογιού.»

«Ημουν έτοιμος να πω : «Φορούσε γάντι στο δεξί του χέρι για να αυτών κτονήση;» όταν στη μνήμη μου έφαινε γύρισαν με έξαιρετική διαύγεια και σμένα περιστατικά από την Ιατρική και Ιατροδικαστική μου πείρα. «Ας Γκραϊντζ εξακολουθήσει: «Ας θυμίσουμε τις συνθήκες των αυτοκτονιών: «Ο Στήβ ήθελε να πάρη την κόρη του και να μην αφήσει τον χορό μ' να παραιτώ. «Αν κρεμαστή, σπανιότατα ή αυτοκτονία σ' αυτόν τον έαυτο ήταν ήσυχια. Δεν άκούγονταν παρά το τίκ-τάκ του ρολογιού.»

«Με συγχωρείτε» είπε με τη στεγνή του φωνή. «Η συνέχεια δεν είναι και πολύ ευχάριστη για μένα. Θα προσβάλλω ένα παλιό καλό φίλο. Άλλα δεν είμαι δυνατόν να γίνω διαφορετικά.»

«Ας μιλήσουμε άνοιχτά δόκτωρ Λιούκ. Τα όσα άλλα άχνάρια που βρήκαμε εκεί ήταν τα δικά σας. Όλοι μας έβρεσε ή κ. Γουαινράϊτ. Θά σας έφερνε φρίκη ή ιδέα πως αυτό πρέπει να το παραδεχθήτε ή αυτοκτονήσε έπειδή δεν μπορούσε να πιστοί στον άντρα της.»

«Εάν πιστοί ή μικρή λαβίδα γής με το έρασος, στην άκρη του Πηδήματος των γκρεμών. Κ' ενώ σεις είσαστε ξαπλωμένοι μπρούμυτα κοιτάζοντας κάτω με το «παραφέετε» μ' ένα μπαστούνι. Βέβαια, έσεις πρέπει να είσαστε πολύ ταραγμένοι εκείνη την ώρα. Ύστερα, το περίφημο πιστόλι έπαιρνε φωτιά και το πετάξατε κά-

που στο δρόμο, ενώ πηγαίνατε για να είδοποιήσετε την άστυνομία.»

Πάλι ο Στήβ μου έρριξε ένα δλέμμα σοβαρό, δλέμμα άποδοκίμασίας μαζί και συμπόνιας. «Υστερα στράφηκε στους άλλους. «Εσκυβε λίγο προς τα έμπρός, οι παλάμες του ήταν γυρισμένες προς τα έπάνω και το μέτωπό του αύλακώμενο με βαθιές ρυτίδες, σά να ήθελε να άπολογηθή ή να δικαιολογηθή για κάτι. «Μπορείτε να λέτε ό,τι θέλετε κύριοι.

Αυτή είναι ή μόνη πιθανή εξήγηση», δήλωσε.

(Στο σημείο αυτό ο Μέρριβαιηλ τον κοίταξε πολύ παράξενα.)

«Και είναι ή μόνη που θα δεχθούν οι ένορκοι. Άλλωστε, την έκδοχή αυτή έπιβεβαιώνει και το σημείωμα αυτοκτονίας, τα ίδια τα γεγονότα. Όλοι μας βέβαια συμπαθούμε τον δόκτορα Λιούκ...»

«Ο Κράφτ μούγκρισε. «Και έκτιμούμε τις άγαθές του προθέσεις. Άλλα τί έπικίνδυνο όμως!» εί-

πε ο Στήβ. «Τί άδικο! Ήν ο δόκτωρ Λιούκ παραδεχθή πως είπα ένα ψευδάκι, μπορούμε να γλυτώσουμε ένα δολόκληρο σκάνδαλο, ν' άποφύγουμε τη δοκιμασία στην όποία θα ύποβληθούν ένα σωρό άθωοι άνθρωποι!»

Για μία άκόμη φορά έγινε σιωπή. Ο Κράφτ άνακάθησε στην καρέκλα του και με κοίταξε. Και οι τρεις τους με κοίταζαν μ' ένα τέτοιο τρόπο ώστε ήταν άδύνατο ν' άμφιβάλη κανείς για το τί σκεφτόντουσαν.

«Άλλα έγω δεν έκαμα τίποτε άπ' όλ' αυτό!»

«Επίασα ξαφνικά τον έαυτό μου να τους φωνάζη.

Πώς να εξηγήσω; Πώς να τους εξηγήσω πως το μόνο που ήθελα ήταν να έχουν γίνει έτσι τα πράγματα; Πώς εύχαρίστως θα έλεγα ένα προσεκτικό ψέμα, αν υπήρχε τρόπος να βγή άπ' αυτό κάποιο κέρδος; Άλλα πως αυτό ήταν δολοφονία, ή δολοφονία ενός φίλου, και πως αυτά τα πράγματα δεν πρέπει να μένουν χωρίς τιμωρία;

«Λοιπόν όχι;» ρώτησε ο άστυνόμος Κράφτ, σε έναν πολύ παράξενο τόνο.

«Όχι!»

«Λιούκ, γέρο-φίλε μου!» επέμεινε ο

Στήβ. «Θυμήσου την κατάσταση της ύγειάς σου.»

«Ο διάβολος να πάρη και να σηκώση την υγεία μου! Να μην προφτάσω ούτε να σηκωθώ όρθιος» (στο σημείο αυτό ο Στήβ έκαμε μία κίνηση διαμαρτυρίας) «αν έστω και μία λέξη άπ' όσα σας είπα δεν είναι ή άλήθεια του Θεού. Δεν θέλω να βάλω κανέναν σε μπελάδες, τα σκάνδαλα τα σιχαίνομαι κ' έγω ο ίδιος, αλλά ή άλήθεια είναι άλήθεια, και δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά.»

«Ο Κράφτ άγγισε τον ώμο μου. «Πάει καλά γιατρέ», είπε σε ένα τόνο φιλικό που μου φάνηκε άκόμη πιο δυσοίανος.

«Αφού το λες έσύ, έτσι θα είναι. Άς βγούμε όμως έξω να το συζητήσουμε, έ;»

«Σας είπα.»

«Εκτός αν ο κ. Γκραϊντζ έχει να μάς πη τίποτε περισσότερο...»

«Όχι, νομίζω πως όχι» είπε ο Στήβ και σηκώθηκε. «Δεν θα μέινετε να πάρετε τσάι;»

Ήταν φανερό όμως πως μάς άκουσε με άνακούφιση ν' άποποιούμεθα εύγενικά την πρόσκλησή του.

«Τέλος πάντων, μπορεί να έχετε δίκιο. Θαρρώ πράγματι, πως ο γιατρός θα έπρεπε να πάη να ξαπλώση. Και πότε γίνεται ή άνάκριση;»

«Μεθαύριο, στο Λύντον», είπε ο Κράφτ.

«Α», έκαμε ο Στήβ κ' έρριξε μία ματιά στο ρολόι του. «Θά πρέπει να κουβεντιάσω με τον κ. Ραίηκς. Αυτός δεν είναι ο ύπεύθυνος; Είναι πολύ φίλος μου. Θά του άναπτύξω τις ιδέες μου και είμαι βέβαιος πως θα πείση και τους ένορκους να διακρίνουν την άλήθεια. Κύριοί μου, καλό σας βράδυ. Άπόψε θα φύγη ένα μεγάλο βάρος από πάνω μου.»

Στεκόταν μπροστά στην πόρτα, άπέραντα εύχαριστημένος από τον έαυτό του, με τα χέρια στις τσέπες και ή αύρα του χείδευε τα μαλλιά, καθώς προσπαθούσαμε να κουβαλήσουμε με την πολυθρόνα τον Μέρριβαιηλ ως τον δρόμο.

IX

Για δέκατη πέμπτη και τελευταία φορά, κ. άστυνόμμε, σας λέω πως ό χ ι!»

«Μά δεν άκούσατε τί είπα ο κ. Γκραϊντζ, γιατρέ; Ήταν άδύνατον να γίνουν τα πράγματα διαφορετικά!»

«Σήμερα το πρωί άκόμη, νομίζατε πως ήταν δολοφονία!»

«Ναί. Άλλα μόνον έπειδή δεν πήγε το μυαλό μου σε μία τέτοια έκδοχή. Για να τα βάλλουμε κάτω...»

Ήταν όλοφανερό πως ο Κράφτ άρχιζε να χάνη την ύπομονή του. Έκείνος κ' έγω καθόμαστε στο μπροστινό καθίσμα του αυτοκινήτου της άστυνομίας,

ΣΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΡΑΤΑ

Τὰ καλύτερα Σημεία καὶ Τέρατα βραβεύονται:
50 δρχ. τὸ πρῶτο, 25 δρχ. τὸ καθένα ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα

Υποδείγματα ρεπορτάζ...

...αὐτοκίνητον, ὁδηγούμενον ὑπ' ἀγνώ-
στου παρέσυρε πρὸ τοῦ μνημείου τοῦ
Ἀγνώστου Στρατιώτου καὶ ἐτραυματίσε
σο σοβαρῶς ἄτομον ἀγνώστων στοιχείων
ταυτότητος, τὸ ὅποιον διεκομίσθη ὑπὸ
τοῦ ὁδοῦ εἰς ἀγνώστον ἰδιωτικὴν κλι-
νικὴν...

«Ἀνεξάρτητος Τύπος» 6/2/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ν. Παπαδόπουλον, Ἀθῆναι

...Ὁ κατηγορούμενος ἀρνείται τὴν ἐνο-
χὴν σιγῆς συνεδριάσεως, ἢ μνηστρία μη-
σινῆς συνεδριάσεως, ἢ μνηστρία καὶ ἢ
μητέρα τῆς Ἀργυρούλας ὑπέστη νευρι-
κὴν κρίσιν ἐντὸς τοῦ δικαστηρίου, πά-
σχουσα κατὰ πληροφωρίαν μου, καὶ πα-
λαιότερον ἐκ' τοιούτων κρίσεων...

«Ἀθηναϊκή» 3/2/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Μ. Πικραμένον, Κορυδαλλός

...Ἡδὴ, κατόπιν θορυβώδους διαδηλώ-
σεως διακοσίων χιλιάδων τυνησίων, ὑπε-
χρεώθη ὁ Τυνησίος βασιλεὺς Μπουργκί-
μπα νὰ ἀξιώσῃ...

«Φωνὴ τοῦ Πειραιῶς» 23-27/1/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ν. Παπαλεονάρδον, Πειραιεύς

«Ὁ Σάκης καὶ ἡ Φαράχ ἐγκατεστά-
θησαν εἰς τὰ... ἰδιόκτητα ἀνάκτορά των
εἰς Τεχεράνην...

«Ἀκρόπολις» 2/2/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Κλεοπ. Ἀποστολίδου, Ἀθῆναι

Ἐφθάσαμε εἰς τὸ 1969

Πρὸ Τριακονταετίας...
Ἡ «Μίς Ἑλλάς 1939» δνὶς Ἀλίκη
Διπλάρκου, κατευθυνόμενη εἰς Παρίσι-
ους...

«Καθημερινή» 31/1/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Λ.Α.Κ.

...Περὶ τοῦ αἰφνιδίου θανάτου τοῦ εἰδο-
ποιήθη χθὲς τηλεγραφικῶς ὁ ὄνος ἐπι-
ζῶν στενὸς συγγενὴς του, εἰς ἀδελφός
του διαζώνων εἰς Καρθασαράν.

«Ἀπογευματινὴ» 4/2/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ν. Μπακογιάννη, Σπάρτη

Ὁ ἑλληνικὸς κινηματογράφος εἶναι
ἀκόμη στὰ σπάραγμα...

«Ἐμπρός» 2/1/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Δ. Λυτερίνα, Ἀθῆναι

Μικρὲς ἀγγελίες

ΓΥΖΗΣ, ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ ὡς καὶ δύο
γούνινα παλὰ πωλοῦνται, Σπευσίπου
7, Δευτέρα, Τετάρτη, Παρασκευή 12-2.
Τηλ. 76.394.

«Ἀκρόπολις» 7/2/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ἑλένη Ἀριανούτσου, Ἀθῆναι
καὶ ἀπὸ πληθώρα ἄλλων ἀγνωστών

...Καὶ ἄλλα μαγικά Παιγνίδια ὡς καὶ
Φάρσες καὶ Παιγνίδια Ὑπομονῆς διὰ
παιδιὰ ἡλικίας 1 - 140 ἐτῶν πολὺ φθη-
νά, στοῦ...

«Ρομάντο»

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Δ. Λιακίδη

...Νέος μὲ ἠθικὰς ἀρχὰς πολυμελοῦς οἰ-
κογενεὶς ζητεῖ νὰ ἐργάζεται τὴν πρω-
ϊαν. Τηλ...

«Ἐστία» 1/2/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ἀθηνᾶ Ἀργυροπούλου, Ἀθῆναι

Ἀθηναϊκὲς ἐπιγραφές

Α' ΒΡΑΒΕΙΟ

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Δημήτριον Κα-
ναλῆ, Καστάλλας 44, καὶ βρισκε-
ται στὴν ὁδὸ Πανεπιστημίου 65
(ἐντὸς τῆς στοᾶς)

Καὶ πῶς δὴ τὴν βροῦμε;

Ἐνοικιάζεται οἰκία ἐκ 3 δωματίων,
κουζίνας, χῶλ καὶ λοιπῶν βοηθητικῶν
χώρων. Πληροφορίαι ἐντὸς τῆς οἰκίας.

«Ὁ Αἰθιώτης» 10/1/60

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ἀθαν. Γκαμέρα, Θεσσαλονίκη

(«ΠΕΘΑΝΕ ΣΑΝ ΚΥΡΙΑ» ἀπὸ α.β.)

πώντας το μὲ μιὰ καρέκλα. Ἐγινε πρὸ
λὺς θόρυβος καὶ τινάχθηκαν πέρα φαν-
δια καὶ κομμάτια ἀπὸ ξύλο. Ἀμέλι-
α καὶ πρόσωπο τοῦ σερ Χένρυ πρὸ
φάνηκε τὸ πρόσωπο τοῦ σερ Χένρυ πρὸ
ἀλλοιθώριζε μοχθηρά. Δὲν ἔδειχνε
παραμικρὴ ἔκπληξη, ἀλλὰ καθόταν στὴ
αὐτοκίνητο καὶ μὲ κοίταζε.

Τοῦ εἶπα:

«Ἐχετε μήπως κονιάκ μαζί σας;
Παρ' ὅλη τὴν ἀπόστασιν, μοῦ φάνηκε
κε πῶς τὸ πρόσωπό του κοκκίνησε. Χρ-
ρὶς νὰ πῇ τίποτε, τράβηξε ἀπὸ τὴν πε-
σω τσέπη τοῦ παντελονίου του ἕνα πε-
λῶριο ἀσημένιο φλασκί καὶ τὸ κοίταξε
σε στὸν ἀέρα. Ὅταν κατέβηκε κατὰ
ἦταν ἔτοιμος νὰ ἐκτραχί. «Εἶναι μιὰ κα-
πέλλα ἐπάνω», εἶπα «ποῦ ἔχει πιάσει
στερία ἀπὸ τὸν φόβο καὶ εἶναι μισοπε-
θαμένη ἀπὸ τὴν πείνα. Κάποιος τὴν ἔ-
χε κλειδώσει ἐκεῖ. Λέει πῶς εἶναι ἡ
ρία Μπάρρυ Σάλλιβαν.»

Ὁ θυμὸς τοῦ Μέρριδαϊνλ ἐξασφα-
στηκε ὡς διὰ μαγείας.

«Μπράβοοοο!» ψιθύρισε. «Ἐρεῖ γὰρ
τὴν...»

«Ὁχι. Τουλάχιστον ἔτσι φαίνεται
Ὁ Μέρριδαϊνλ μοῦ ἔδωσε τὸ Θεοῦ, τὸ
χα πίσω πρὶν τῆς τῆς τῆς τῆς τῆς
Κουνήσου!»

Ὅταν ἀνέβηκα καὶ πάλι ἐπάνω, τὸ
λυκόφως ἔμπαινε ἀπὸ τὸ ἀνοιγμένο
παραθύρου. Ἡ κοπέλλα καθόταν ἀκού-
ἐπάνω στὸ ντιβάνι, μὲ τὰ λεκασμένα
τῆς ρούχα, καὶ ὁ Κράφτ τῆς ἔδειχνε
ξαιρετικὴ λεπτότητα καὶ τάκτ. Ἐκεί-
με ἀκόμη, καὶ ἦταν φανερό πῶς ἔκ-
μιὰ προσπάθεια γιὰ νὰ ἡρεμήσῃ καὶ
ρὰ τὸ τσακισμένο τῆς πρόσωπο καὶ τὸ
ἀκατάστατα μαλλιά τῆς, παρ' ὅλο
τῆς δάκρυα εἶχαν καταστρέψῃ τὸ
γιατὶ τῆς, φαίνονταν πῶς ἦταν μιὰ
πέλλα πάρα πολὺ ὁμορφ.

τῆς τσέπης» εἶχε σκοῦρα καστανά
μαλλιά, χτενισμένα σὲ μικρὲς μπούκ-
ποῦ ἦταν, θαρρῶ, τότε τῆς μάδα, κα-
χε ἕνα μικρὸ στόμα καὶ μετὰ, σθημένα
ζε, ἀστραφτερά μάτια. Παρ' ὅλο τὸ
πρησμένα ἐκείνη τὴν ὥρα. Παρ' ὅλο
τα ὅμως, φαίνονταν ἀφάνταστα γοη-
τική· εἶχε «σὲξ ἀπὴλ». Ὅταν εἶδε
ποτό, ἄρχισε νὰ γελά καὶ τότε τῆς
καν τὰ ὑπέροχα, κάτασπρα δόντια
«ὦ! μπορῶ νὰ πῶ μιὰ γοητικὴ
Γέμισα ὡς ἐπάνω τὸ ποτήρι καὶ
παγουριού. Παρ' ὅλο τοῦ τῆς
ἐτρεμε, τὸ ἦπιε μονορούφι, ἐδί-
ἄπλωσε τὸ χέρι τῆς ζητώντας, τῆς
«Ὁχι, φτάνει γιὰ τὴν ὥρα, τῆς
«ἴσως νὰ ἔχετε δικίον. Δὲν θέλω καὶ
μεθύσω. Μήπως ἔχει κανεὶς σὰς
γάρο;»

Ὁ Κράφτ ἔβγαλε τὸ πακέτο
καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα. Τὸ χέρι τῆς
τόσο πολὺ, ὥστε μερικὲς φορὲς δὲν
ροῦσε νὰ βρῇ τὸ στόμα τῆς. Τὸ
ὅμως εἶχε ἀρχίσει νὰ τὴν ζωσ-
κεῖνο ποῦ μὲ ἀνήσυχουσε ἦταν ὁ

«Ὁχι, Κράφτ, ἀν καὶ τὸ ἔ-
μεθύσω. Μήπως ἔχει κανεὶς σὰς
γάρο;»

Ὁ Κράφτ ἔβγαλε τὸ πακέτο
καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα. Τὸ χέρι τῆς
τόσο πολὺ, ὥστε μερικὲς φορὲς δὲν
ροῦσε νὰ βρῇ τὸ στόμα τῆς. Τὸ
ὅμως εἶχε ἀρχίσει νὰ τὴν ζωσ-
κεῖνο ποῦ μὲ ἀνήσυχουσε ἦταν ὁ

τοῦ ἐξακολουθοῦσε νὰ ζωγραφίζεται στὰ
μάτια τῆς.

«Τί τρέχει; Τί γίνεται ἐδῶ πέρα;»
ῶτσε.

«Αὐτὸ ἐλπίζουμε πῶς θὰ μᾶς τὸ πῇ-
τε σὲς δεσποινίς, κυρία...»

«Σάλλιβαν. Μπέλλ Σάλλιβαν. Μὰ εἴ-
σατε πραγματικὰ ἀστυνομικός; Δὲν ἀ-
στεύεστε;»

Ὁ Κράφτ ἔβγαλε τὴν ταυτότητά
του.

«Καὶ ὁ ἄλλος ποιὸς εἶναι;»
«Εἶναι ὁ δόκτωρ Κρῶξλεϋ, ἀπὸ τὸ
Λύνκομπ.»

«Ἄ, εἶναι γιατρός. Καλὰ λοιπόν.»
Τὸ χέρι τῆς ποῦ κρατοῦσε τὸ τσιγάρο
ἄρχισε πάλι νὰ τρέμει. «Θέλω νὰ σὰς
μῆλῶς γιὰ τὸ φρικτότερο...»

«Ἄν δὲν θέλετε, μπορεῖτε νὰ μὴ μι-
λήσετε τώρα κυρία Σάλλιβαν, εἶπα.
Ἐχομε αὐτοκίνητο ἔξω καὶ μποροῦ-
με νὰ σὰς μεταφέρουμε σ' ἕνα μέρος
τῆς ἀνέτου.»

Ὁ Κράφτ φάνηκε νὰ κατσουφιάξῃ.
«Νομίζω, πῶς θὰ ἦταν προτιμότερο
νὰ μᾶς πῇ τώρα ἀμέσως ὅ,τι ἔχει.»

«Ναί, ἔχετε δικίον». Ἐξανάρχησε νὰ τρέ-
μει καὶ κάποιοι Σάλλιβαν, Μπάρρυ Σάλλι-
βαν. Δὲν πιστεύω νὰ τὸν ξέρετε.»

«Ἐχω ἀκούσει γι' αὐτόν. Φαντάζο-
μαι πῶς θὰ εἴστε καὶ σὲς Ἀμερικανί-
να.»

Ἡ κοπέλλα φάνηκε νὰ διστάξῃ.
«Ὁχι... ὅχι... Γὰρ νὰ ποῦμε τὴν ἀλή-
θειαν, γεννήθηκα στὸ Μπέρμιγχαμ. Μιὰ
ἀρρέσει ὅμως στοὺς πελάτες, τοὺς ἀ-
φῶν νὰ τὸ πιστεύουν.»

«Εἶμαι χορεύτρια - «τάξι γκέρλ» -
ἐντὸς τοῦ Piccadilly Hotel. Στὸ Λονδίνο.»

«Καὶ γιατί ἦρθατε ἐδῶ;»
«Αὐτὴ ἡ κοπέλλα ἦταν ἀδύνατο νὰ
αὐτὸ, ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς ὑψώθηκε
κατόν.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

«Εἰπεῖς ἦμουν μιὰ τρομερὴ ζηλιά-
ρα, ἀπάντησε. «Δὲν ἤξερα καλὰ. Ἡ-
ἐπὶ πῶς εἶχε ἐδῶ μιὰ προκομμένη, ἔ-
καλὰ καλὰ ποιά εἶναι.»

«Δὲν ἦρθα ἐδῶ γιὰ φασαρίες. Δὲν μ'
ἐπείθη βρήκα ἕνα φάκελλο ταχυδρομημέ-
νο ἀπὸ τὸ Λύνκομπ. Ἀλλὰ δὲν ξέρω
καλὰ ποιά εἶναι.»

“ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΗ ΒΡΟΧΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ,”

ΔΕΝ εἶναι ἄσκοπο νὰ γυρίσουμε γιὰ
λίγο, 100 περίπου χρόνια πίσω.
Βρισκόμαστε στὸ Λονδίνο. Φεβρουάριος
τοῦ 1863. Τὸ περιοδικὸ «The Book of
Days» δημοσιεύει στὴν πρώτη του σε-
λίδα: «Οἱ ἀπόκριες εἶναι μιὰ γιορτὴ
ποῦ σχεδὸν παντοῦ ἔχει ἐκφυλισθῇ καὶ
ἡ ὑπαρξὴ τῆς σημειώνεται μόνον μὲ τὴν
ἀποστολὴ ἀνωνύμων ἐπιστολῶν καὶ καρ-
τῶν τὸ περιεχόμενο τῶν ὁποίων εἶναι χι-
ουμοριστικὸ καὶ πολλὲς φορὲς ἐνοχλη-
τικὸ σὲ ἀφόρητο βαθμό.»

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὶς ἀπόκριες τὰ
ταχυδρομεῖα ἀντιμετώπιζαν τὶς δυσκο-
λίες ποῦ σήμερα δημιουργοῦνται τὰ Χρι-
στούγεννα.

Ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν ταχυδρο-
μεῶν τοῦ Λονδίνου σὲ σχετικὴ τοῦ ἀ-
νακοίνωση τῆς χρονιᾶς αὐτῆς λέει: «Ὁ ἀ-
ριθμὸς τῶν ἐπιστολῶν κατὰ τὴν περα-
σμένη ἐβδομάδα τῶν ἀπόκρεω ἠῶθη
κατὰ 800.000 λόγῳ τῶν ἀποκριτικῶν
καρτῶν.» Ἀντίθετα μὲ τὴν παρατήρηση
τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ καὶ τὴν ἐν συνε-
χεῖα σημειώσῃ του ὅτι «καὶ ἡ συνήθεια
αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀποκριτικῶν
καρτῶν ἦταν διαδεδομένη σὲς κατώτε-
ρες τάξεις, τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν συνέ-
βαινε. Πρῶτον γιὰ τοὺς ἀπόκριες γιορτά-
ζονταν πολὺ τὴν ἐποχὴ αὐτῆ καὶ δεύτε-
ρον γιὰτὶ κάθε χρόνο ἡ αὔξησις τῶν καρ-
τῶν αὐτῶν ἦταν σημαντικὴ. Σχετικὴ ἀ-
νακοίνωση τῶν ταχυδρομεῶν κατὰ τὸ
1865 ἀναφέρει «...ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπο-
κριτικῶν καρτῶν ποῦ ταχυδρομήθηκαν
ἀπὸ τὸ Δυτικὸ ταχυδρομικὸ διαμέρισμα
τοῦ Λονδίνου ἔφθασε τὸ 1/4 σχεδὸν ὁ-

Σχέδια ἀπὸ χειροποίητες σφραγίδες.

τῆς τῆς ἀλληλογραφίας ποῦ ταχυδρομή-
θηκε στὸ Λονδίνο!»

Οἱ πρῶτες αὐτὲς ἀποκριτικὲς κάρ-
τες ἦταν διακοσμημένες καὶ πρέπει νὰ
εἶναι πραγματικὰ εὐτυχεῖς οἱ συλλέκτες
ποῦ τὶς κατέχουν. Μία ὁλόκληρη ἐποχὴ
ζωγραφίζεται πάνω σ' αὐτές.

Συνέπεια τῆς μεγάλης αὐτῆς ταχυ-
δρομικῆς κινήσεως ἦταν τὶς πρὶν πολλὰς
φορὲς ἡ ἐξάντλησις τῶν γραμματσοῦ-
μων. Γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὸ πρόβλη-
μα αὐτὸ (ἡ ἐκτύπωση τῶν γραμματο-
σῶμων δὲν ἦταν τόσο εὐκολὴ τότε) χρη-

σιμοποιοῦσαν χειροποίητες σφραγίδες
ἀπὸ φελλό!

Κάποιοι παλιὸς ταχυδρομικὸς ὑπάλ-
ληλος, μικρὸ παιδί τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, στὰ
ἀπομνημονεύματά του ποῦ ἐκδόθηκαν
πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, ἔγραφε: «Τὶς
ἀπόκριες ἀντιμετωπίζαμε τὶς περισσό-
τερες φορὲς τέτοια ἔλλειψη γραμματο-
σῶμων ὥστε κατασκευάζαμε μόνοι μας
σφραγίδες, κόβοντας μὲ τὰ σουγιάδα-
κια μας διάφορα σχέδια πάνω σὲ φελ-
λό. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ κόσμος ὅλος ἀν-
τὴλλασσε δῶρα καὶ κάρτες μὲ ἀστεῖο καὶ
πειραχτικὸ περιεχόμενο ποῦ σκόρπιζαν
παντοῦ τὸ κέφι καὶ τὴν χαρά.»

Οἱ γελοιογράφοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης

Τὸ σκίτσο μὲ τοὺς ταχυδρομικοὺς ποῦ μεταφέ-
ρουν σάκκους μὲ ἐπιστολές.

ἀπαθανάτισαν μὲ διάφορα σκίτσα τὴ
μὸδα τῶν ἀποκριτικῶν καρτῶν.

Τὸ σκίτσο ποῦ δημοσιεύουμε, εἰκο-
νίζει ἐκτάκτους ὑπαλλήλους τοῦ ταχυ-
δρομείου τοῦ Λονδίνου νὰ μεταφέρουν
μεγάλους σάκκους γεμάτους ἐπιστολές.

Δυστυχῶς, γραμματόσημα καθαρῶς
ἀποκριτικά δὲν θυμόμαστε νὰ ὑπάρ-
χουν. Καὶ ὅμως μιὰ ἀποκριτικὴ σειρὰ
θὰ ἦταν μιὰ καταπληκτικὴ ἐπιτυχία, μιὰ
καινοτομία στὸ φιλοτελικὸ ἄλμπουμ.

Ἡ ἑλληνικὴ ἀποκριὰ προσφέρει πλου-
το θεμάτων. Μιὰ πολὺχρωμὴ σειρὰ μὲ
χαρακτηριστικὲς εἰκόνες θὰ ἦταν ἀσφα-
λῶς κατὰ πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ διασκεδα-
στικό. Θὰ τόνωνε τὸ πατροπαράδοτο
τοῦτο ἔθιμο, θὰ ἔκανε τουριστικὴ προ-
παγάνδα καὶ βεβαίως θὰ εἶχε οἰκονομ-
ικὸ ὄφελος.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ

Ἡ στήλη μας εἶναι πρόθυμη ν' ἀπαν-
τήσῃ σὲ ὅποιο φιλοτελικὸ ἐρώτημα ἢ ἀ-
πορία θὰ

ΛΥΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

(ΤΕΥΧΟΥΣ 174)

Παρακαλούνται οι 23 που συγκέντρωσαν το σύνολο της βαθμολογίας να παρευρεθούν την προσεχή Πέμπτη, 3 Μαρτίου 1960, στις 12 μ.μ., στα γραφεία της «Εκλογής» όπου θα γίνει η κλήρωση για τη διάθεση των 15 βραβείων μας.

Η κλήρωση του Διαγωνισμού του τεύχους 173 ήταν η εξής: 1) 5 ΠΡΩΤΟΙ: Φαίδρα Δημητρίου, Αντώνιος Μάης, Ιωάννης Μαρκάτος, Νίκος Μελάς και Σπύρος Μπίκος. 2) 5 ΔΕΥΤΕΡΟΙ: Γ. Α-ναστόπουλος, Ντίνα Αποστολοπούλου, Εύδοκία Λεκάτου, Καίτη Ρούσου και Κατερίνα Τριανταφυλλάκη. 3) 5 ΤΡΙΤΟΙ: Κ. Βάλαμα, Κώστας Βαρβιτσιώτης, Λένα Καλφαρέντζου, Κική Λιάσκου και Κική Σεργίου.

ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΩΝ

Συγκέντρωσαν το σύνολο της βαθμολογίας

1) Κώστας Αδάμ - Δελγιάννη. 2) Γεώργιος Ανδρούσος - Παλαιολόγου 6, Χαλάνδρι. 3) Γ. Ανεστόπουλος - Λορέντου 1, 4) Ντίνα Αποστολοπούλου - Δωδεκανήσου 9, 5) Στ. Βαλαμάς - Βασιλίσσης Σοφίας 115, 6) Κώστας Βαρβιτσιώτης - Έπταπυργίου 28, 7) Φαίδρα Δημητρίου - Αιγαίως 34, 8) Λένα Καλφαρέντζου - Ιβήρων 15, 9) Αλίκη Κοντσέ - Τσακίρακη 8, 10) Δημ. Κουτσούκος - Κόρινθος, 11) Εύδοκία Λεκάτου - Σωκράτους 53, 12) Κική Λιάσκου - Βραχάτι Κορινθίας, 13) Αντώνης Μάης - Γ. Στρέιτ 1, 14) Θάλεια Μελά - Κηφισίας 31, 15) Έλενη Παπακοινόνου - Κεφαλληνίας 35, 16) Νίκος Πίππας - Στρατηγού Λέκκα, Μαρούσι, 17) Σταυρούλα Παπαγεωργίου - Λυκούργου 10, 18) Γεώργιος Παπαγεωργίου - Παπανικολή 9, 19) Καίτη Ρούσου - Μαδύτου 10, Πειραιεύς, 20) Σπύρος Σπηλιόπουλος - Μυτιλήνης 42, 21) Κατερίνα Τριανταφυλλάκη - Ποσειδώνος 23, Φάληρον, 22) Πολυτίμη Χαρίτου - Χαρ. Τρικούπη 93, 23) Αλίκη Φαρρού - Σωνιέρου 5.

Υπελείφθησαν κατά δύο βαθμούς

1) Γεώργιος Βογιατζής, 2) Αντώνης Γονατόπουλος, 3) Μίνα Εϋθυμιάδου, 4) Κούλα Ζούμπου, 5) Αθανάσιος Καραθανάσης, 6) Κίμων Κορφιιάτης, 7) Αγγελία Παπαδάκης, 8) Αγγελική Παπαδοπούλου, 9) Ιωσήφ Χιωτέλλης.

Υπελείφθησαν κατά 8 βαθμούς

1) Εύαγγελος Βαλαμάς, 2) Καίτη Εύαγγ. Βαλαμάς, 3) Βατίνα Βλαχοχρήστου, 4) Γεωργία Γραμματικοπούλου, 5) Κων/νος Ζάννας, 6) Μάριος Θωμάς, 7) Σπύρος Κερτίδης, 8) Έλλη Κουλούμπαση, 9) Τασία Λεβαχίδου, 10) Σπύρος Μπίκος, 11) Δημήτριος Παπαδόπουλος, 12) Μένης Παπανικολάου, 13) Αιμιλία Φοντάνα, 14) Λία Ψαλλίδα.

Πάνω από το μισό της βαθμολογίας

1) Ανδρέας Αναγνωστάκης, 2) Ιωάννης Γεωργίου, 3) Μαίρη Γιατράκου, 4) Εϋθύμιος Ιωαννίδης, 5) Κων/νος Κεφαλληνός, 6) Ρένα Μαυρίδου, 7) Ιωάννα Μπούρου, 8) Ισίδωρος Σιδεράς, 9) Κική Σταμούλη, 10) Μίμης Χειμώνας, 11) Γιάννης Χριστάκης.

Σταυρόλεξο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΚΡΙΣ (Γουντχάουζ) - ΒΑΡΑΚΙ 2. ΑΕΡΟΘΑΛΑΜΟΣ 3. ΜΑΙΡΙΚΕ - ΜΥΣ 4. ΔΟΝΤΙ - ΑΡΙ 5. ΑΝΑΣΤΗΜΑ - ΑΚ 6. ΛΕ - ΡΜ (Ρώμη) - ΩΜΟ 7. ΙΦ - ΠΑΛΤΑΣ 8. ΕΡΠΙΕΤΟ - ΑΙΝ 9. ΦΙΑΤ - ΛΙΝΤΑ (Μαίρη) 10. ΣΤΡΑΤΟΣ 11. ΚΙΟ - ΓΟΥΔΙΑ 12. ΥΔΡΑ - ΓΟΥΔΙΑ 13. ΑΩ - Σ.Α.Σ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΚΑΜΠΑΛΙΕΦΣΚΥ 2. ΡΕΑ - ΝΕΦΡΙΤΙΔΑ 3. ΙΡΙΔΑ - ΠΑΡΩΡΩ 4. ΣΟΡΟΣ - ΑΤΕ 5. ΘΙΝΤ - ΓΤ 6. ΒΑΚΤΗΡΙΟΛΟΓΙΑ 7. ΑΛΕΙΜΜΑ - ΙΣΟΣ 8. ΡΑΛΑΝ - ΥΤ 9. ΑΜΜΑ - ΩΤΙΤΙΔΟΣ 10. ΚΟΥΡΑΜΑΝΑ - ΙΡΑ 11. ΙΣΣΙΚΟΣ - ΤΑΩΣ.

Ο πολιτικός

Ο Καβούρ.

Ο ζωγράφος - Ποιητής

Νίκου Έγγονόπουλου, Όρφευς Ξενοφοβος.

Η ξυλογραφία

Έργο του Γιάννη Κεφαλληνού.

«Το μάθημα της Γεωγραφίας»
χιουμοριστικό σκίτσο μαθητριάς μας

ΓΝΩΡΙΣΤΕ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΒΑΘΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΣΕΙΣ

Με μία καλλιτεχνική σπουδή που θα γίνει σπύρι σας, όποια και αν είναι η ηλικία σας, χωρίς να παραμελήσετε τις άλλες σας ασχολίες και με γρήγορα αποτελέσματα, γιατί η πείρα έχει αποδείξει πως ΟΛΟΙ μπορούμε να σχεδιάσουμε και να λυτουμε τεύχος δωρεάν - χωρίς καμιά υποχρέωση σας - επισκεφθείτε μας ή, αν μένετε σ' επαρχία, γράψτε μας.

ΣΧΟΛΗ Α.Β.Σ.

ΣΧΕΔΙΟΥ - ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

Πανεπιστημίου 10 - Τηλ. 21-473

Ποιοι πέθαναν έτσι

1) Λουδοβίκος ΙΧ, 2) Κλεοπάτρα Σέλλεϋ, 4) Κάρολος Χ (ή απάντησε στο ύπολογίζεται στη βαθμολογία), 5) Σωκράτης, 6) Λίνκολν, 7) Ιζαντόρα Νταγκαν, 8) Μαρά, 9) Μολιέρος, 10) Πιερ Κιουρί.

Ο Αρχιτέκτων

Ο Σταμάτης Κλεάνθης (1797 - 1860)

ΛΥΣΕΙΣ ΣΚΑΚΙΟΥ

(Από το τεύχος 174)

Άρ. 22. Μετά την απάντησιν 2) ΙΧ85 άντελήθησαν τα Μαύρα ότι έχασαν τον πιόνι, διότι 2)... γ Χ 85 άποκλείεται λόγω 3) Αγ7 με άπώλειαν της Βασίλισσας!

Άρ. 23. Κακή ή κίνησης Αε7. Δίε μετά 2) Α Χ 77+, Ι Χ 77. 3) Ιε6 Βρ4. 4) α5, Ββ4. 5) γ3! Β Χ γ4. 6) γ7+ Ρδ8. 7) β3 και τα Λευκά κερδίζουν την Βασίλισσαν.

Άρ. 24. 1) Π Χ η7! και ο Πύργος παίρνεται διότι 2) Βη3+ και σάχ τον Ιππον 74 κερδίζει την Βασίλισσα 86. Κέρδος... ένα πιόνι, εξασθένισις θέσεως του Βασιλέως και τελικόν κέρδος της παρτίδας.

Άρ. 25. Πζ8+! Β Χ 88. 2) Π Χ 88 Π Χ 88 3) Βη6+ και μάτ! Το λεγόμενόν μάτ των έπωμίδων «Εραυλέττεν πόνι» Δεξιά και άριστερά του Βασιλέως οι δύο Πύργοι... «Επωμίδες»!

Άρ. 26. 1) Β Χ 87+!! Ρ Χ Β. 2) Π Χ η7+, Ρθ8. 3) η6! (Απειλή Πθ7+ και 3)... Αη8. 4) Πθ7+! Α Χ 87. 5) η1! (Απειλή Βη7+ και 3)... Αη8. 4) Πθ7+! Α Χ 87. 5) η1!

Άρ. 27. Η ώραία λύσις δίδει (έξαναγκασμός κινήσεως) δύο διαφορετικές εικόνες μάτ αναλόγως του πιόνι έπιχειρεί να πάρη ο Μαύρος. Δοκιμάσατε μόνοι σας τώρα τις ώρες βαριάντες!

Άρ. 28. 1) Αδ4! «Προβλητική» αλήθως ή κίνησης! Απειλή 2) Πθ7+ μάτ. Πέντε φορές (διαφορετικές) παίρνεται ο Αξιωματικός, μία φορά μέλιστα σάχ, που δημιουργούν ώραιότερες τότε «βαριάντες».

Άρ. 29. 1) Ββ1!! Έξαναγκασμός κινήσεως και έδω!

ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

(Από σελίδα 4)

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. ΠΑΡΑΛΛΑΓΑΣ 2. ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ 3. ΡΕΑ - ΑΝΕΒΑΣΜΑ 4. ΟΛΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 5. ΥΠ' - ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ 6. ΒΙ - ΣΟΥΡΑ 7. ΙΣΑΛΟ - ΑΛΛΟΠΑΡΕΑ 8. ΑΙΜΟΝΙΑ - ΡΑΙΤ 9. ΝΑΟΥ - ΑΛΛΟΠΑΡΕΑ 10. Ο «ΣΙΤΟΒΟΛΩΝ» 11. ΣΑ 12. ΣΑΣΩΝ - ΣΑΡ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. ΠΕΡΟΥΒΙΑΝΟΣ 2. ΑΠΕΛΕΥΣΕΙΣ 3. ΡΙΑΛ - ΑΜΟΙΡΑ 4. ΔΑ - ΑΛΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 5. ΛΕΑΝΔΡΟΝ - ΟΔΩ 6. ΑΙΝΑΔΟΝ 7. ΟΛΟΕΝΑ - ΜΟΛΑ 8. ΓΕΣΚΟΝ 9. ΑΣΑ - ΩΡΙΩΝΑ 10. ΣΕΚΟΝ 11. ΩΜΟΝ (ΖΑΝΤΙΕΡ) 12. ΤΣΑΚΟΜΑΤΑ - ΟΙΣ - ΥΡ (ΥΠΕΡ)

6 Μεγάφωνα
Στερεοφωνική ακουστική
ατμοσφαιρα

GRAETZ
RADIO - TELEVISION

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ:
GRAETZ RADIO TELEVISION HELLAS
ΠΕΣΜΑΤΟΓΛΟΥ 8 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛΕΦ. 21.757

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΩΛΗΣΕΩΣ:
"Αλκα" ΣΤΑΔΙΟΥ 31
"FRIGIDAIRE" ΣΤΑΔΙΟΥ 23
"PRESTCOLD" ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 16

14 λυχνίες νέου τύπου - 6 μεγάφωνα όρχηστρας - 13 πλήκτρα αυτόματου ρυθμίσου του ήχου - 4 κλίμακες κυμάτων - Διπλόν σύστημα εξόδου διατάξεως PUSH-PULL-PICK-UP STEREO αυτόματον 10 δίσκων, 4 ταχυτήτων - Δισκοθήκη - ειδική θέσις διά μαγνητόφωνον.

Πάντοτε εἰς τὴν διαθεοὶν βαλ
 μέ τὴν καλλιτέραν ἐξυπαρέστησιν

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ
 ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Ἀπευθυνθε εἰς τὸν Πράκτορα Ταξειδίων
 τῆς προτιμήσεώς σας ἢ εἰς τὴν ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΝ
 ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΝ, ὁδὸς Ὁδῶνος 9, τηλ. 30-991-99,
 ΑΘΗΝΑΙ